

T.C
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**KEMALİYE (ERZİNCAN) İLÇESİ SU KENELELERİNİN (ACARI:
HYDRACHNIDIA) SİSTEMATİK YÖNDEN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sibel DİLKARA OĞLU
(092110107)

Anabilim Dalı: Biyoloji

Programı: Zooloji

Danışman: Prof. Dr. Orhan ERMAN

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih: 29 Mayıs 2012

HAZİRAN-2012

T.C
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**KEMALİYE (ERZİNCAN) İLÇESİ SU KENELELERİNİN (ACARI:
HYDRACHNIDIA) SİSTEMATİK YÖNDEN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sibel DİLKARAOĞLU

(092110107)

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 29 Mayıs 2012

Tezin Savunulduğu Tarih : 21 Haziran 2012

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Orhan ERMAN (F.Ü.) *Orhan*

Düzen Jüri Üyeleri : Prof. Dr. Dursun ŞEN (F.Ü.) *F.Şen*

Doç. Dr. Ayda TELLİOĞLU (F.Ü.) *A. Tellioğlu*

HAZİRAN-2012

ÖNSÖZ

Su keneleri Acari altsınıfına ait eklembacaklılardır. Hemen hemen iç suların tümünde yayılış gösteren bu organizmalar, sucul ekosistemlerdeki değişimlerden çok çabuk etkilenirler ve diğer sucul canlıların dağılımında önemli rol oynadıkları için ekolojik öneme sahiptirler. Ayrıca temiz su kaynaklarının tespitinde biyolojik göstergeler olarak kullanılmaktadır. Günümüzde artan çevre kirliliği, erozyon, iklim değişikliği, sel, taşın gibi doğal afetlerin insan faaliyetlerinden dolayı artması, insanın da bir parçası olduğu yaşamı, yani biyoçeşitliliği hızla yok etmektedir. Ekolojik açıdan büyük öneme sahip olan sulak alanlar, hızla artan çevre kirliliği nedeniyle tahrip olmakta ve içlerinde barındırdıkları bir çok canlı türünün nesli tehlike altına girmektedir. Bu nedenle sulak alanlarda yaşayan su kenelerinin bir an önce türlerinin tespit edilmesi önem taşımaktadır.

Bu çalışmada adeta bir su cenneti olan Kemaliye ilçesine ait su kenesi faunası tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu tez çalışmasının, Türkiye su kenesi faunasına ve dolayısıyla dünya su kenesi faunasına katkıda bulunacağına, ülkemizin bilimsel birikimine katkı sağlayacağına ve daha sonraki sistematik çalışmalar için faydalı olacağına inanıyorum.

Bu çalışma süresince beni yönlendiren, bilgi birikimi ile beni sürekli destekleyen, bana her konuda yardımcı olan değerli hocam Prof. Dr. Orhan ERMAN'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca, bu çalışmaya maddi yönden kaynak sağlayan Fırat Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi'ne, arazi çalışmalarımda ve örneklerin teşhisinde hiçbir zaman yardımını esirgemeyen Dr. Yunus ESEN'e, bazı örneklerin teşhisinde yardımcı olan Dr. Vladimir PEŠIĆ'e (Montenegro), arazi çalışmalarımıza katılan kardeşim Sinan DİLKARAOĞLU'na, Yücel KAYA'ya ve her zaman yanında olan aileme çok teşekkür ederim.

Bu çalışma FÜBAP FF.11.27 nolu proje ile desteklenmiştir.

**Sibel DİLKARAOĞLU
ELAZIĞ-2012**

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖNSÖZ.....	II
İÇİNDEKİLER	III
ÖZET.....	VII
SUMMARY.....	VIII
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	IX
1. GİRİŞ	1
1.1. Su Keneleri Hakkında Genel Bilgi	1
1.2. Çalışma Alanı Hakkında Genel Bilgi	2
2. MATERİYAL ve METOT.....	4
3. BULGULAR	5
3.1. Familya: HYDRACHNIDAE Leach, 1815	5
3.1.1. <i>Hydrachna</i> (s.str.) <i>processifera</i> (Koenike, 1903).....	5
3.2. Familya: LIMNOCHARIDAE Grube, 1859.....	5
3.2.1. <i>Limnochares</i> (s.str.) <i>aquatica</i> (Linnaeus, 1758)	5
3.3. Familya: EYLAIDAE Leach, 1815	7
3.3.1. <i>Eylais degenerata</i> Koenike, 1897.....	7
3.3.2. <i>Eylais megalostoma</i> Koenike, 1897	8
3.3.3. <i>Eylais setosa</i> Koenike, 1897	9
3.4. Familya: HYDRYPHANTIDAE Thor, 1900.....	10
3.4.1. <i>Hydryphantes</i> (s.str.) <i>crassipalpis</i> Koenike, 1914	10
3.4.2. <i>Hydryphantes</i> (s.str.) <i>dispar</i> (Schaub, 1888)	11
3.4.3. <i>Trichotyas</i> (<i>Lundbladia</i>) <i>petrophila</i> (Michael, 1895).....	12
3.4.4. <i>Protzia eximia</i> (Protz, 1896)	13
3.5. Familya: HYDRODROMIDAE Viets, 1936	15
3.5.1. <i>Hydrodroma despiciens</i> (Müller, 1776).....	15
3.5.2. <i>Hydrodroma torrenticola</i> (Walter, 1908)	16
3.6. Familya: SPERCHONTIDAE Thor, 1900.....	17
3.6.1. <i>Sperchon</i> (s.str.) <i>squamosus</i> Kramer, 1879	17
3.6.2. <i>Sperchon</i> (<i>Hispidosperchon</i>) <i>algeriensis</i> (Lundblad, 1942)	18
3.6.3. <i>Sperchon</i> (<i>Hispidosperchon</i>) <i>clupei</i> Piersig, 1896.....	20

3.6.4.	<i>Sperchon (Hispidosperchon) compactilis</i> (Koenike, 1911).....	21
3.6.5.	<i>Sperchon (Hispidosperchon) denticulatus</i> Koenike, 1895	23
3.6.6.	<i>Sperchon (Hispidosperchon) hispidus</i> (Koenike, 1895).....	23
3.6.7.	<i>Sperchon (Hispidosperchon) papillosum</i> (Thor, 1901)	25
3.6.8.	<i>Sperchon (Hispidosperchon) senguni</i> Özkan, 1982	26
3.6.9.	<i>Sperchon (Hispidosperchon) tarnogradskii</i> Sokolow, 1927.....	27
3.6.10.	<i>Sperchonopsis verrucosa</i> (Protz, 1896).....	28
3.7.	Familya: TEUTONIIDAE Koenike, 1910.....	30
3.7.1.	<i>Limnolegeria longiseta</i> Motaş, 1928	30
3.8.	Familya: ANISITSIELLIDAE Koenike, 1910.....	31
3.8.1.	<i>Nilotonia (Dartiella) turcica</i> Özkan & Soysal, 1989	31
3.8.2.	<i>Nilotonia (Manotonia) tegulata</i> (Viets, 1951)	32
3.9.	Familya: LEBERTIIDAE Thor, 1900	33
3.9.1.	<i>Lebertia</i> (s.str.) <i>fimbriata</i> Thor, 1899	33
3.9.2.	<i>Lebertia</i> (s.str.) <i>glabra</i> Thor, 1897	34
3.9.3.	<i>Lebertia</i> (s.str.) <i>maculosa</i> Koenike, 1902.....	35
3.9.4.	<i>Lebertia</i> (s.str.) <i>rivulorum</i> K. Viets, 1933	36
3.9.5.	<i>Lebertia (Pilolebertia) longiseta</i> Bader, 1955	38
3.9.6.	<i>Lebertia (Brentalebertia) anatolica</i> sp. nov.	38
3.10.	Familya: TORRENTICOLIDAE Piersig, 1902	40
3.10.1.	<i>Monatractides</i> (s.str.) <i>lusitanicus</i> (Lundblad, 1941)	40
3.10.2.	<i>Monatractides</i> (s.str.) <i>stadleri</i> (Walter, 1921)	44
3.10.3.	<i>Torrenticola</i> (s.str.) <i>barsica</i> (Szalay, 1933).....	45
3.10.4.	<i>Torrenticola</i> (s.str.) <i>brevirostris</i> (Halbert, 1911).....	46
3.10.5.	<i>Torrenticola</i> (s.str.) <i>ungeri</i> (Szalay, 1927)	47
3.10.6.	<i>Torrenticola (Megapalpis) jasmina</i> Bader, 1988	48
3.11.	Familya: LIMNESIIDAE Thor, 1900	49
3.11.1.	<i>Limnesia</i> (s.str.) <i>fulgida</i> Koch, 1836	49
3.12.	HYGROBATIDAE Koch, 1842	50
3.12.1.	<i>Atractides</i> (s.str.) <i>dentipalpis</i> (Walter, 1935).....	50
3.12.2.	<i>Atractides</i> (s.str.) <i>fluvialis</i> (Szalay, 1929)	51
3.12.3.	<i>Atractides</i> (s.str.) <i>fonticolus</i> (K. Viets, 1920)	52
3.12.4.	<i>Atractides</i> (s.str.) <i>gibberipalpis</i> Piersig, 1898.....	54

3.12.5. <i>Atractides</i> (s.str.) <i>glandulosus</i> (Walter, 1918)	55
3.12.6. <i>Atractides</i> (s.str.) <i>graecus</i> K. Viets, 1950.....	57
3.12.7. <i>Atractides</i> (s.str.) <i>nahavandii</i> Schwoerbel & Sepasgozarian, 1976	57
3.12.8. <i>Atractides</i> (s.str.) <i>nodipalpis</i> Thor, 1899	60
3.12.9. <i>Atractides</i> (s.str.) <i>panniculatus</i> (K. Viets, 1925)	61
3.12.10. <i>Atractides</i> (s.str.) <i>protendens</i> K. O. Viets, 1955	62
3.12.11. <i>Atractides</i> (s.str.) <i>remotus</i> Szalay, 1953	63
3.12.12. <i>Atractides</i> (<i>Tympanomegapus</i>) <i>acutirostris</i> (Motaş & Angelier, 1927).....	64
3.12.14. <i>Hygrobates</i> (s.str.) <i>fluvialis</i> (Ström, 1768)	66
3.13. Familya: FELTRIIDAE K. Viets, 1926.....	67
3.13.1. <i>Feltria</i> (s.str.) <i>armata</i> Koenike, 1902.....	67
3.13.2. <i>Feltria</i> (<i>Feltriella</i>) <i>rubra</i> Piersig, 1898	68
3.14. Familya: PIONIDAE Thor, 1900	69
3.14.1. <i>Piona</i> (s.str.) <i>carnea</i> (Koch, 1836).....	69
3.14.2. <i>Piona</i> (<i>Dispersipiona</i>) <i>conglobata</i> (Koch, 1836).....	71
3.15. Familya: ATURIDAE Thor, 1900	72
3.15.1. <i>Aturus</i> (s.str.) <i>crinitus</i> Thor, 1902	72
3.15.2. <i>Aturus</i> (s.str.) <i>intermedius</i> Protz, 1900	73
3.15.3. <i>Aturus</i> (s.str.) <i>scaber</i> Kramer, 1875	74
3.15.4. <i>Kongsbergia</i> (s.str.) <i>materna</i> Thor, 1899	76
3.15.5. <i>Brachypoda</i> (<i>Hemibrachypoda</i>) <i>mutila</i> Walter, 1928	77
3.15.6. <i>Ljania bipapillata</i> Thor, 1898	78
3.16. Familya: MIDEOPSIDAE Koenike, 1910.....	79
3.16.1. <i>Mideopsis</i> (s.str.) <i>orbicularis</i> (Müller, 1776).....	79
3.17. Familya: ARRENURIDAE Thor, 1900.....	80
3.17.1. <i>Arrenurus</i> (s.str.) <i>bicuspidator</i> Berlese, 1885.....	80
3.17.2. <i>Arrenurus</i> (s.str.) <i>bruzelii</i> Koenike, 1885.....	81
3.17.3. <i>Arrenurus</i> (s.str.) <i>claviger</i> Koenike, 1885	83
3.17.4. <i>Arrenurus</i> (s.str.) <i>cuspidator</i> (Müller, 1776)	84
3.17.5. <i>Arrenurus</i> (s.str.) <i>cuspidifer</i> Piersig, 1894.....	86
3.17.6. <i>Arrenurus</i> (s.str.) <i>demirsoyi</i> Erman, 1993	87
3.17.7. <i>Arrenurus</i> (s.str.) <i>distans</i> Walter, 1927	88

3.17.8. <i>Arrenurus</i> (s.str.) <i>oezkani</i> Smit & Erman, 2003.....	89
3.17.9. <i>Arrenurus</i> (s.str.) <i>robustus</i> Koenike, 1894	91
3.17.10. <i>Arrenurus</i> (s.str.) <i>virens</i> Neuman, 1880	91
3.17.11. <i>Arrenurus</i> (<i>Megaluracarus</i>) <i>globator</i> (Müller, 1776)	93
3.17.12. <i>Arrenurus</i> (<i>Micruracarus</i>) <i>bipilosus</i> Halbert, 1911	94
3.17.13. <i>Arrenurus</i> (<i>Micruracarus</i>) <i>forpicatus</i> Neuman, 1880	95
3.17.14. <i>Arrenurus</i> (<i>Truncaturus</i>) <i>fontinalis</i> Viets, 1920	97
4. SONUÇLAR ve TARTIŞMA	98
5. KAYNAKLAR.....	105
ÖZGEÇMİŞ.....	112

ÖZET

Bu çalışmada, Kemaliye'den toplanan su keneleri değerlendirilmiş ve toplam 17 familyaya ait 76 tür tespit edilmiştir. Bu türlerden; *Lebertia (Brentalebertia) anatolica* sp. nov. bilim dünyası için; *Sperchon (Hispidospercon) algeriensis* (Lundblad, 1942), *Atractides* (s.str.) *glandulosus* (Walter, 1918) ve *Atractides* (s.str.) *nahavandii* Schwoerbel & Sepasgozarian, 1976 Türkiye faunası için yeni kayittır. Ayrıca, *Lebertia* (s.str.) *rivulorum* K. Viets, 1933'un dişisi ilk defa yakalanmıştır. Tespit edilen türlerin tümü Kemaliye için; *Arrenurus (Micruracarus) forpicatus* Neuman, 1880 ve *Arrenurus* (s.str.) *robustus* Koenike, 1894 hariç, Erzincan ili için yeni kayittır.

Teşhis edilen tüm türlerin morfolojik özellikleri, çeşitli organlarının ölçümleri, kısa tanımları, yaşama ortamları ile Türkiye'deki ve dünyadaki yayılışları verilmiştir. Ayrıca, Türkiye faunası için yeni kayıt ve bilim dünyası için yeni olan türlerin şekilleri verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kemaliye, Su kenesi, Acari, Hydrachnidia, Sistematik, Türkiye.

SUMMARY

A Systematic Study On Water Mites (Acari: Hydrachnidia) of Kemaliye District (Erzincan Province)

In this study, it was evaluated water mite species collected from Kemaliye. Totally, it was identified 76 species belonging to 17 families. Of these, *Lebertia (Brentalebertia) anatolica* sp. nov. is new for science; *Sperchon (Hispidospercon) algeriensis* (Lundblad, 1942), *Atractides* (s.str.) *glandulosus* (Walter, 1918) and *Atractides* (s.str.) *nahavandii* Schwoerbel & Sepasgozarian, 1976 are newly recorded for the Turkish fauna. Furthermore, the female of *Lebertia* (s.str.) *rivulorum* K. Viets, 1933 was collected for the first time in Turkey. All identified species are new records for Kemaliye; except *Arrenurus (Micruracarus) forpicatus* Neuman, 1880 and *Arrenurus* (s.str.) *robustus* Koenike, 1894, others were newly recorded for Erzincan Province.

The morphological characters, the measurements of various organs, the short descriptions, habitats and their distributions on Turkey and on the world of all identified species were given. Furthermore, it was also given the drawings of various organs of species that are newly recorded for the Turkish fauna and new to science.

Keywords: Kemaliye, Water mite, Acari, Hydrachnidia, Systematic, Turkey.

ŞEKİLLER LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 1. Kemaliye ilçe haritası.....	3
Şekil 2. <i>Sperchon (Hispidosperchon) algeriensis</i>	19
Şekil 3. <i>Lebertia</i> (s.str.) <i>rivulorum</i>	37
Şekil 4. <i>Lebertia (Brentalebertia) anatolica</i> sp. nov.....	40
Şekil 5. <i>Lebertia (Brentalebertia) anatolica</i> sp. nov.....	41
Şekil 6. <i>Lebertia (Brentalebertia) anatolica</i> sp. nov.....	42
Şekil 7. <i>Lebertia (Brentalebertia) anatolica</i> sp. nov.....	43
Şekil 8. <i>Atractides</i> (s.str.) <i>glandulosus</i>	56
Şekil 9. <i>Atractides</i> (s.str.) <i>nahavandii</i>	59
Şekil 10. Kemaliye'de tespit edilen familyaların tür sayıları.....	99

1. GİRİŞ

1.1. Su Keneleri Hakkında Genel Bilgi

Su keneleri; Hydracarina, Hydrachnidia veya Hydrachnellae olarak da bilinen Acari altsınıfına ait önemli su omurgasızlarıdır. Su kenelerinin serbest yaşayanları, yer altı sularında, sıcak ve soğuk su kaynaklarında, birikintilerde, bataklık, gölet, göl ve denizlerde, parazit yaşayanları ise yumuşakçaların manto boşluğu ve süngerlerde yaşamaktadır. Larvaları sucul omurgasız hayvanlarda veya balıkların solungaçlarında dış parazit olarak bulunmaktadır. Su kenelerinden, sağlıklı su kaynaklarının tespitinde, yüksek dağ suları ile yer altı sularındaki ekolojik çalışmalarında da indikatör türler olarak faydalılmaktadır (Boyacı, 1995). Bazı familyalarına ait türleri de biyolojik mücadele açısından son derece yararlıdır (Gerson ve Smiley, 1990). Dünyada su kenelerinin, 8 üstfamilyası, 57 familyası, 81 altfamilyası, 400'den fazla cinsi ve 6000'nin üzerinde türü tanımlanmıştır. Buna karşın bu rakamlar su kenelerinin küresel zenginliğinin yanında hafife alınacak rakamlardır. Dünyanın birçok bölgesi, özellikle Oriental ve Afrotropikal bölgeler yeteri kadar çalışılmamıştır. Bu bölgelerdeki sistematik çalışmaların tamamlanması ile birlikte, dünyadaki su kenesi türlerinin 10.000'den fazla olacağı tahmin edilmektedir (Di Sabatino vd., 2008).

Türkiye'de su keneleri üzerine ilk çalışmalar Thon tarafından yapılmıştır. Erciyes Dağı civarından toplanan su kenelerini değerlendirmiş ve iki tür tespit etmiştir (Thon, 1905). İkinci önemli çalışmayı yapan Szalay, Zonguldak'ın Ereğli İlçesinden topladığı örnekleri değerlendirmiştir ve üç yeni su kenesi tanımlamıştır (Szalay, 1912). Türkiye'de su keneleri üzerine yapılan araştırmalar uzun bir aradan sonra 1977 yılında Doğu Anadolu'da yapılan çalışmaya tekrar başlatılmış (Özkan, 1982) ve bundan sonra düzenli bir biçimde sürdürülmüştür. Sırasıyla Erzurum, Elazığ, Van, Muş illerinin su keneleri tespit edilmiştir (Özkan, 1982; Erman, 1990; Küçüköner, 2001). Daha sonraki çalışmalarında, Sultan Sazlığı (Kayseri) su kenelerinin tespiti yapılmış (Özkan vd., 1993) ve daha sonraları da, Konya, Kars, Ardahan, Artvin, Rize, Yeşilırmak Havzası, Malatya, Karamık Gölü (Afyon), Akdağ Milli Parkı (Sandıklı, Afyonkarahisar), Hazar Gölü ve Behremaz Çayı (Elazığ), Antalya, Göller Yüresi ve Bingöl'ün su keneleri sistematik yönden ele alınmıştır (Boyacı, 1995; Aşçı, 2002; Bursalı, 2002; Uysal, 2005; Güderoğlu, 2006; Orhan, 2006; Esen, 2006; Gölle, 2010; Boyacı vd., 2010; Esen, 2011).

Erman vd. (2010) tarafından verilen Türkiye su kenesi faunasında 236 tür olduğu belirtilmiş, bu tarihten itibaren yapılan çalışmalarla birlikte bu sayı 260'ı geçmiştir (Aşçı vd., 2010; Gülle vd., 2010; Esen vd., 2011a; 2011b; Bursali vd., 2011; Çitil vd., 2011; Aşçı vd., 2011a; 2011b; Gülle vd., 2011; Pešić ve Smit, 2011; Esen ve Erman, 2012; Esen vd., 2012). Bu kadar kısa zamanda ülkemizin çeşitli yerlerinden yeni kaydedilen su kenelerinin çokluğu, sistematik çalışmaların bir süre daha devam etmesi gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır. Türkiye'de çoğunlukla Doğu Anadolu Bölgesi çalışılmıştır, diğer bölgelerimizin su kenesi faunası halen açılığa kavuşturulmamıştır. Kentleşme, tarım için su kaynaklarının bilinçsiz kullanımı, insan etmeniyle artan çevre kirliliği yüzünden sulak alanlarımız süratle kirlenmekte ve yok olmaktadır. Bu nedenle su kenelerinin yaşama alanları gitgide daralmakta ve birçok tür yaşama alanlarının tahribi sonucu yok olmaktadır. Bu yüzden sulak alanlarda yaşayan türlerin tespiti ve korunması büyük önem taşımaktadır. Ayrıca tahribatlar nedeniyle, birçok türdeki eksiklikleri tamamlamak ve tanımlarını gözden geçirmek giderek zorlaşmakta, bu nedenle sistematik çalışmaların zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

Bu çalışmada Kemaliye'ye ait su keneleri faunasının tespiti amaçlanmıştır. Su cennetini andıran bu ilçemizin, su kenelerinin değerlendirilmesi sistematik sorunları bulunan bazı türlerin problemlerine açıklık getirecektir. Ayrıca Türkiye Akar Faunası'na, dolayısıyla dünya su keneleri faunasına katkıda bulunacaktır.

1.2. Çalışma Alanı Hakkında Genel Bilgi

Erzincan iline bağlı Kemaliye; Doğu Anadolu Bölgesi'nin Yukarı Fırat Havzasında, Fırat Nehrinin Karasu kolu üzerinde, nehrin Keban baraj gölüne dönüştüğü, sarp kayalık yamaçlarla çevrili yemyeşil vadilerden oluşan bir coğrafyada yer alır. Ayrıca bu şirin ilçemiz; kuzeyde İliç (Erzincan), güneyde Arapgir (Malatya) ve Ağın (Elazığ), batıda Divriği (Sivas), doğuda Çemişgezek (Tunceli) ilçeleri ile sınırlanmıştır (Şekil 1).

Kemaliye, özgün mimari dokusu, tarihi eserleri, doğal ve yaban hayatı, kültürel değerleri, endemik türler içeren flora ve faunasıyla, keşfedilmemiş bir turizm beldesidir. İlçe merkezi denizden 900-1000 metre, köyleri ise 1000-1700 metre yükseklikte kurulmuştur. Munzur ve Sarıcıçek Dağlarının eteklerinde, sarp kayalıkların arasında gizli yeşil bir cenneti andıran Kemaliye'de hem Sibiryan hem de Akdeniz iklimi egemendir.

Doğası ve coğrafik yapısına bağlı olarak flora ve fauna açısından zengindir. Onlarca endemik bitki ve hayvan türünün bulunması bilimsel olarak dikkatleri buraya çekmektedir.

Büyük şehirlerin kuraklık tehlikesiyle yüzeye geldiği şu günlerde Kemaliye'nin yerleştiği toprakların su kaynakları bakımından çok zengin olduğu görülmektedir. Fıratın kolu olan Karasu nehri, birçok irili ufaklı çay ve deresiyle gerçek bir su cennetini andıran Kemaliye'de başta Kadıgölü olmak üzere yüzlerce soğuk su kaynağı da bulunmaktadır. Kadıgölü kaynağı, yüksek debisi ve büyüleyici görünümüyle Türkiye'nin en orijinal karstik kaynaklarından birisidir. Bunların dışında her köyde bir ya da birkaç çeşme vardır. Bu çalışma ile su kaynakları bakımından zengin olan bu ilçemizin su keneleri faunası ortaya çıkarılmış olacaktır.

Şekil 1. Kemaliye ilçe haritası

2. MATERYAL ve METOT

Kemaliye ilçe sınırları içinde bulunan göl, gölet, bataklık, akarsu, birikinti ve kaynak suları ile sazlık alanlardan örnekler toplanmıştır. Örnekleri toplamak için, tülden yapılmış akvaryum kepçeleri, damlalık ve gözenek çapları 500 ile 3000 mikrometre arasında değişen elekler kullanılmıştır. Ayrıca bu içsu kaynaklarından alınan çamur ve yosun örnekleri laboratuvara getirilerek tazyikli musluk suyu altında elek serilerinden geçirilmiş, içinde bir miktar su bulunan beyaz zeminli küvetlere konulmuştur. Pipetler yardımıyla ayıklanan su keneleri, içerisinde koenike sıvısı (5 kısım gliserin, 2 kısım sirke asidi, 3 kısım saf su) bulunan küçük saklama şişelerine konularak 10-15 gün güneş ışığında saydamlaşmaya bırakılmıştır. Bazı örneklerin saydamlaştırılması için laktik asit ve %10'luk KOH kullanılmıştır. Ağaran su keneleri steromikroskop altında tespit edilmiş ve incelemek için ince uçlu pensler yardımıyla, üzerinde birkaç damla gliserin bulunan lamlar üzerine alınmıştır. Lam üzerine alınan örneklerin çeşitli organları diseksiyon iğneleri yardımıyla koparılmış, ışık mikroskobunda şekilleri çizilmiş ve ölçümleri yapılmıştır. Lamlara tür adı, yakalandığı yer ve tarih bilgileri yazılmış ve müze materyaline hazır duruma getirilmiştir. Bu amaçla bazı örnekler daimi preparat olarak hazırlanmıştır. Arazi çalışması, 2011 yılının Haziran-Eylül aylarında, tespit edilen habitatlara gidilerek yapılmıştır.

Örneklerin değerlendirilmesinde özellikle, Besseling (1964), Smit ve Hammen (2000), Smit vd. (2000), Szalay (1964), Viets (1936), Lundblad (1956), Cassagne-Mejean (1966) ve Gerecke (1996; 2003)'den yararlanılmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Familya: HYDRACHNIDAE Leach, 1815

3.1.1. *Hydrachna* (s.str.) *processifera* (Koenike, 1903)

ERKEK

Vücut 2850 / 2710 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 408 μm 'dir. Deri papillidir. Sırtta plak yoktur.

Epimer boyları sırasıyla; 332-415-568-600 μm 'dir. IV. epimerler ucta daralmıştır. Eşeysel bölge 650 μm uzunluğunda, 600 μm genişliğinde ve kalp şeklindedir. Eşeysel açıklık arka ucta ve çevresinde çok sayıda kıl vardır.

İnfrakapitulumun boyu 665 μm 'dir. Keliser 1106 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 296-252-310-92-51 = 1001 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 90-300-232-310-312-340 = 1584 μm , II.bacak: 93-340-252-423-455-357 = 1920 μm , III.bacak: 95-343-275-611-542-370 = 2236 μm , IV.bacak: 99-390-350-772-665-348 = 2624 μm 'dir. Birinci çift bacaklarda yüzme kılları yoktur. II. III. ve IV. çift bacaklarda çok sayıda yüzme kılı vardır.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük göller, 01.07.2011, 1 ♂, Kabataş Köyü, Acıkavaklık Gölü, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Kayseri (Thon, 1905); Erzurum (Oezkan, 1982); Afyon (Boyacı ve Özkan, 2004; Uysal, 2005) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır (Viets, 1956; Besseling, 1964; Szalay, 1964; Smit vd., 2010).

3.2. Familya: LIMNOCHARIDAE Grube, 1859

3.2.1. *Limnochares* (s.str.) *aquatica* (Linnaeus, 1758)

ERKEK

Vücut 2250 / 1692 μm büyülüğünde ve ön kenarı dar, arka kenarı ise genişir. Deri memecikleri arasında çok sayıda salgı bezı vardır. Gözlerin arkasında siğil biçiminde kabartılar mevcuttur. Sırt plağı oldukça daralmış, yüzeyi nokta çukurlukludur. Plak üzerinde bir çifti ön uzantıda, bir çifti göz merceğiinin önünde, diğeriler de arkasında olmak üzere toplam üç çift uzun kıl vardır. Plak 552 / 190 μm büyülüğündedir.

Epimerler iki grup halindedir. Dörtgen şeklindeki I. epimerin ön kenarının uzunluğu 250 μm , arka kenarının uzunluğu ise 302 μm 'dir. Ayrıca ön dış kısmında 105 μm boyunda

kıvrık bir uzanti mevcuttur. II. epimer üçgen şeklinde ve 378 μm boyundadır. III. ve IV. epimerler birleşerek yarı ay şeklini almıştır. III. epimer 552 μm , IV. epimer ise 360 μm boyundadır. Epimer kılları uzun ve çok sayıdadır. Bu kılların epimerlere dağılımı 35-13-23-14 şeklindedir. Eşeysel yarık ve bu yarığın üst kısmını kaplayan yoğun kıl demetinden oluşan eşeysel bölge, II. grup epimerler arasındadır. Eşeysel açıklığın hemen iki yanında küçük ve düz kılların oluşturduğu bir kısımda, uçları delikli memecikler mevcuttur. Boşaltım açıklığı eşeysel yarığın hemen altındadır.

Gnatozoma öne doğru uzamış ve kaidesinde bir solunum açıklığı bulunmaktadır. İnfrakapitulum 512 μm boyunda, aşağı doğru büükülmüş, ağız açıklığı yuvarlak, 135 μm çapında, etrafi taraksı hiyalin uzantılarının sınırladığı bir halka görünümündedir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 15-80-62-75-45 = 277 μm 'dir. Palp parçalarına oranla uzun olan palp kıllarının dağılımı 0-8-6-3-2 şeklindedir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 58-102-145-156-203-207 = 871 μm , II.bacak: 60-211-212-212-298-300 = 1293 μm , III.bacak: 85-225-226-302-354-343 = 1535 μm , IV.bacak: 132-250-327-400-420-365 = 1894 μm 'dir. Bacakların son parçası hariç, diğer parçalarda telekli kıllar mevcuttur. Bacaklıda yüzme kılı yoktur.

DİŞİ

Vücut 3920 / 2720 μm büyüklüğündedir. Deri ve sırt plağı erkekteki gibidir. Plak 556 / 195 μm büyüklüğündedir.

Dörtgen şeklindeki I. epimerin ön kenarının uzunluğu 272 μm , arka kenarının uzunluğu ise 320 μm 'dir. Ön dış kısmındaki kıvrık uzantının boyu 112 μm 'dir. II. epimer üçgen şeklinde ve 412 μm boyundadır. III. epimer 690 μm , IV. epimer ise 530 μm boyundadır. Eşeysel yarık içinde 250 μm boyunda ve 172 μm genişliğinde ovipositor bulunmaktadır.

İnfrakapitulum 600 μm boyunda, aşağı doğru büükülmüş, ağız açıklığı yuvarlak, 137 μm çapında, etrafi taraksı hiyalin uzantılarının sınırladığı bir halka görünümündedir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 18-102-52-64-48 = 284 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 67-123-167-178-224-227 = 986 μm , II.bacak: 78-233-234-235-312-324 = 1416 μm , III.bacak: 95-247-242-324-372-365 = 1645 μm , IV.bacak: 152-315-390-492-515-412 = 2276 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük göller, 07.09.2011, 2 ♂♂, 15 ♀♀, Kabataş Köyü, Acıkavaklık Gölü, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Antalya (Özkan ve Erman, 2000) ve Isparta (Boyacı vd., 2010).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Yakutistan, Kazakistan, Sakhalin ve Japonya'dan, Amerika'da; A.B.D. ve Kanada'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; Besseling, 1964; Bader, 1975; K.O. Viets, 1987; Pešić ve Saboori, 2007; Smit vd., 2010; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.3. Familya: EYLAIDAE Leach, 1815

3.3.1. *Eylais degenerata* Koenike, 1897

ERKEK

Vücut 1732 / 1295 μm büyülüğündedir. Göz kapsülleri böbrek biçimindedir. Kapsül yüzeyi nokta çukurlukludur. Kapsüller 302 μm genişliğinde ve 194 μm yüksekliğindedir. Köprünün boyu 156 μm 'dir. Deri kalın çizgilidir.

Epimer boyları sırasıyla; 453-448-512-305 μm 'dir.

İnfrakapitulumun boyu 420 μm , ağız açıklığının çapı 120 μm 'dir. Keliser 337 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 87-129-145-249-145 = 755 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 72-175-210-270-271-240 = 1238 μm , II.bacak: 110-207-246-310-319-260 = 1452 μm , III.bacak: 121-225-270-320-365-278 = 1579 μm , IV.bacak: 130-267-365-372-445-363 = 1942 μm 'dir.

DİŞİ

Vücut 2117 / 1690 μm büyülüğündedir. Göz kapsülleri erkekteki gibidir. Kapsüller 415 μm genişliğinde ve 227 μm yüksekliğindedir. Köprünün boyu 156 μm 'dir.

Epimer boyları sırasıyla; 602-635-750-429 μm 'dir.

İnfrakapitulumun boyu 618 μm , ağız açıklığının çapı 210 μm 'dir. Keliser 470 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 129-178-196-333-200 = 1036 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 110-245-308-360-370-310 = 1703 μm , II.bacak: 120-295-353-415-445-364 = 1992 μm , III.bacak: 155-332-454-435-480-330 = 2186 μm , IV.bacak: 214-440-479-529-630-525 = 2817 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük göletler, 30.06.2011, 1 ♂, 3 ♀♀, Sarıcıçek Yaylası, Subatan Göleti, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Zonguldak (Szalay, 1912); Erzurum, Hakkari, Muş ve Van (Oezkan, 1982; Küçüköner, 2001); Elazığ (Erman, 1990; Erman ve Özkan, 2000); Konya (Boyacı, 1995); Kayseri (Özkan vd., 1996); Samsun ve Tokat (Bursali, 2002); Malatya (Esen, 2006) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Sumatra, Hindistan, Çin, Doğu Türkistan ve Keşmir'den, Afrika'da; Madagaskar, Aldabra, Mısır, Sudan ve Kongo'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; Cook, 1974; K.O. Viets, 1987; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.3.2. *Eylais megalostoma* Koenike, 1897

ERKEK

Vücut 1235 / 1064 μm büyüklüğündedir. Göz kapsülleri üç köşelidir. Kapsüller 112 μm uzunluğunda ve 92 μm yüksekliğindedir. Duyum kılları kapsül içinde ve uzundur. Nokta çukurluklar çok küçüktür. Köprü uzunluğu 70 μm 'dir. Deri parmak izine benzer şekilde çizgilidir.

Epimer boyları sırasıyla; 320-292-334-260 μm 'dir.

İnfrakapitulumun boyu 135 μm , ağız açıklığının çapı 107 μm 'dir. Keliser 152 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 77-110-116-190-103 = 596 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 55-112-139-162-200-196 = 864 μm , II.bacak: 66-117-158-160-200-215 = 916 μm , III.bacak: 88-215-198-220-278-250 = 1249 μm , IV.bacak: 110-262-280-302-345-280 = 1579 μm 'dir.

DİŞİ

Vücut 1700 / 1468 μm büyüklüğündedir. Göz kapsülleri erkekteki gibidir. Kapsüller 275 μm genişliğinde ve 177 μm yüksekliğindedir. Köprü uzunluğu 72 μm 'dir.

Epimer boyları sırasıyla; 380-375-400-312 μm 'dir.

İnfrakapitulumun boyu 130 μm , ağız açıklığının çapı 137 μm 'dir. Keliser 150 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 72-116-130-214-125 = 657 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 65-190-175-170-230-225 = 1055 μm , II.bacak: 84-199-185-200-270-265 = 1203 μm , III.bacak: 99-235-230-262-315-285 = 1426 μm , IV.bacak: 102-265-335-345-380-295 = 1722 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımları, 30.06.2011, 1 ♂, 2 ♀♀, Damlar, dere, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum ve Van (Oezkan, 1982; Küçüköner, 2001); Elazığ (Erman, 1990; Erman ve Özkan, 2000); Afyon (Özkan vd., 2003; Boyacı ve Özkan, 2004); Malatya (Esen, 2006) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da oldukça yaygındır. Afrika'da; Fas, Tunus, Cezayir ve Aldabra Adaları'ndan bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit vd., 2010).

3.3.3. *Eylais setosa* Koenike, 1897

ERKEK

Vücut 1465 / 1234 μm büyülüğündedir. Göz kapsülleri büyük ve birbirine paraleldir. Kapsüller 295 μm uzunluğunda ve 170 μm yüksekliğindedir. Kapsüller arasındaki köprü kısa, kalın ve orta kısımda öne doğru çıkıntılıdır. Köprü uzunluğu 50 μm 'dir. Deri belirgin çizgili ve araları noktacıklıdır.

Epimer boyları sırasıyla; 532-530-623-485 μm 'dir.

İnfrakapitulumun boyu 490 μm , ağız açıklığının çapı 109 μm 'dir. Keliser 340 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 82-137-140-290-160 = 809 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 93-205-264-280-345-348 = 1535 μm , II.bacak: 99-236-277-325-393-360 = 1690 μm , III.bacak: 120-255-359-394-439-365 = 1932 μm , IV.bacak: 160-322-415-417-465-440 = 2219 μm 'dir.

DİŞİ

Vücut 2120 / 1635 μm büyülüğündedir. Göz kapsülleri erkekteki gibidir. Kapsüller 330 μm genişliğinde ve 200 μm yüksekliğindedir.

Epimer boyları sırasıyla; 562-596-655-490 μm 'dir.

İnfrakapitulumun boyu 650 μm , ağız açıklığının çapı 110 μm 'dir. Keliser 375 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 90-165-157-309-179 = 900 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 118-260-305-360-445-375 = 1863 μm , II.bacak: 130-269-332-365-446-388 = 1930 μm , III.bacak: 140-300-405-433-475-380 = 2133 μm , IV.bacak: 170-342-450-471-540-463 = 2436 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük göletler, 30.06.2011, 3 ♂♂, 4 ♀♀, Sarıcıçek Yaylası, Subatan Göleti, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Elazığ (Erman, 1990; Erman ve Özkan, 2000; Erman vd., 2006a); Konya (Boyacı, 1995); Van (Küçüköner, 2001); Ardahan (Aşçı, 2002); Afyon (Özkan vd., 2003; Boyacı ve Özkan, 2003; Uysal, 2005; Aşçı vd., 2006-2007); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Sibiryada ve Rusya'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Pešić vd., 2010).

3.4. Familya: HYDRYPHANTIDAE Thor, 1900

3.4.1. *Hydryphantes* (s.str.) *crassipalpis* Koenike, 1914

ERKEK

Vücut 1430 / 1070 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki uzaklık 390 μm 'dir. Deri papillidir. Sırt plağı 350 μm uzunluğunda ve 389 μm genişliğindedir. Sırt plaqının ön kenarının ortasındaki çıkıştı belirgin ve geniş tabanlıdır.

Epimerler dört grup halindedir. Epimer boyları sırasıyla; 346-318-345-365 μm 'dir. Eşeysel bölgede üç çift yuvarlak eşeysel çukurluk yer alır. Eşeysel bölgenin uzunluğu 232 μm ve genişliği 240 μm 'dir.

İnfrakapitulum 265 μm , keliser 300 μm , tırnak 90 μm uzunluğundadır. Palp kısa ve tıknazdır. Özellikle de ilk üç parça kısa ve kalındır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 55-110-60-115-34 = 374 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 83-120-111-173-195-215 = 897 μm , II.bacak: 92-127-128-235-278-293 = 1153 μm , III.bacak: 113-128-140-244-290-295 = 1210 μm , IV.bacak: 185-189-220-365-372-305 = 1636 μm 'dir.

DİŞİ

Vücut 1710 / 1346 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki uzaklık 418 μm 'dir. Deri papillidir. Sırt plağı 415 μm uzunluğunda ve 375 μm genişliğindedir.

Epimer boyları sırasıyla; 350-321-355-410 μm 'dir. Eşeysel bölgenin uzunluğu 272 μm , genişliği 286 μm 'dir.

İnfrakapitulum 300 μm , keliser 374 μm , tırnak 100 μm uzunluğundadır. Palp yapısı erkekteki gibidir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 64-125-69-145-42 = 445 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 95-107-119-190-230-244 = 985 μm , II.bacak: 104-138-147-265-314-315 = 1283 μm , III.bacak: 113-177-180-304-360-320 = 1454 μm , IV.bacak: 167-195-250-423-415-328 = 1778 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Sazlıklarla kaplı göller, 01.07.2011, 2 ♂♂, 2 ♀♀, Kabataş Köyü, Açıkavaklık Gölü, Kemaliye.

Türkiye’deki Yayılışı: Ağrı, Erzurum, Muş ve Van (Özkan, 1982; Küçüköner, 2001; Boyacı ve Özkan, 2007); Elazığ (Erman, 1990; Erman ve Özkan, 2000); Konya (Boyacı, 1995); Kayseri (Özkan vd., 1996); Kars (Aşçı, 2002); Afyon (Özkan vd., 2003; Boyacı ve Özkan, 2003; 2004; Aşçı vd., 2006-2007) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa’da; Almanya, İsveç, İrlanda, Hollanda, Macaristan, Bulgaristan, Romanya’dan, Asya’da; Rusya ve Sibiryada bilinmektedir (Viets, 1956; K.O. Viets, 1987; Pešić vd., 2010; Smit vd., 2010).

3.4.2. *Hydryphantes* (s.str.) *dispar* (Schaub, 1888)

ERKEK

Vücut 1242 / 1055 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki uzaklık 440 μm ’dir. Sırt plağıının ön kenarının ortasında ileriye doğru bir çıkıntısı vardır. Sırt plağı 405 μm uzunluğunda, 410 μm genişliğindedir. Deri papillidir.

Epimerler dört grup halindedir. Epimer boyları sırasıyla; 310-323-380-449 μm ’dir. Eşeysel bölgede üç çift yuvarlak eşeysel cukurluk yer alır. Eşeysel bölgenin uzunluğu 285 μm ve genişliği 242 μm ’dir.

İnfrakapitulum 270 μm , keliser 387 μm uzunluğundadır. Palp narın yapılidir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 60-121-70-155-26 = 432 μm ’dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 99-96-152-234-258-263 = 1102 μm , II.bacak: 107-110-195-325-344-340 = 1421 μm , III.bacak: 110-125-199-128-345-333 = 1440 μm , IV.bacak: 202-190-295-434-410-364 = 1895 μm ’dir.

DİŞİ

Vücut 1425 / 1126 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki uzaklık 430 μm ’dir. Sırt plağı 410 μm uzunluğunda ve 398 μm genişliğindedir.

Epimer boyları sırasıyla; 322-320-380-465 μm ’dir. Eşeysel bölgenin uzunluğu 290 μm , genişliği 281 μm ’dir.

İnfrakapitulum 285 μm , keliser 436 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 70-120-73-174-39 = 476 μm ’dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 95-110-135-233-253-265 = 1091 μm , II.bacak: 99-130-193-325-348-351 = 1446 μm , III.bacak: 100-145-200-325-370-354 = 1494 μm , IV.bacak: 195-198-304-446-430-353 = 1926 μm ’dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük göller, 08.09.2011, 2 ♂♂, 3 ♀♀, Kocahaydar Gölü, Kemaliye.

Türkiye’deki Yayılışı: Bitlis ve Erzurum (Özkan, 1982; Boyacı ve Özkan, 2007); Elazığ (Erman, 1990; Erman ve Özkan, 2000; Erman vd., 2006a); Van (Küçüköner, 2001); Kars (Aşçı, 2002); Tokat (Bursalı, 2002); Afyon (Boyacı ve Özkan, 2003; Uysal, 2005; Aşçı vd., 2006-2007); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa’da oldukça yaygındır. Asya’da; Yakutistan’dan bilinmektedir (Viets, 1956; K.O. Viets, 1987; Smit ve Gerecke, 2010; Smit vd., 2010; Pešić vd., 2010).

3.4.3. *Trichotyas (Lundbladia) petrophila* (Michael, 1895)

ERKEK

Vücut 888 / 625 μm büyüğünde ve boyuna uzamıştır. Gözler arasındaki mesafe 400 μm ’dir. Sırt plaklarındaki nokta çukurlukları mozaik şeklinde ve düzensizdir. Frontal plak arkada daralmış ve I. merkezi sırt plağı ile kaynaşmıştır. II. ve III. merkezi sırt plağı çiftleri ortada kaynaşmıştır. IV. çift merkezi plaklar kaynaşmış ve üçgenimsidir. Gözlerin arkasında bulunan I. çift yanal plaklar küçülmüş, diğerleri daha büyük ve ayrı plaklar halindedir. IV. çift yanal plaklar ayrı ve arkaya doğru uzamış ve arka uçları 3 lob oluşturacak şekilde girintilidir.

Epimer gruplarının sivri çıkıntıları yoktur. I. epimerin iç kenarında 27-29 tane dallanmış kıl vardır. Eşeysel bölge 255 / 160 μm büyüğündedir. Eşeysel açıklığın boyu 162 μm ’dir. Eşeysel plaklar epimerler arasında sıkışmış ve önde birbirinden uzak, arkada birbiriyle temas edecek şekilde yakınlaşmıştır. Eşeysel çukurluklar üç çift, elips şeklinde ve yanlardan basıktır. İlk iki eşeysel çukurluk birbirine yakın ve plağın yukarısında, 3. eşeysel çukurluk ilk ikisinden uzak ve plağın alt tarafında yer alır. Eşeysel çukurlukların boyları sırasıyla; 60-63-72 μm ’dir. Boşaltım açıklığının çevresinde oval bir halka vardır. Karında 2 çift plak mevcuttur. Birinci çift karın plağı 185 / 91 μm , ikinci karın plağı ise 190 / 164 μm büyüğünde ve üçgen şeklindedir.

İnfrakapitulum 275 μm , keliser 278 μm , tırnak 67 μm boyundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 32-75-48-90-30 = 275 μm ’dir. Palp parçalarına kılların dağılımı 2-4-2-3-0 şeklindedir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: $68-49-58-83-96-103 = 457 \mu\text{m}$, II.bacak: $75-63-70-100-110-112 = 530 \mu\text{m}$, III.bacak: $86-69-70-113-116-137 = 591 \mu\text{m}$, IV.bacak: $137-95-108-215-155-145 = 855 \mu\text{m}$ 'dir.

DİŞİ

Vücut $1022 / 740 \mu\text{m}$ büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe $462 \mu\text{m}$ 'dir. Vücut şekli, sırt ve karın taraftaki plakların, salgı bezinin açıklıklarının yerleşimi bakımından erkek bireylere benzerlik gösterir

Epimer grupları erkekten farklı olarak birbirlerinden uzaklaşmıştır. Eşeysel bölge $252 / 191 \mu\text{m}$ büyüklüğündedir. Eşeysel açılığın boyu $185 \mu\text{m}$ 'dir. Eşeysel çukurluklar elips şeklinde ve boyları sırasıyla; $77-68-69 \mu\text{m}$ 'dir. Birinci çift karın plağı $212 / 102 \mu\text{m}$, ikinci karın plağı ise $265 / 231 \mu\text{m}$ büyülüğündedir.

İnfrakapitulum $310 \mu\text{m}$, keliser $260 \mu\text{m}$, tırnak $68 \mu\text{m}$ boyundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; $39-85-55-96-31 = 306 \mu\text{m}$ 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: $60-72-73-97-107-105 = 514 \mu\text{m}$, II.bacak: $72-79-80-118-132-146 = 627 \mu\text{m}$, III.bacak: $85-74-83-113-142-157 = 654 \mu\text{m}$, IV.bacak: $142-105-115-194-168-175 = 899 \mu\text{m}$ 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların küçük şelale oluşturan kısımlarındaki yosunlar, 30.06.2011, 2 ♂♂, 15 ♀♀, 08.09.2011, 2 ♂♂, 2 ♀♀, Damlar, dere, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Muş (Özkan, 1982); Afyon (Aşçı vd., 2006-2007); Isparta (Boyacı vd., 2010).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Afrika'da; Cezayir'den bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Pešić ve Saboori, 2007; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.4.4. *Protzia eximia* (Protz, 1896)

ERKEK

Vücut $798 / 597 \mu\text{m}$ büyülüğündedir. Gözler kapsül içinde ve arasındaki uzaklık $325 \mu\text{m}$ 'dir. Deri memeciklidir.

Epimer boyları sırasıyla; $128-116-115-132 \mu\text{m}$ 'dir. I. epimerler öne doğru uzamış ve üzerindeki kıllar dallanmıştır. I. epimer grubunun arka ucu çıkıntılıdır. Eşeysel bölge,

dişiyeye göre daha kısa olup 172 / 180 μm büyülüğündedir. Eşeysel bölgede şapkalı mantara benzeyen 8-15 çift eşeysel kabartı mevcuttur.

İnfrakapitulum 240 μm , keliser 265 μm , tırnak 60 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 30-74-50-88-33 = 275 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 65-92-85-91-100-111 = 544 μm , II.bacak: 66-92-84-92-105-125 = 564 μm , III.bacak: 90-60-80-109-120-110 = 569 μm , IV.bacak: 98-60-110-150-152-124 = 694 μm 'dir. Bacaklıda yüzme kılı yoktur. Tırnaklar tarak şeklindedir.

DİŞİ

Vücut 912 / 642 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki uzaklık 342 μm 'dir. Deri erkekteki gibidir.

Epimer boyları sırasıyla; 172-140-110-124 μm 'dir. Eşeysel bölge erkeğe göre daha uzun olup 240 / 212 μm büyülüğündedir. Eşeysel bölgede 7-14 çift eşeysel kabartı bulunur.

İnfrakapitulum 250 μm , keliser 284 μm , tırnak ise 82 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 42-75-49-102-47 = 315 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 65-95-83-93-104-120 = 542 μm , II.bacak: 66-94-85-97-107-126 = 575 μm , III.bacak: 67-78-84-102-116-135 = 582 μm , IV.bacak: 85-96-99-136-138-140 = 694 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Kaynak suları ve akarsuların durgun kısımlarındaki yosunların arası, 29.06.2011, 1 ♂, 2 ♀♀, 07.09.2011, 3 ♂♂, 4 ♀♀, Kadıgölü, kaynak; 30.06.2011, 13 ♂♂, 18 ♀♀, 08.09.2011, 8 ♂♂, 19 ♀♀, Damlar, kaynak; 02.07.2011, 1 ♂, 1 ♀, Sıräkonak Köyü, çay; 07.09.2011, 2 ♂♂, 1 ♀, Kabataş Köyü, kaynak; 07.09.2011, 2 ♂♂, 2 ♀♀, Kabataş Köyü, dere; 09.09.2011, 9 ♂♂, 13 ♀♀, Aşağı Mutlu Köyü, kaynak, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Konya (Boyacı, 1995); Rize (Aşçı, 2002); Malatya (Esen, 2006).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Japonya'dan, Amerika'da; A.B.D.'den bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; Besseling, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit vd., 2010; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.5. Familya: HYDRODROMIDAE Viets, 1936

3.5.1. *Hydrodroma despiciens* (Müller, 1776)

ERKEK

Vücut 957 / 852 μm büyüklüğünde ve yuvarlaktır. Gözler arasındaki uzaklık 570 μm 'dir. Deri yuvarlak papillidir.

Epimerler dört grup halinde ve çok sayıda kıl taşır. Epimer boyları sırasıyla; 255-252-263-294 μm 'dir. Eşeysel bölge 270 μm uzunluğunda ve 315 μm genişliğindedir. Eşeysel plak iki tane ve üzerinde çok sayıda eşeysel çukurluk mevcuttur. Plakların birbirine bakan kenarı içbükeydir.

İnfrakapitulum kaidede genişlemiş ve 245 μm boyundadır. Keliser 310 μm , tırnak 75 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 52-73-53-184-105 = 467 μm 'dir. P_2 'nin için tarafında 3, dış tarafında 1 tane kalın ve telekli kıl bulunur. P_3 'ün dış tarafındaki kıl, iç taraftaki kıldan biraz kısadır. P_4 en uzun parçadır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 72-105-112-179-223-215 = 906 μm , II.bacak: 75-112-113-184-238-220 = 942 μm , III.bacak: 82-118-134-225-269-252 = 1080 μm , IV.bacak: 138-175-199-308-324-287 = 1431 μm 'dir. I. bacak hariç diğer bacaklıarda çok sayıda yüzme kılı vardır.

DİŞİ

Vücut 1192 / 1090 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 592 μm 'dir.

Epimer boyları sırasıyla; 280-256-255-290 μm 'dir. Eşeysel bölge erkekten çok farklı değildir. Eşeysel bölge 290 μm uzunluğunda ve 320 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 292 μm , keliser 375 μm , tırnak 65 μm uzunluğundadır. Palp erkekteki gibidir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 52-75-54-189-80 = 450 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 73-125-130-210-259-238 = 1035 μm , II.bacak: 77-116-135-218-279-242 = 1067 μm , III.bacak: 93-144-135-222-273-243 = 1110 μm , IV.bacak: 140-185-199-300-325-264 = 1413 μm 'dir. I. bacak hariç diğer bacaklıarda çok sayıda yüzme kılı vardır.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Sazlıklarla kaplı küçük göller, 01.07.2011, 1 ♀, 07.09.2011, 9 ♂♂, 7 ♀♀, Kabataş Köyü, Acıkavaklık Gölü, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Bitlis ve Hakkari (Özkan, 1980); Elazığ (Erman, 1990; Erman ve Özkan, 2000; Erman vd., 2006a); Konya (Boyacı, 1995); Kayseri (Özkan vd., 1996); Van (Küçüköner, 2001); Ardahan (Aşçı, 2002); Tokat (Bursalı, 2002); Afyon (Özkan vd.,

2003; Boyacı ve Özkan, 2003; 2004; Aşçı vd., 2006-2007); Malatya (Esen, 2006); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa, Asya, Amerika, Afrika ve Avustralya kıtalarında geniş yayılış gösterir (Viets, 1956; Besseling, 1964; Szalay, 1964; Bader, 1975; K.O. Viets, 1987; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010; Smit vd., 2010).

3.5.2. *Hydrodroma torrenticola* (Walter, 1908)

ERKEK

Vücut 660 / 515 μm büyüklüğünde ve yuvarlaktır. Gözler arasındaki uzaklık 350 μm 'dir. Deri papillidir.

Epimerler dört grup halindedir. Epimerler üzerinde çok sayıda kıl vardır. Epimer boyaları sırasıyla; 230-209-216-248 μm 'dir. Eşeysel bölgedeki plaklar üzerinde çok sayıda eşeysel çukurluk vardır. Eşeysel bölge 202 μm uzunlığında ve 206 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 230 μm , keliser 275 μm , tırnak 62 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 43-65-35-155-64 = 362 μm 'dir. P_2 'nin için tarafında 3, dış tarafında 1 tane kalın telekli kıl bulunur. P_3 'ün dış tarafındaki kıl, iç taraftaki kılın yarısı uzunluğundadır. P_4 , en uzun parçadır.

Bacak parçalarının boyaları; I.bacak: 55-79-110-162-190-194 = 790 μm , II.bacak: 52-94-115-180-225-215 = 881 μm , III.bacak: 70-95-123-190-245-216 = 939 μm , IV.bacak: 110-132-179-260-275-244 = 1200 μm 'dir. I. ve II. bacaklarda yüzme kılları yok, diğerlerinde ise az sayıda yüzme kılı vardır.

DİŞİ

Vücut 1020 / 841 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 400 μm 'dir.

Epimer boyaları sırasıyla; 215-210-225-250 μm 'dir. Eşeysel bölgede çok sayıda eşeysel çukurluk vardır. Eşeysel bölge 200 μm uzunlığında ve 205 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 210 μm , keliser 268 μm , tırnak 55 μm uzunluğundadır. Palp erkekteki gibidir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 41-75-40-170-65 = 391 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyaları; I.bacak: 55-79-98-148-190-199 = 769 μm , II.bacak: 65-92-113-188-230-218 = 906 μm , III.bacak: 70-95-119-195-235-225 = 939 μm , IV.bacak: 110-129-172-262-280-265 = 1218 μm 'dir. I. ve II. bacaklarda yüzme kılları yok, diğerlerinde ise az sayıda yüzme kılı vardır.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların yavaş akan ve durgun kısımları, 01.07.2011, 1 ♂, 1 ♀, 07.09.2011, 3 ♂♂, 2 ♀♀, Kabataş Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Rize (Pešić vd., 2007) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; İran'dan bilinmektedir (Viets, 1956; K.O. Viets, 1987; Pešić ve Saboori, 2007; Smit ve Gerecke, 2010; Pešić vd., 2010; Smit vd., 2010).

3.6. Familya: SPERCHONTIDAE Thor, 1900

3.6.1. *Sperchon* (s.str.) *squamosus* Kramer, 1879

ERKEK

Vücut 760 / 645 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 361 μm 'dir. Deri papillidir.

Epimer boyaları sırasıyla; 210-183-209-227 μm 'dir. Epimerler dört grup halinde ve son iki grup dört köşelidir. Eşeysel bölge son epimer grubu arasında ve 200 μm boyunda ve 162 μm genişliğindedir. Eşeysel çukurluklar sırasıyla 50-62-40 μm uzunluğundadır.

İnfrakapitulum 328 μm , keliser 360 μm , tırmak ise 50 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 30-122-162-180-29 = 523 μm 'dir. P₄'ün alt orta kısmında belirgin bir çıktı üzerinde kalın bir kama kılı bulunur. İnce olan diğer kama kılı palpin uç kısmına yakındır.

Bacak parçalarının boyaları; I.bacak: 65-86-119-185-199-200 = 854 μm , II.bacak: 70-100-147-225-250-240 = 1032 μm , III.bacak: 74-108-152-260-280-245 = 1119 μm , IV.bacak: 145-150-201-342-339-310 = 1487 μm 'dir.

DİŞİ

Vücut 1012 / 869 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 360 μm 'dir. Deri erkekteki gibidir.

Epimer boyaları sırasıyla; 263-235-252-225 μm 'dir. Eşeysel bölge 238 μm boyunda ve 200 μm genişliğindedir Eşeysel çukurluklar sırasıyla 80-74-60 μm uzunluğundadır.

İnfrakapitulum 385 μm , keliser 432 μm , tırmak ise 64 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 33-165-184-200-30 = 612 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyaları; I.bacak: 77-103-140-210-220-210 = 960 μm , II.bacak: 86-120-168-260-265-238 = 1137 μm , III.bacak: 90-125-170-278-300-260 = 1223 μm , IV.bacak: 160-175-229-380-385-300 = 1629 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Su kaynaklarının döküldüğü havuzcukların su bitkileri ve yosunlarinca zengin kısımları, 30.06.2011, 2 ♂♂, 3 ♀♀, Damlar, kaynak, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Oezkan, 1982; Özkan, 1989) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; Almanya, Fransa, Hollanda, İtalya, İngiltere, Romanya, Bosna Hersek, Karadağ, Bulgaristan ve Litvanya'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; Bader, 1975; K.O. Viets, 1987; Pešić vd., 2010; Smit vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.6.2. *Sperchon (Hispidosperchon) algeriensis* (Lundblad, 1942)

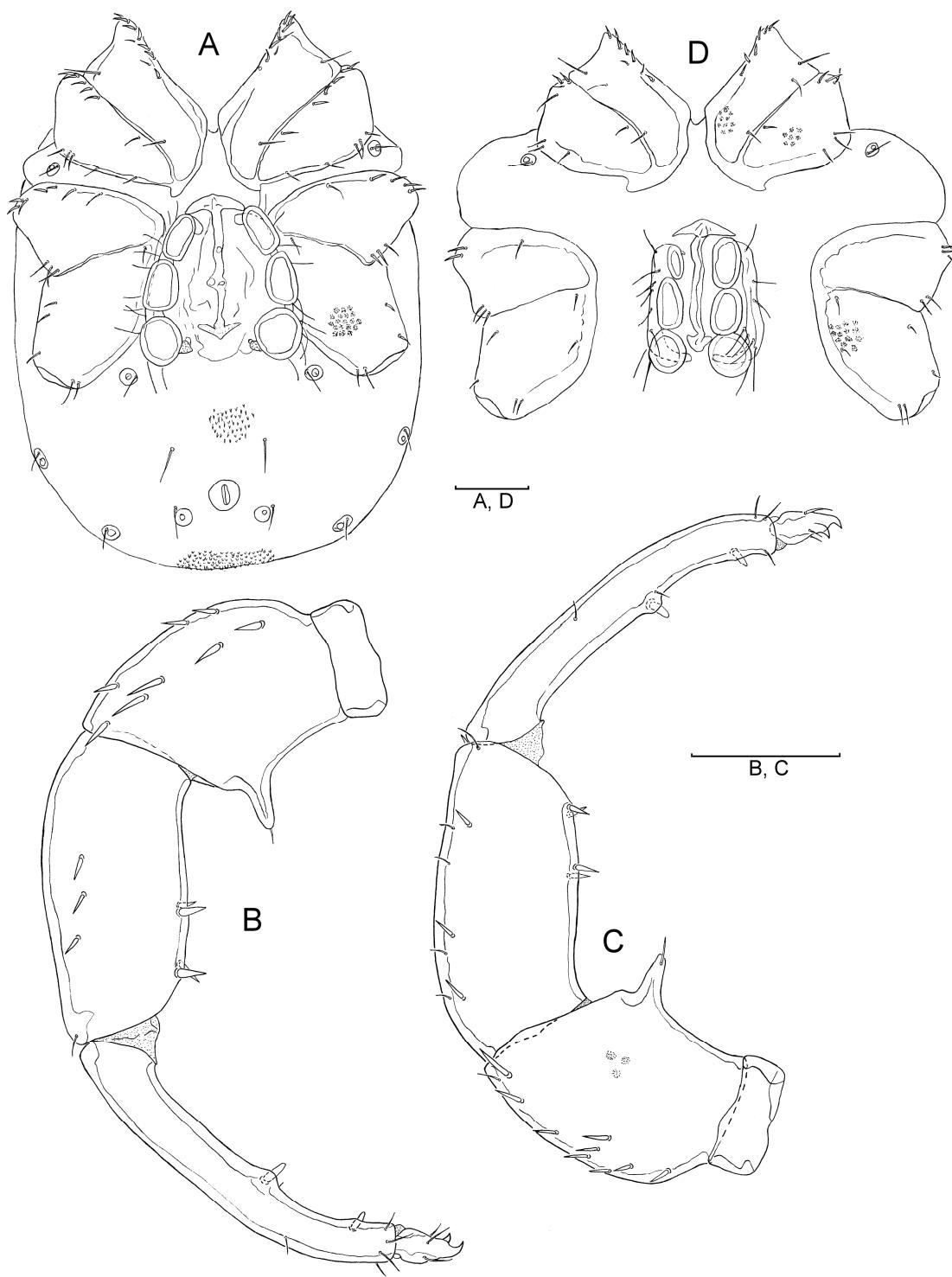
ERKEK

Vücut 692 / 547 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 264 μm 'dir. Deri vücutun arka kısmında sivri papillidir.

Epimer boyları sırasıyla; 228-210-222-235 μm 'dir. Epimer yüzeyi nokta çukurlukludur. I. grup epimerlerin alt uçları çıkıntılı olup deri altında yer alır. II. grup epimerlerin birbirine bakan kenarları, eşeysel bölge ile temas halindedir. Eşeysel bölge 210 μm genişliğinde ve ön destek plağı dahil 230 μm uzunluğundadır. Eşeysel plak boyu ise 208 μm 'dir. Eşeysel çukurluklar sırasıyla; 68-70-65 μm uzunluğundadır. İlk iki eşeysel çukurluk uzun, üçüncüüsü ise yuvarlaktır (Şekil 2A)

İnfrakapitulum 196 μm , keliser 262 μm , tırnak 71 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 32-161-213-250-41 = 697 μm 'dir. P_3 , P_4 'ten kısadır. P_2 'nin alt uç tarafında, üzerinde bir kıl olan, burun şeklinde uzun bir çıkıştı vardır. P_3 'ün alt tarafında 2'si içte, 2 tanesi de dış tarafta olmak üzere 4 kıl mevcuttur. P_4 'ün alt tarafında bulunan kama kıllarından ilki ortada bir çıkıştı üzerinde, ikinci kama kılı ise uca yakın ve çıkıştı üzerinde değildir (Şekil 2B, C).

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 72-85-105-180-182-165 = 789 μm , II.bacak: 88-96-140-228-250-212 = 1014 μm , III.bacak: 90-100-120-250-253-220 = 1033 μm , IV.bacak: 102-142-210-292-295-250 = 1291 μm 'dir.

Şekil 2. *Sperchon (Hispidosperchon) algeriensis*: Erkek; A = Vücut alttan, B = Palp içten, C = Palp dıştan, Dişi; D = Epimerler ve eşyeyel bölge (Ölçekler = 100 μm).

DİŞİ

Vücut 962 / 770 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 265 μm 'dir.

Epimer boyları sırasıyla; 188-165-184-178 μm 'dir. Epimer yüzeyi nokta çukurlukludur. I. grup epimerlerin alt uçları çıkıntılı olup deri altında yer alır. Eşeysel bölge 192 μm genişliğinde ve ön destek plağı dahil 230 μm uzunluğundadır. Eşeysel plak boyu ise 208 μm 'dir. Eşeysel çukurluklar sırasıyla; 58-60-53 μm uzunluğundadır (Şekil 2D).

İnfrakapitulum 212 μm , keliser 287 μm , tırnak 62 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 32-142-172-174-27 = 547 μm 'dir. Palp erkekteki gibidir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 52-92-90-182-180-150 = 746 μm , II.bacak: 80-90-100-202-190-172 = 834 μm , III.bacak: 83-100-112-120-130-200 = 745 μm , IV.bacak: 112-120-144-300-272-223 = 1171 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların yavaş akan kısımlarındaki bitki kökleri, 02.07.2011, 1 ♂, Çit Köyü, çay; 09.09.2011, 1 ♀, Avcılar Köyü, çay, Kemaliye.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; İspanya (Kanarya adaları) ve İtalya'dan, Asya'da; İran'dan, Afrika'da; Cezayir'den bilinmektedir (K.O. Viets, 1987; Gerecke, 1991; Pešić ve Saboori, 2007).

Türkiye faunası için yeni kayittır.

3.6.3. *Sperchon (Hispidosperchon) clupeifer* Piersig, 1896

ERKEK

Vücut 560 / 492 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 210 μm 'dir. Deri vücutun ön ve arka kısmında papilli, epimerlerin arasında çizgili, eşeysel bölge civarında petek şeklinde desenlidir.

Epimer boyları sırasıyla; 165-152-158-150 μm 'dir. Epimerler dört grup halindedir. Epimerlerin ilk grubu arkaya doğru bir çıkıştı yapar. III. epimerler üzerinde salgı bezleri mevcuttur. Ön destek plağı 20 μm genişliğindedir. Eşeysel bölge 120 μm genişliğinde ve 160 μm uzunluğundadır. Eşeysel çukurluklar sırasıyla; 42-41-40 μm uzunluğundadır.

İnfrakapitulumun boyu 182 μm 'dir. Keliser 202 μm , tırnak 55 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 28-102-127-165-37 = 459 μm 'dir. P_2 'nin alt uç tarafında uca doğru sivrilen uzun bir çıkıştı bulunur. P_4 ince, uzun ve alt tarafındaki kama kilları çıkıştı üzerinde yer almaz.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: $54-89-67-109-109-96 = 524$ μm , II.bacak: $59-89-74-118-123-102 = 565$ μm , III.bacak: $59-89-87-129-144-149 = 657$ μm , IV.bacak: $119-124-98-170-174-159 = 844$ μm 'dir.

DİŞİ

Vücut $630 / 560$ μm büyüklüğünde ve yuvarlaktır. Gözler arasındaki mesafe 242 μm 'dir. Deri erkekteki gibidir.

Epimer boyları sırasıyla; $177-150-166-142$ μm 'dir. Eşeysel çukurluklar sırasıyla $50-48-46$ μm uzunluğundadır. Eşeysel bölge 119 μm genişliğinde ve 169 μm uzunluğundadır.

İnfrakapitulumun boyu 200 μm 'dir. Keliser 254 μm , tırnak 68 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; $34-128-173-215-42 = 592$ μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: $54-103-86-147-143-152 = 685$ μm , II.bacak: $77-99-100-169-170-178 = 793$ μm , III.bacak: $99-96-105-194-195-205 = 894$ μm , IV.bacak: $126-158-134-253-234-230 = 1135$ μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların kenar kısımlarındaki bitkiler ve kaynak sularının döküldüğü yerlerin kenarlarında bulunan bitkiler, 29.06.2011, 4 ♂♂, 6 ♀♀, Kadıgölü, kaynak; 30.06.2011, 11 ♂♂, 16 ♀♀, 08.09.2011, 2 ♂♂, Damlar, kaynak; 07.09.2011, 1 ♀, Kabataş Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Kayseri (Özkan vd., 1995; 1996); Konya (Boyacı, 1995); Van (Küçüköner, 2001); Rize (Aşçı, 2002; Pešić vd., 2007); Tokat (Bursali, 2002); Afyon (Aşçı vd., 2006-2007); Malatya (Esen, 2006); Erzurum (Boyacı ve Özkan, 2007) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Rusya, Afrika'da; Cezayir'den bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit vd., 2010; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.6.4. *Sperchon (Hispidosperchon) compactilis* (Koenike, 1911)

ERKEK

Vücut $662 / 519$ μm büyüklüğünde ve ovaldir. Gözler arasındaki mesafe 244 μm 'dir. Deri sırtta sıvri papilli, epimer araları çizgili, eşeysel bölge ile boşaltım açıklığı arasında ise bal peteği desenlidir.

Epimer boyları sırasıyla; $149-125-138-125$ μm 'dir. Epimerler oldukça geniş ve yüzeyleri nokta çukurlukludur. Ön destek plaqının genişliği 25 μm 'dir. Eşeysel bölge 123

μm genişliğinde ve $130 \mu\text{m}$ uzunluğundadır. Eşeysel çukurlukların boyu sırasıyla $55-50-40 \mu\text{m}$ 'dir.

İnfrakapitulumun boyu $174 \mu\text{m}$ 'dir. Keliser $185 \mu\text{m}$, tırnak $54 \mu\text{m}$ uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; $23-97-112-121-33 = 386 \mu\text{m}$ 'dir. P_2 'nin alt uç kısmında kaidesi geniş ve uca doğru daralan bir çıkıştı bulunur. P_3 'ün alt kısmında kıl bulunmaz. P_4 'ün alt orta kısmında belirgin bir çıkıştı üzerinde kama kılı vardır. İlkinci kama kılı parçasının uç kısmına yakın ve çıkıştı üzerinde yer almaz.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: $53-79-65-115-105-120 = 537 \mu\text{m}$, II.bacak: $63-81-73-125-129-132 = 603 \mu\text{m}$, III.bacak: $70-78-73-148-151-180 = 700 \mu\text{m}$, IV.bacak: $107-115-98-192-177-165 = 854 \mu\text{m}$ 'dir.

DİŞİ

Vücut $984 / 773 \mu\text{m}$ büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe $341 \mu\text{m}$ 'dir. Deri kabartılı ve bal peteği desenlidir.

Epimer boyları sırasıyla; $181-169-159-157 \mu\text{m}$ 'dir. Epimerler dört grup halinde, ilk grup epimerlerin alt kısmı çıkışlı ve deri altındadır. Ön destek plağı $59 \mu\text{m}$ genişliğindedir. Eşeysel bölge $174 \mu\text{m}$ genişliğinde ve $180 \mu\text{m}$ uzunluğundadır. Eşeysel çukurluklar sırasıyla $52-50-41 \mu\text{m}$ uzunluğundadır.

İnfrakapitulumun boyu $220 \mu\text{m}$ 'dir. Keliser $256 \mu\text{m}$, tırnak $70 \mu\text{m}$ uzunluğundadır. Palpin yapısı erkekteki gibidir. Palp parçaları kısa ve kalın olup üst uzunlukları; $26-87-174-188-40 = 515 \mu\text{m}$ 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: $74-132-106-179-169-165 = 663 \mu\text{m}$, II.bacak: $82-136-106-181-172-165 = 842 \mu\text{m}$, III.bacak: $86-131-121-225-232-208 = 1003 \mu\text{m}$, IV.bacak: $133-192-155-302-269-221 = 1272 \mu\text{m}$ 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların kenarlarındaki bitkilerin arası, 30.06.2011, 5 ♂♂, 1 ♀, 08.09.2011, 6 ♂♂, 4 ♀♀, Damlar, dere; 01.07.2011, 2 ♂♂, 13 ♀♀, Kabataş Köyü, dere, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Niğde (Smit, 1995); Konya (Boyacı, 1995); Van (Küçüköner, 2001); Tokat (Bursalı, 2002); Malatya (Esen, 2006); Erzurum (Boyacı ve Özkan, 2007) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; Almanya, İsviçre, Hollanda, Fransa, Letonya, Afrika'da; Cezayir, Asya'da; İran'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit ve Hammen, 2000; Pešić ve Saboori, 2007; Smit ve Gerecke, 2010; Smit vd., 2010).

3.6.5. *Sperchon (Hispidosperchon) denticulatus* Koenike, 1895

DİŞİ

Vücut 1310 / 1148 μm büyüklüğünde ve boyuna uzamıştır. Gözler arasındaki mesafe 486 μm 'dir. Deri, sırt ve karın kısımlarında bal peteği desenlidir. Arka kısmda bir çift merkezi plak yer alır.

Epimer boyaları sırasıyla; 177-168-166-152 μm 'dir. Ön destek plağının genişliği 72 μm 'dir. Eşeysel bölge 174 μm genişliğinde ve 183 μm uzunluğundadır. Eşeysel çukurluklar yuvarlak ve uzunlukları sırasıyla; 57-65-40 μm 'dir.

İnfrakapitulumun boyu 215 μm 'dir. Keliser 465 μm , tırnak 85 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 23-142-190-235-48 = 638 μm 'dir. P_3 'ün alt kısmı dışçıklıdır. P_4 , P_3 'ten uzundur. P_4 'ün iç kısmındaki çıktınlar birbirine yakındır.

Bacak parçalarının boyaları; I.bacak: 58-77-100-179-177-170 = 761 μm , II.bacak: 68-80-108-175-196-185 = 812 μm , III.bacak: 67-80-111-205-225-220 = 908 μm , IV.bacak: 117-122-143-270-279-245 = 1176 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuyun kenarındaki bitkiler, çakıl ve kumların arası, 29.06.2011, 1 ♀, Kırkgöze, dere; 01.07.2011, 1 ♀, Kabataş Köyü, çay; 06.09.2011, 5 ♀♀, Çit Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Boyacı ve Özkan, 2007) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; Fransa, Hollanda, Bosna Hersek, Sırbistan, Hırvatistan, Karadağ, Makedonya, Bulgaristan, Yunanistan ve İtalya'dan, Afrika'da; Cezayir'den bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit ve Hammen, 2000; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.6.6. *Sperchon (Hispidosperchon) hispidus* (Koenike, 1895)

ERKEK

Vücut 564 / 496 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 265 μm 'dir. Deri vücutun ön ve arka kısmında sivri papilli, eşeysel bölge ve boşaltım açıklığı arasında bal peteği desenlidir.

Epimer boyları sırasıyla; 168-157-159-150 μm 'dir. Epimerler dört grup halindedir. Eşeysel bölge 149 μm genişliğinde ve eşeysel plaklar 145 μm uzunluğundadır. Eşeysel çukurluklar sırasıyla; 50-52-40 μm uzunluğundadır.

İnfrakapitulum 180 μm , keliser 215 μm , tırnak 50 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 26-105-133-179-40 = 483 μm 'dir. P_2 'nin alt uç tarafında civi şeklinde uzun bir çıkıştı vardır. P_4 ince, uzun ve alt tarafındaki kama kılları çıkıştı üzerinde yer almaz.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 55-62-70-127-123-145 = 582 μm , II.bacak: 62-63-80-145-150-164 = 664 μm , III.bacak: 62-65-82-165-170-180 = 724 μm , IV.bacak: 110-95-113-210-203-198 = 929 μm 'dir.

DİŞİ

Vücut 657 / 520 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 390 μm 'dir. Deri epimerler arasında çizgili, karnın arka tarafı ile sırtta bal peteği desenli ve yuvarlık papillidir.

Epimer boyları sırasıyla; 173-158-157-184 μm 'dir. I. grup epimerlerin alt uçları çıkışlı olup deri altında yer alır. Eşeysel bölgenin genişliği 153 μm , eşeysel plakların boyu 132 μm 'dir. Eşeysel çukurluklar sırasıyla 48-55-52 μm uzunluğundadır.

İnfrakapitulumun boyu 275 μm 'dir. Keliser 225 μm , tırnak 60 μm uzunluğundadır. Palp erkekteki gibidir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 31-134-150-175-35 = 525 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 49-79-95-165-166-150 = 704 μm , II.bacak: 57-87-103-196-198-173 = 814 μm , III.bacak: 71-79-110-135-220-196 = 811 μm , IV.bacak: 118-126-141-274-260-220 = 1139 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların kenar kısımlarındaki bitki ve yosunlarınası, 29.06.2011, 10 ♂♂, 4 ♀♀, 06.09.2011, 28 ♂♂, 8 ♀♀, Kırkgöze, dere; 29.06.2011, 4 ♂♂, 12 ♀♀, 07.09.2011, 13 ♂♂, 11 ♀♀, Kadıgölü, kaynak; 30.06.2011, 1 ♂, 08.09.2011, 1 ♂, 2 ♀♀, Damlar, kaynak; 06.09.2011, 7 ♂♂, 2 ♀♀, Sırakonak Köyü, çay; 09.09.2011, 13 ♂♂, 19 ♀♀, Aşağı Mutlu Köyü, çay; 07.09.2011, 2 ♂♂, Kabataş Köyü, dere; 09.09.2011, 11 ♂♂, 15 ♀♀, Avcılar Köyü, çay; 09.09.2011, 16 ♂♂, 21 ♀♀, Armağan Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Oezkan, 1982; Özkan, 1989); Konya (Boyacı, 1995); Van (Küçüköner, 2001); Rize (Aşçı, 2002; Pešić vd., 2007); Tokat (Bursali, 2002) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; İran ve Orta Asya'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Pešić ve Saboori, 2007; Pešić vd., 2010).

3.6.7. *Sperchon (Hispidosperchon) papillosum* (Thor, 1901)

ERKEK

Vücut 670 / 562 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 292 μm 'dir. Deri belirgin papilli ve petek desenlidir.

Epimer boyaları sırasıyla; 218-190-195-172 μm 'dir. Epimer yüzeyleri nokta çukurluklu ve üçüncü epimerler üzerinde bez açıklığı yoktur. Eşeysel bölge 186 μm genişliğinde, eşeysel plaklar 147 μm uzunluğundadır. Eşeysel çukurluklar sırasıyla; 52-50-40 μm uzunluğundadır.

İnfrakapitulumun boyu 202 μm 'dir. Keliser 238 μm , tırnak 50 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 24-139-170-195-36 = 564 μm 'dir. P_3 'ün alt tarafında biri içte, diğerı dışta olmak üzere iki kıl mevcuttur. P_4 'ün alt orta kısmında üzerinde kama kılı yer alan belirgin bir çıktı bulunur. İlkinci kama kılı P_4 'ün alt uç kısmında yer alır ve çıktı üzerinde bulunmaz.

Bacak parçalarının boyaları; I.bacak: 68-120-105-192-176-170 = 831 μm , II.bacak: 77-145-114-210-213-200 = 959 μm , III.bacak: 92-145-123-235-240-210 = 1045 μm , IV.bacak: 155-198-155-310-270-236 = 1324 μm 'dir.

DİŞİ

Vücut 902 / 742 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 301 μm 'dir. Deri erkekteki gibi sivri papilli ve petek desenlidir.

Epimer boyaları sırasıyla; 179-166-154-150 μm 'dir. Epimerlerin arası çizgiliidir. Eşeysel bölge 179 μm genişliğinde ve 184 μm uzunluğundadır. Eşeysel çukurluklar sırasıyla 55-60-54 μm uzunluğundadır.

İnfrakapitulumun boyu 200 μm 'dir. Keliser 234 μm , tırnak 62 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 24-83-166-185-36 = 494 μm 'dir. P_3 'ün alt kısmında iki kama kılı bulunur.

Bacak parçalarının boyaları; I.bacak: 71-129-104-178-167-163 = 812 μm , II.bacak: 81-134-115-200-195-185 = 910 μm , III.bacak: 80-128-122-224-228-205 = 987 μm , IV.bacak: 130-188-155-295-265-218 = 1251 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların kenar ve bitkice zengin olan kısımları, 30.06.2011, 2 ♀♀, Gözaydın Köyü, dere; 30.06.2011, 1 ♂, Damlar, dere; 23.07.2011, 1 ♀, Çit Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Oezkan, 1982; Özkan, 1989; Boyacı ve Özkan, 2007); Elazığ (Erman, 1990; Erman ve Özkan, 2000); Afyon (Aşçı vd., 2006-2007); Malatya (Esen, 2006); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; İran'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Pešić ve Saboori, 2007; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010; Smit vd., 2010).

3.6.8. *Sperchon (Hispidosperchon) senguni* Özkan, 1982

ERKEK

Vücut 485 / 390 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 170 μm 'dir.

Epimer boyaları sırasıyla; 134-122-110-140 μm 'dir. I. epimer grubunun birbirine bakan kenarları köşeli, alt uçları çıkıntılı ve deri altındadır. Eşeysel bölge, 182 μm boyunda, 110 μm genişliğindedir. Eşeysel çukurluklar sırasıyla 52-50-50 μm uzunluğundadır. Eşeysel plak 155 μm uzunluğundadır. Ön destek plağı 24 μm genişliğindedir. İlk iki eşeysel çukurluk uzun, üçüncüüsü ise yuvarlaktır.

İnfrakapitulum 152 μm , keliser 190 μm , tırnak 52 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 27-90-95-128-32 = 372 μm 'dir. P₂ ve P₃ kalın, P₄ incedir. P₂'nin alt kenarı düzdür. P₄'ün alt tarafında birbirine yakın iki çıkıştı vardır. Bunlardan birincisi daha büyük ve her ikisinin üzerinde kama kılı vardır, aralarındaki mesafe çok azdır. P₄'ün üst ve alt ucunda 2'şer kıl vardır.

Bacak parçalarının boyaları; I.bacak: 50-52-58-110-116-122 = 508 μm , II.bacak: 52-53-59-115-127-130 = 536 μm , III.bacak: 57-52-72-119-135-133 = 568 μm , IV.bacak: 58-60-85-150-157-148 = 658 μm 'dir.

DİŞİ

Vücut 672 / 541 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 262 μm 'dir.

Epimer boyaları sırasıyla; 210-198-184-190 μm 'dir. Eşeysel bölge 132 μm genişliğindedir ve ön destek plağı dahil 250 μm uzunluğundadır. Eşeysel plak boyu ise 223 μm 'dir. Eşeysel çukurluklar sırasıyla; 62-73-65 μm uzunluğundadır. Üçüncü eşeysel çukurluk yuvarlak ve diğer ikisi uzundur.

İnfrakapitulum 200 μm , keliser 312 μm , tırnak 83 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 48-170-172-200-34 = 624 μm 'dir. Palp yapısı erkekteki gibidir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 62-80-92-148-150-137 = 669 μm , II.bacak: 64-85-93-155-158-145 = 700 μm , III.bacak: 69-87-96-165-170-152 = 739 μm , IV.bacak: 73-89-102-173-177-174 = 788 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların yavaş akan kısımlarındaki bitkilerin arası, 06.09.2011, 1 ♂, 1 ♀, Kırkgöze, dere; 06.09.2011, 1 ♀, Çit Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Oezkan, 1982) ve Isparta (Boyacı vd., 2010).

Dünyadaki Yayılışı: Asya'da; İran'dan bilinmektedir (K.O. Viets, 1987; Pešić ve Smit, 2011).

3.6.9. *Sperchon (Hispidosperchon) tarnogradskii* Sokolow, 1927

ERKEK

Vücut 615 / 529 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 230 μm 'dir. Deri sıvri papillidir. Eşeysel bölge ile boşaltım açıklığı arası petek desenlidir. Sırt ve karın kısmında plaklar mevcuttur.

Epimer boyları sırasıyla; 160-134-163-174 μm 'dir. Eşeysel bölge, 152 μm boyunda, 144 μm genişliğindedir. Eşeysel çukurluklar sırasıyla 50-52-45 μm uzunluğundadır. Üçüncü eşeysel çukurluk ilk ikisine göre daha genişir. Eşeysel plak 135 μm uzunluğundadır. Ön destek plağı 20 μm genişliğindir.

İnfrakapitulum 160 μm , keliser 188 μm , tırnak 60 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 27-110-142-160-32 = 471 μm 'dir. P₄, P₃'ten uzundur. P₄'ün alt tarafında birbirine yakın iki çıkıştı ve bunlar üzerinde birer kama kılı yer alır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 63-65-80-147-142-140 = 637 μm , II.bacak: 76-60-90-157-160-148 = 691 μm , III.bacak: 79-70-96-180-185-169 = 779 μm , IV.bacak: 120-100-130-240-220-185 = 995 μm 'dir.

DİŞİ

Vücut 1100 / 930 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 376 μm 'dir. Deri erkekteki gibidir.

Epimer boyları sırasıyla; 222-203-226-233 μm 'dir. Eşeysel bölge 180 μm genişliğinde ve ön destek plağı dahil 220 μm uzunluğundadır. Eşeysel plak boyu ise 185 μm 'dir.

Eşeysel çukurluklar sırasıyla; 69-70-69 μm uzunluğundadır. Üçüncü eşeysel çukurluk yuvarlak ve ilk ikisinden daha genişir.

İnfrakapitulumun boyu 250 μm 'dir. Keliser 285 μm , tırnak 82 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 33-172-205-245-49 = 704 μm 'dir. P_3 'ün alt iç kısmında bir kama kılı bulunur.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 82-105-124-215-190-182 = 898 μm , II.bacak: 90-100-140-242-235-210 = 1017 μm , III.bacak: 101-105-144-250-270-235 = 1105 μm , IV.bacak: 160-149-182-335-290-252 = 1368 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların yavaş akan kısımlarındaki bitki kökleri, 29.06.2011, 1 ♂, Kırkgöze, dere; 02.07.2011, 1 ♀, Çit Köyü, çay; 06.09.2011, 1 ♀, Sırakonak Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Kafkaslar, Kırım, Özbekistan, İran ve Rusya (Viets, 1956; K.O. Viets, 1987; Pešić ve Saboori, 2007; Esen vd., 2010).

3.6.10. *Sperchonopsis verrucosa* (Protz, 1896)

ERKEK

Vücut 576 / 408 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 245 μm 'dir. Deri sırtta enine ve sık çizgilidir. Sırtta birbirine çok yakın iki çift merkezi sırt plağı bulunur. Diğer sırt plakları siğil şeklinde yükselmiş ve salgı bezinin açıklıkları bunlar üzerinde yer alır. Bezler büyük ve kabarmış haldedir. Tümsek plakların bir kısmı deri altındadır. Üstte kalan kısımlarının üzerindeki nokta çukurlukları düzensizdir.

Epimer boyları sırasıyla; 155-107-129-140 μm 'dir. Epimerler dört grup halinde ve yüzeyleri nokta çukurluklidur. Birinci epimerin ön üç kısmında çok sayıda kıl bulunur. Diğer epimerlerde kıl sayısında belirgin bir azalma görülmektedir. Eşeysel bölge 150 μm genişliğinde ve eşeysel plak 142 μm uzunluğundadır. Eşeysel çukurlukların boyu sırasıyla; 33-45-40 μm 'dir. İlk iki eşeysel çukurluk uzun, üçüncüsü ise yuvarlaktır.

İnfrakapitulum öne doğru daralmış ve boyu 222 μm 'dir. Keliser 252 μm , tırnak 60 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 24-100-86-85-25 = 320 μm 'dir. P_2 'nin alt ucunda hafif öne doğru uzanan bir çıkıntı yer alır ve üzerinde iki ince kıl vardır. P_3 alt tarafta düz, P_4 'ün alt kısmının ilk yarısının ortasında bir çıkıntı mevcuttur. P_5 kısa ve üç kısmındaki tırnaklar iyi gelişmiştir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: $57-72-63-93-100-105 = 490$ μm , II.bacak: $60-85-62-103-115-116 = 541$ μm , III.bacak: $56-83-72-110-127-130 = 578$ μm , IV.bacak: $100-110-85-155-160-145 = 755$ μm 'dir.

DİŞİ

Vücut $900 / 682$ μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 342 μm 'dir. Sırt taraftaki plakların şekil ve konumu erkekteki gibidir.

Epimer boyları sırasıyla; $235-149-150-188$ μm 'dir. Eşeysel bölge 156 μm genişliğinde, 200 μm uzunluğundadır. Eşeysel çukurluklar sırasıyla $45-55-43$ μm uzunluğundadır. Boşaltım açıklığı, kabartı şeklinde olan bir yükseltinin üzerinde bulunmaktadır.

İnfrakapitulumun boyu 355 μm 'dir. Keliser 325 μm , tırnak 72 μm uzunluğundadır. Palp erkekteki gibidir ve palp parçalarının üst uzunluğu; $33-160-139-120-35 = 487$ μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: $63-115-99-135-145-128 = 685$ μm , II.bacak: $70-115-100-152-174-148 = 759$ μm , III.bacak: $71-118-99-165-188-177 = 818$ μm , IV.bacak: $114-150-123-220-227-190 = 1024$ μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Tabanı kum ve çakıl olan hızlı akan akarsular ve küçük kaynak suları, 29.06.2011, 1 ♀, Yeşilyurt Köyü, dere; 01.07.2011, 1 ♀, Kırkgöze, kaynak; 01.07.2011, 1 ♀, Kabataş Köyü, çay; 02.07.2011, 9 ♂♂, 7 ♀♀, 23.07.2011, 1 ♀, Çit Köyü, çay; 07.09.2011, 1 ♂, 3 ♀♀, Kabataş Köyü, dere; 09.09.2011, 3 ♂♂, 2 ♀♀, Avcılar Köyü, çay; 09.09.2011, 5 ♂♂, 3 ♀♀, Armağan Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum ve Muş (Özkan, 1989; Boyacı ve Özkan, 2007); Konya (Boyacı, 1995); Rize (Aşçı, 2002; Esen vd., 2010); Afyon (Güderoğlu, 2006; Aşçı vd., 2006-2007); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Sibiryा, Japonya, İran ve Hindistan, Afrika'da; Fas, Amerika'da; A.B.D. ve Kanada'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; Bader, 1975; K.O. Viets, 1987; Pešić ve Saboori, 2007; Smit ve Gerecke, 2010; Pešić vd., 2010; Smit vd., 2010).

3.7. Familya: TEUTONIIDAE Koenike, 1910

3.7.1. *Limnolegeria longiseta* Motaş, 1928

ERKEK

Vücut 622 / 425 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 132 μm 'dir. Deri düz ve üzerindeki kıllar uzundur.

Epimer boyaları sırasıyla; 210-172-120-230 μm 'dir. Epimerler üç grup halindedir. I. ve II. epimerler iç tarafta kaynaşmıştır. III. ve IV. epimer arasındaki kaynaşma çizgisi tam değildir. Eşeysel bölgenin büyülüğu 125 / 96 μm 'dir. Eşeysel bölgede üç çift eşeysel çukurluk yer alır. Ön ve arka destek plakları dışiye göre daha küçüktür.

İnfrakapitulumun 118 μm , keliser 125 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 26-68-42-75-32 = 243 μm 'dir. P_2 ve P_3 'te iyi gelişmiş setalar vardır. P_3 'ün alt uç kısmının iç tarafında bulunan kıl diğerlerine göre daha uzundur.

Bacak parçalarının boyaları; I.bacak: 60-92-75-92-100-112 = 531 μm , II.bacak: 65-96-78-115-114-125 = 593 μm , III.bacak: 67-95-82-122-124-127 = 617 μm , IV.bacak: 100-102-115-134-115-134 = 700 μm 'dir. Yüzme kıllarının bacak parçalarına dağılımı; II.B-4: 10-10, II.B-5: 4, III.B-3: 9, III.B-4: 9-10, III.B-5: 9, IV.B-3: 12-13, IV.B-4: 15, IV.B-5: 6 şeklindedir.

DİŞİ

Vücut 952 / 721 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 189 μm 'dir. Deri düz ve üzerindeki kıllar uzundur.

Epimer boyaları sırasıyla; 402-350-210-436 μm 'dir. I. ve II. epimerler iç tarafta kaynaşmıştır. III. ve IV. epimer arasındaki kaynaşma çizgisi tam değildir. Eşeysel bölgenin büyülüğu 199 / 157 μm 'dir. Eşeysel bölgede eşit aralıklı üç çift eşeysel çukurluk yer alır. Ön ve arka destek plakları erkeğinkine göre daha büyütür.

İnfrakapitulumun 212 μm , keliser 200 μm , tırnak 45 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 35-104-60-112-49 = 311 μm 'dir. P_2 ve P_3 'te iyi gelişmiş kıllar vardır. P_3 'ün alt uç kısmının iç tarafında bulunan kıl diğerlerine göre daha uzundur.

Bacak parçalarının boyaları; I.bacak: 71-118-109-168-60-171 = 697 μm , II.bacak: 74-135-112-185-175-180 = 861 μm , III.bacak: 88-128-130-201-180-185 = 912 μm , IV.bacak: 148-140-170-200-172-180 = 1010 μm 'dir. Yüzme kıllarının bacak parçalarına dağılımı; II.B-4: 10-10, II.B-5: 4, III.B-3: 9, III.B-4: 9-10, III.B-5: 9, IV.B-3: 12-13, IV.B-4: 15, IV.B-5: 6 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımları, 01.07.2011, 2 ♂♂, 07.09.2011, 1 ♂, 2 ♀♀, Kabataş Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye’deki Yayılışı: Malatya (Esen, 2006); Isparta (Boyacı, 2007) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa’da; Fransa ve İtalya’dan bilinmektedir (Viets, 1956; K.O. Viets, 1987; Smit ve Gerecke, 2010).

3.8. Familya: ANISITSIELLIDAE Koenike, 1910

3.8.1. *Nilotonia (Dartiella) turcica* Özkan & Soysal, 1989

ERKEK

Vücut 625 / 500 μm büyüklüğünde ve önde dar, arkada ise genişir. Gözler arasındaki mesafe 242 μm ’dir. Deri boyuna çizgilidir. Sırtın ikinci yarısının orta kısmındaki plağın büyülüğu 96 / 85 μm ’dir.

Epimer bölgesi 490 μm uzunluğunda ve 482 μm genişliğindedir. IV. epimerin arka kısmında ileriye doğru uzamış bir çıkıntısı vardır. Eşeysel bölge 195 μm genişliğinde ve ön destek plağı hariç 140 μm uzunluğundadır. Eşeysel bölgede I. eşeysel çukurluk ile II. eşeysel çukurluk arasında boşluk vardır. I. ve II. eşeysel çukurluklar uzun, III. eşeysel çukurluk yuvarlaktır. Ön destek plağının genişliği 8 μm ’dir.

İnfrakapitulum 160 μm , keliser 325 μm , tırnak 72 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 23-82-51-100-29 = 285 μm ’dir. P_1 ’in üst kenarında bir kıl vardır. P_2 ’nin alt orta kısmında uzun bir kıl bulunur ve ikinci yarısı küçük dışçıklıdır. P_4 ’ün alt kısmının ikinci yarısında iki çıktı bulunur. Birer tane bu çıktılar üzerinde, birer tane de önünde olmak üzere dört kıl bulunmaktadır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 70-82-93-111-134-136 = 626 μm , II.bacak: 72-89-100-132-170-172 = 735 μm , III.bacak: 92-105-108-192-205-200 = 902 μm , IV.bacak: 120-102-125-200-238-215 = 1000 μm ’dir. Bacaklıda yüzme kılı yoktur. I-III. bacakların tırnaklarının iç kısmında 5 dışçık vardır. IV. bacağın son parçasında tırnak yoktur. IV.B-6 uca doğru sivrilmekte ve küçük iki kıl ile sonlanmaktadır. Bu kilların biraz gerisinde 80 μm uzunluğunda uzun bir kıl bulunmaktadır.

DİŞİ

Vücut 1102 / 972 μm büyülüğünde ve ovaldir. Gözler arasındaki mesafe 285 μm 'dir. Sırtın ikinci yarısının orta kısmındaki plak 100 μm genişliğinde ve 115 μm uzunluğundadır.

Epimer bölgesi 498 μm uzunlığında ve 703 μm genişliğindedir. Eşeysel bölge 209 μm genişliğinde ve 155 μm uzunluğundadır. Ön destek plağının genişliği 130 μm 'dir.

İnfrakapitulum 185 μm , keliser 360 μm , tırnak 80 μm uzunluğundadır. Palp yapısı erkekteki gibidir. Palp parçalarının üst uzunluğu; $32-155-70-179-44 = 480 \mu\text{m}$ 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: $79-92-98-120-145-144 = 678 \mu\text{m}$, II.bacak: $81-100-115-147-185-182 = 810 \mu\text{m}$, III.bacak: $105-119-120-205-219-209 = 977 \mu\text{m}$, IV.bacak: $130-119-135-212-250-230 = 1076 \mu\text{m}$ 'dir. IV.B-6'nın üç kısmındaki kıl 90 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük kaynak suları, 30.06.2011, 1 ♂, 5 ♀♀, Damlar, kaynak, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Özkan ve Soysal, 1989); Konya (Boyacı, 1995); Kayseri (Özkan vd., 1996); Van (Küçüköner, 2001) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Asya'da; Türkiye'den bilinmektedir (Özkan ve Soysal, 1989).

3.8.2. *Nilotonia (Manotonia) tegulata* (Viets, 1951)

DİŞİ

Vücut 839 / 730 μm büyülüğünde ve önde dar, arkada ise genişir. Gözler arasındaki mesafe 250 μm 'dir. Deri çizgilidir. Sırtın ikinci yarısının orta kısmındaki plak yuvarlak ve büyüğü 190 / 189 μm 'dir.

Epimer bölgesi 400 μm uzunlığında ve 502 μm genişliğindedir. IV. epimerin arka kısmının, eşeysel bölgeye bakan kenarının ucunda küçük bir çıkıştı vardır. Eşeysel bölge 120 μm genişliğinde ve ön destek plağı hariç 189 μm uzunluğundadır. Eşeysel çukurluklar üç çift, yaklaşık aynı büyüklükte ve aralarında boşluk yoktur. Ön destek plağının genişliği 87 μm ve dışidekine göre daha küçüktür.

İnfrakapitulum 245 μm , keliser 304 μm , tırnak 67 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; $25-96-54-120-33 = 328 \mu\text{m}$ 'dir. P_1 'in üst kenarında bir kıl vardır. P_2 dışikli değil ve alt orta kısmında uzun bir kıl vardır. P_4 'ün alt kısmının ikinci yarısında, küçük bir çıkıştı vardır. Bir tane bu çıkıştı üzerinde, iki tane önünde ve bir tane de arkasında olmak üzere dört adet kıl mevcuttur. Çıkıntı üzerinde olan kıl diğerlerinden daha uzundur. P_4 'ün üç orta kenarındaki kılın boyu, P_5 'in uzunluğundan daha fazladır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 60-65-76-120-100-110 = 626 μm , II.bacak: 64-70-82-94-125-132 = 567 μm , III.bacak: 85-84-102-160-172-141 = 744 μm , IV.bacak: 114-120-110-146-171-170 = 831 μm 'dir. IV.B-6 uca doğru incelmekte ve küt olan ucunda iki küçük kıl vardır. Bu kilların biraz gerisinde çok uzun olmayan bir kıl bulunmaktadır.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Kaynak sularındaki yosunların arası, 30.06.2011, 2 ♀, Damlar, kaynak, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Isparta (Boyacı ve Özkan, 2008) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; İtalya'dan, Afrika'da; Cezayir'den bilinmektedir (Viets, 1956; Pešić vd., 2010).

3.9. Familya: LEBERTIIDAE Thor, 1900

3.9.1. *Lebertia* (s.str.) *fimbriata* Thor, 1899

ERKEK

Vücut 692 / 542 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 155 μm 'dir. Deri düzdür.

Epimer bölgesinin uzunluğu 569 μm ve genişliği 438 μm 'dir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 137 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 155 μm uzunluğundadır. Eşeysel bölge 110 μm genişliğinde ve eşeysel plak 126 μm uzunluğundadır. Eşeysel çukurlukların uzunlukları sırasıyla; 43-41-29 μm 'dir.

İnfrakapitulum 176 μm , keliser 172 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 23-80-69-84-29 = 285 μm 'dir. P₂'nin alt ucundaki kıl ince ve uzundur. P₃'ün orta kısmındaki killar birbirine yakın ve biri dış taraftadır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 47-65-74-112-115-126 = 539 μm , II.bacak: 59-66-82-133-139-136 = 615 μm , III.bacak: 72-85-100-153-180-170 = 760 μm , IV.bacak: 125-92-145-195-204-188 = 949 μm 'dir. Yüzme killarının bacaklara dağılımı; III.B-5: 2, IV.B-5: 2 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımları, 02.07.2011, 1 ♂, 06.09.2011, 1 ♂, Çit Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Konya (Boyacı, 1995); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; Almanya, Hırvatistan, Fransa, Bulgaristan, Yunanistan, İtalya ve İspanya'dan bilinmektedir (Viets, 1956; K.O. Viets, 1987; Gerecke, 2009; Smit ve Gerecke, 2010; Pešić vd., 2010).

3.9.2. *Lebertia* (s.str.) *glabra* Thor, 1897

ERKEK

Vücut 780 / 650 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 200 μm 'dir. Derinin çizgili olması bu tür için ayırt edici birzelliktir.

Epimer bölgesi 610 μm uzunlığında ve 570 μm genişliğindedir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 162 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 108 μm uzunluğundadır. II. epimerler arka kısmda 36 μm genişliğindedir. Eşeysel bölge 150 μm genişliğinde ve eşeysel plak 162 μm uzunluğundadır. Eşeysel çukurluklar sırasıyla; 62-61-42 μm uzunluğundadır.

İnfrakapitulum 200 μm , keliser 226 μm , tırnak 30 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 29-82-72-100-30 = 313 μm 'dir. P_2 'nin üst uzunluğu, P_3 'ün üst uzunluğundan daha fazladır. P_3 'ün uç kısmında ortadaki kıl üsttekine biraz daha yakındır. P_3 'ün üst kısmındaki killar birbirine ve üst kenara yakındır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 64-110-95-140-160-160 = 729 μm , II.bacak: 77-132-105-180-190-188 = 872 μm , III.bacak: 82-142-131-210-222-210 = 997 μm , IV.bacak: 150-115-174-241-245-236 = 1161 μm 'dir. Bacaklıda yüzme kilları yoktur.

DİŞİ

Vücut 1150 / 1000 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 330 μm 'dir. Deri erkekteki gibi çizgiliidir.

Epimer bölgesi 660 μm uzunlığında ve 650 μm genişliğindedir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 172 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 135 μm uzunluğundadır. II. epimerler arka kısmda 50 μm genişliğindedir. Eşeysel bölge 208 μm genişliğinde ve eşeysel plak 201 μm uzunluğundadır. Eşeysel çukurluklar sırasıyla; 60-61-50 μm uzunluğundadır.

İnfrakapitulum 245 μm , keliser 289 μm , tırnak 34 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 60-100-102-121-40 = 423 μm 'dir. Palp yapısı erkekteki gibidir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 72-82-99-150-152-150 = 705 μm , II.bacak: 92-98-110-180-200-288 = 968 μm , III.bacak: 102-163-130-210-250-220 = 1075 μm , IV.bacak: 160-171-189-254-268-240 = 1282 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların su bitkilerince zengin kısımları ve yavaş akan suların kenarlarındaki birikintiler, 01.07.2011, 3 ♂♂, Yaka Köyü, dere; 07.09.2011, 1 ♂, Kabataş Köyü, dere; 29.06.2011, 19 ♀♀, 07.09.2011, 6 ♀♀, Kadıgölü, kaynak; 23.07.2011, 1 ♀, 06.09.2011, 4 ♀♀, 02.07.2011, 2 ♂♂, 1 ♀, Sırakonak Köyü, çay;

07.09.2011, 1 ♂, 2 ♀♀, Kabataş Köyü, çay; 02.07.2011, 6 ♂♂, 06.09.2011, 1 ♂, Çit Köyü çay; 08.09.2011, 2 ♂♂, Damlar, dere, Kemaliye.

Türkiye’deki Yayılışı: Niğde “*L. lineata*” (Smit, 1995); Konya (Boyacı, 1995); Van (Küçüköner, 2001); Rize (Aşçı, 2002); Tokat (Bursalı, 2002); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa’da; Almanya, Norveç, Bulgaristan, Yunanistan, İspanya, İtalya, Makedonya, Karadağ, Kıbrıs, Kuzey Afrika’da; Fas, Asya’da; İran’dan bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; Pešić ve Saboori, 2007; Gerecke, 2009; Pešić vd., 2010; Smit vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.9.3. *Lebertia* (s.str.) *maculosa* Koenike, 1902

ERKEK

Vücut 748 / 550 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 252 μm ’dir. Derinin kısım kısım papilli olan yapısı, vücutun arka kısmına gittikçe azalır ve yerini çizgili bir yapıya bırakır.

Epimer bölgesinin uzunluğu 498 μm ve genişliği 440 μm ’dir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 142 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 99 μm uzunluğundadır. II. epimerler arka kısmında 46 μm genişliğindedir. Eşeysel bölge 138 μm genişliğinde ve eşeysel plak 155 μm uzunluğundadır. Eşeysel çukurlukların boyları sırasıyla; 55-50-42 μm ’dir.

İnfrakapitulum 192 μm , keliser 221 μm , tırnak 31 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 30-72-67-92-33 = 294 μm ’dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 55-58-82-110-125-133 = 563 μm , II.bacak: 57-69-85-143-164-163 = 681 μm , III.bacak: 64-82-99-165-192-196 = 798 μm , IV.bacak: 130-93-145-192-210-211 = 981 μm ’dir. IV.B-1’in üst tarafında 3 kıl bulunur. IV.B-5’in alt tarafında 6 kalın, üç kısmında biri uzun diğerleri kısa 2 ince kıl yer alır. IV.B-6’nın alt kenarında 2 kıl vardır.

DİŞİ

Vücut büyülüüğü 792 / 596 μm ’dir. Gözler arasındaki mesafe 300 μm ’dir. Deri erkekteki gibi papilli ve çizgilidir.

Epimer bölgesinin uzunluğu 592 μm ve genişliği 512 μm ’dir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 180 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 110 μm uzunluğundadır. II. epimerler arka

kısımında 60 μm genişliğindedir. Eşeysel bölge 126 μm genişliğinde ve eşeysel plak 140 μm uzunluğundadır. Eşeysel çukurlukların boyları sırasıyla; 47-50-38 μm 'dir.

İnfrakapitulum 223 μm , keliser 239 μm , turnak 33 μm 'dir. P_4 'ün alt tarafındaki ince kollar palpi üç eşit parçaya böler. Palp parçalarının üst uzunluğu; 33-90-88-110-37 = 358 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 62-77-102-144-148-145 = 678 μm , II.bacak: 68-87-101-165-196-173 = 790 μm , III.bacak: 75-98-120-200-230-221 = 944 μm , IV.bacak: 155-108-174-235-256-250 = 1178 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların su bitkilerince zengin kısımları, 01.07.2011, 1 ♀, Yaka Köyü, dere; 29.06.2011, 1 ♂, Yeşilyurt Köyü, dere; 30.06.2011, 1 ♂, 1 ♀, Damlar, dere; 09.09.2011, 8 ♂♂, 16 ♀♀, Armağan Köyü, çay; 02.07.2011, 1 ♂, Sıräkonak Köyü, çay; 02.07.2011, 1 ♂, 1 ♀, Çit Köyü, çay; 01.07.2011, 1 ♀, Kabataş Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Rize (Pešić vd., 2007) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; İsviçre, Bulgaristan, İtalya, Makedonya, Sırbistan ve İspanya'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Gerecke, 2009; Pešić vd., 2010).

3.9.4. *Lebertia (s.str.) rivulorum* K. Viets, 1933

DİŞİ

Vücut 918 / 770 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 241 μm 'dir. Deri düzdür.

Epimer bölgesinin uzunluğu 662 μm ve genişliği 610 μm 'dir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 158 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 144 μm uzunluğundadır. II. epimerler arka kısmı 34 μm genişliğindedir. Eşeysel bölge 152 μm genişliğinde ve eşeysel plak 194 μm uzunluğundadır. Eşeysel çukurlukların boyları sırasıyla; 58-54-50 μm 'dir.

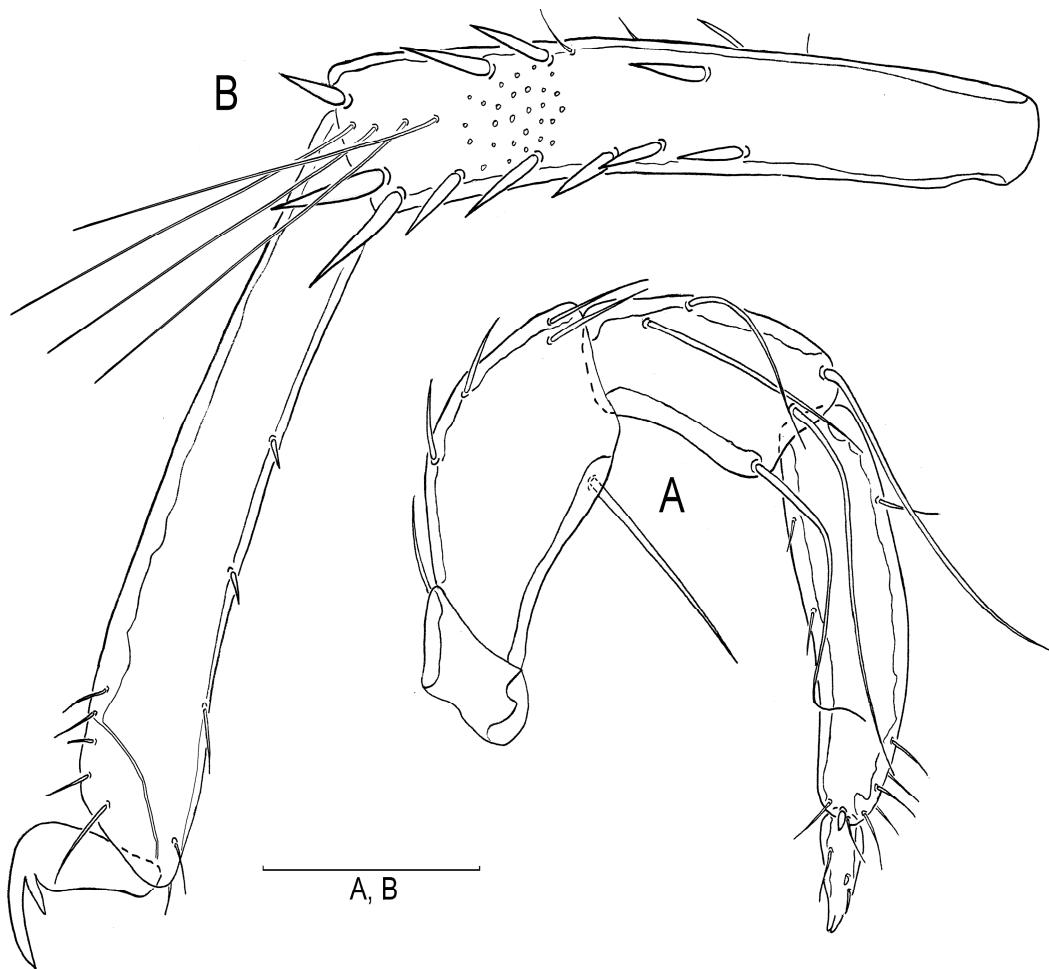
İnfrakapitulum 247 μm , keliser 282 μm , turnak 35 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 40-100-102-128-35 = 405 μm 'dir. P_2 'nin alt tarafındaki uzun kıl, uç kısma yakındır. P_3 kadidede ince, uca doğru hafifçe genişler ve uç kısmından 3 adet uzun kıl çıkar ve bu kilların boyu P_4 'ü geçmez. P_4 'ün üst tarafında, uca doğru sıralanmış 5 adet kıl vardır (Şekil 3A).

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 62-89-100-140-162-160 = 713 μm , II.bacak: 65-100-120-192-218-200 = 895 μm , III.bacak: 68-122-190-227-250-213 = 1070 μm , IV.bacak: 72-130-192-220-267-263 = 1144 μm 'dir. IV.B-5: 4 yüzme kılı vardır (Şekil 3B).

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun ve su bitkilerince zengin kısımları, 06.09.2011, 1 ♀, Çit Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Van (Küçüköner, 2001).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; Almanya, Belçika, Hollanda, İspanya, İtalya, Fransa ve Estonya, Asya'da; Kafkasya'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; K.O. Viets, 1987; Gerecke, 2009; Smit ve Gerecke, 2010; Smit vd., 2010; Pešić vd., 2010).

Şekil 3. *Lebertia* (s.str.) *rivulorum*: Dişi; A = Palp içten, B = IV.B-5/6 (Ölçekler = 100 μ m).

3.9.5. *Lebertia (Pilolebertia) longiseta* Bader, 1955

DİŞİ

Vücut 750 / 614 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 300 μm 'dir. Deri düzdür.

Epimer bölgesinin uzunluğu 642 μm ve genişliği 550 μm 'dir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 157 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 136 μm uzunluğundadır. Eşeysel plak 210 μm uzunluğunda, eşeysel bölge 166 μm genişliğindedir. Eşeysel çukurlukların uzunlukları sırasıyla; 65-54-40 μm 'dir.

İnfrakapitulum 260 μm , keliser 312 μm , tırnak 39 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 33-122-108-150-29 = 442 μm 'dir P_3 'ün üç kısmında ortadaki kıl üsttekine biraz daha yakındır. P_3 'ün üst kısmındaki kıllar, kaideye yakındır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 70-79-100-167-178-160 = 754 μm , II.bacak: 87-112-110-200-229-214 = 952 μm , III.bacak: 93-135-160-262-300-255 = 1205 μm , IV.bacak: 162-150-232-310-325-270 = 1449 μm 'dir. Yüzme kıllarının bacak parçalarına dağılımı; II.B-5: 5, III.B-4: 5, III.B-5: 6, IV.B-4: 7, IV.B-5: 11-12 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımları, 02.07.2011, 1 ♀, 23.07.2011, 1 ♀, 06.09.2011, 1 ♀, Çit Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; İsviçre'den bilinmektedir (Viets, 1956; K.O. Viets, 1987; Gerecke, 2009; Smit ve Gerecke, 2010).

3.9.6. *Lebertia (Brentalebertia) anatolica* sp. nov.

Holotip

ERKEK

Vücut 650 / 448 μm büyüklüğünde ve boyuna uzamıştır. Gözler arasındaki mesafe 205 μm 'dir. Deri belirgin çizgili ve kahverengimsidir.

Epimer bölgesi eşeysel iki şekillilik gösterir. Epimer bölgesi yanlarda ve arkada uzamış, eşeysel bölgenin arka kenarı hizasındadır. Epimer bölgesinin uzunluğu 639 μm ve genişliği 410 μm 'dir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 166 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 170 μm uzunluğundadır. II. epimerler arka kısmda 35 μm genişliğindedir. Eşeysel bölge 100 μm genişliğinde ve eşeysel plaklar 129 μm uzunluğundadır. Her bir plak üzerinde, iç kenarda özellikle arka kısmda yoğunlaşmış yaklaşık 16 kıl, yanlarda 6 kıl vardır. Eşeysel

çukurlukların boyları sırasıyla; 40-39-28 μm 'dir. Eşeysel çukurluklar ortada boğumlanmamıştır. Boşaltım açıklığı kitinleşmiştir (Şekil 4A, 6, 7A).

Gnatozoma uzamış ve 190 μm uzunluğundadır (Şekil 5). Keliser 170 μm uzunluğunda ve 30 μm yüksekliğindedir. Palp parçaları kısa ve tıknazdır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 22-49-52-62-20 = 205 μm , yükseklikleri; 25-47-31-25-10 μm 'dir. P_3 'ün alt uç kısmında her iki yanda birer kıl bulunur. Üst uç kenarda iki, üst kenarda da iki olmak üzere toplam 6 kıl vardır. P_4 'ün alt kenarı hafif dışbükeydir ve alt kenarındaki kıllar palp parçasını 1:1:2 şeklinde ayırrı. P_4 'ün orta uçındaki uzun kıl, güçlü ve sivri ucludur (Şekil 7B).

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 65-59-70-97-100-110 = 501 μm , II.bacak: 65-70-74-95-110-128 = 542 μm , III.bacak: 67-72-75-98-115-133 = 560 μm , IV.bacak: 110-78-120-170-189-170 = 837 μm 'dir. Bacaklıda yüzme kılı yoktur. IV.B-1'in üst kenarında 3, üst uç kısmında 3 kıl bulunur. IV.B-5'te uzunluğu IV.B-6'nın 1/3'i kadar olan bir kıl vardır. IV.B-6'nın alt kenarında 2 kıl bulunur.

Allotip

DİŞİ

Vücut 912 / 690 μm büyüklüğünde ve ovalıdır. Gözler arasındaki mesafe 270 μm 'dir.

Epimer bölgesinin uzunluğu 673 μm ve genişliği 528 μm 'dir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 173 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 160 μm 'dir. II. epimerler arka kısmda 47 μm genişliğindedir. IV. epimerin iç kenarı dar açılı ve üçüncü eşeysel çukurluğun orta hizasına kadar uzanır. Eşeysel bölge 160 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar 178 μm uzunluğunda ve iç kenarında 13, yanlarında 4 kıl vardır. Eşeysel çukurlukların uzunlukları sırasıyla; 57-55-41 μm ve erkekteki gibi orta kısmında boğumlanmamıştır (Şekil 7G)

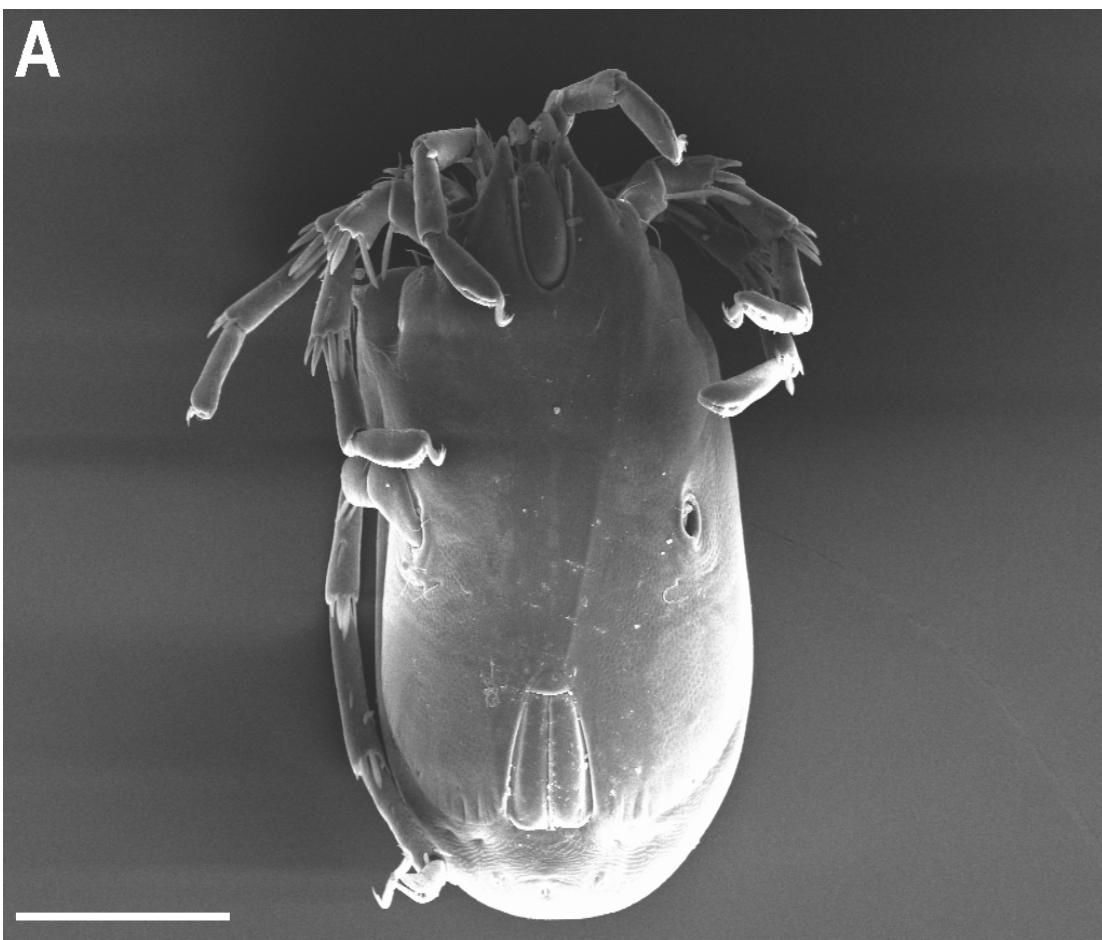
Gnatozoma 225 μm , keliser 207 μm uzunluğundadır (Şekil 7C). Palpin yapısı erkekteki gibidir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 23-57-60-78-24 = 242 μm 'dir (Şekil 7E, F).

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 70-60-71-110-115-122 = 548 μm , II.bacak: 70-87-97-132-160-158 = 704 μm , III.bacak: 72-80-80-120-190-147 = 689 μm , IV.bacak: 140-100-197-191-217-189 = 1034 μm 'dir. IV.B-5'te uzunluğu IV.B-6'nın 1/3'i kadar olan bir kıl vardır. IV.B-6'nın alt kenarında 2 kıl bulunur (Şekil 7D).

Etimoloji: Türün yakalandığı Anadolu yarımadasının ismi verilmiştir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımları, 06.09.2011, 1 ♂, 1 ♀, Sırakonak Köyü, çay, Kemaliye.

Bilim dünyası için yeni olarak tanımlanmıştır.

Şekil 4. *Lebertia (Brentalebertia) anatolica* sp. nov.: Erkek; A = Vücut alttan (Ölçek = 200 μm).

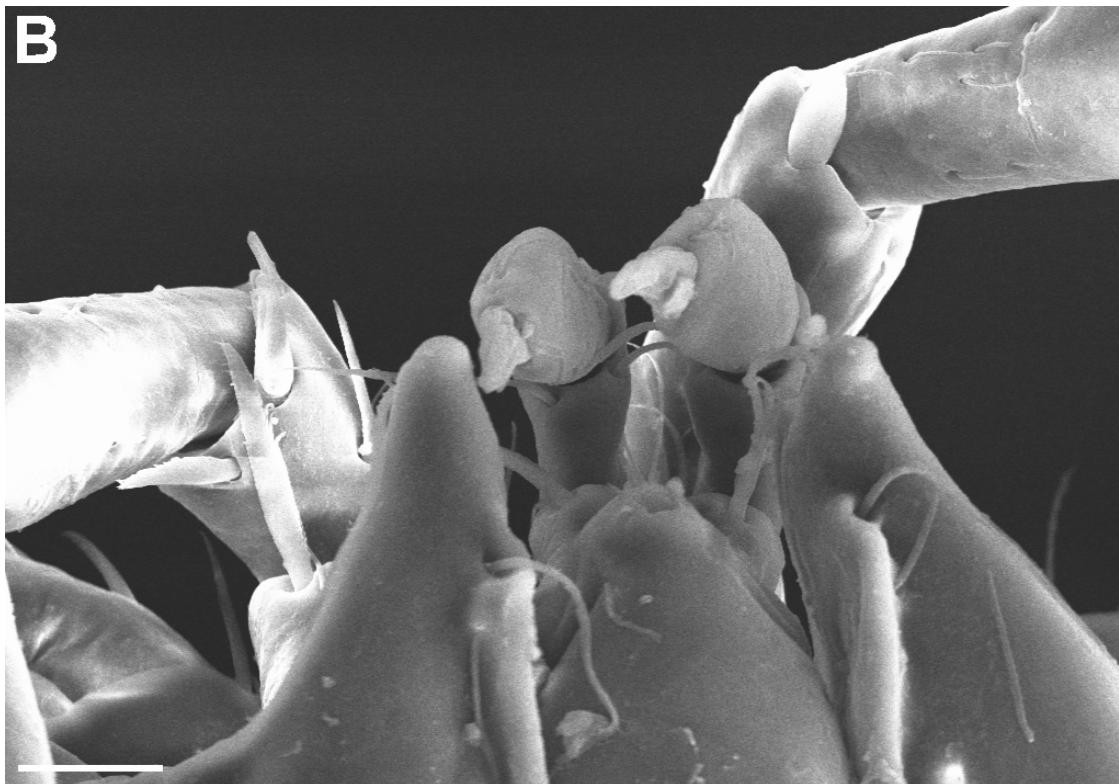
3.10. Familya: TORRENTICOLIDAE Piersig, 1902

3.10.1. *Monatractides* (s.str.) *lusitanicus* (Lundblad, 1941)

ERKEK

Vücut 650 / 502 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 140 μm , preantenniforma uzaklığı 105 μm 'dir. Ön plaklar dikdörtgen şeklinde ve 130 / 59 μm büyülüğünde, yanal plaklar ise boyuna uzamış, serbest kenarda dışbükey ve 156 / 63 μm büyülüğündedir.

Epimer bölgesi 542 / 374 μm büyülüğündedir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 122 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 51 μm 'dir. Eşeysel bölge 169 μm boyunda, 126 μm genişliğindedir.

Şekil 5. *Lebertia (Brentalebertia) anatolica* sp. nov.: Erkek; Gnatozoma (Ölçek = 20 μm).

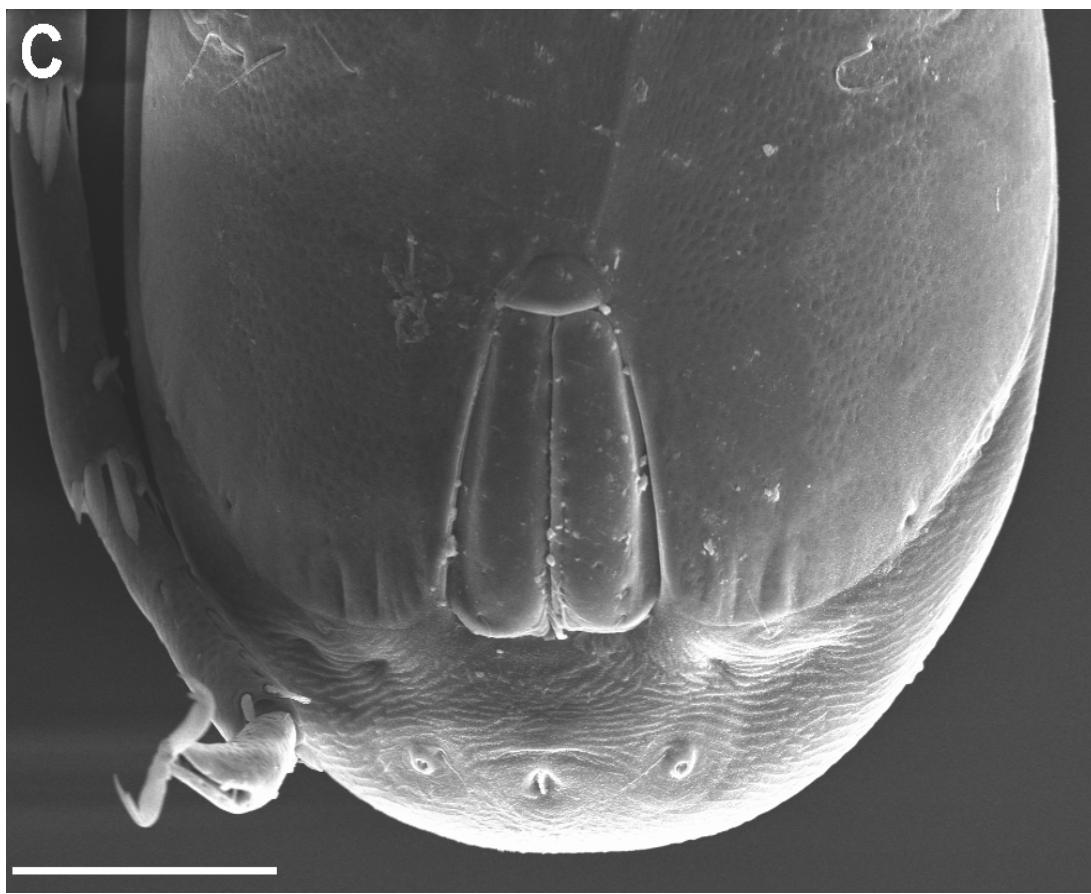
İnfrakapitulum 178 μm , keliser 198 μm , tırnak 33 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 25-56-39-48-20 = 188 μm 'dir. P_2 , P_4 'ten biraz uzundur.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 54-79-74-94-98-93 = 492 μm , II.bacak: 57-76-69-96-108-110 = 516 μm , III.bacak: 59-84-74-104-129-134 = 584 μm , IV.bacak: 105-128-119-159-165-158 = 834 μm 'dir.

DİŞİ

Vücut 735 / 622 μm büyüklüğünde ve ovaldır. Gözler arasındaki mesafe 172 μm , preantenniforma uzaklığı 130 μm 'dir. Ön plaklar 140 / 66 μm , yanal plaklar 177 / 70 μm büyülüğündedir.

Epimer bölgesi 610 / 497 μm büyülüğündedir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 120 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 38 μm 'dir. Eşyelsel bölge 185 μm boyunda, 165 μm genişliğindedir. Boşaltım açıklığı karın plaqının arka kenarındadır. İnfrakapitulum 200 μm ,

Şekil 6. *Lebertia (Brentalebertia) anatolica* sp. nov.: Erkek; Eşeysel bölge ve vücutun arka kısmı (Ölçek = 100 μm).

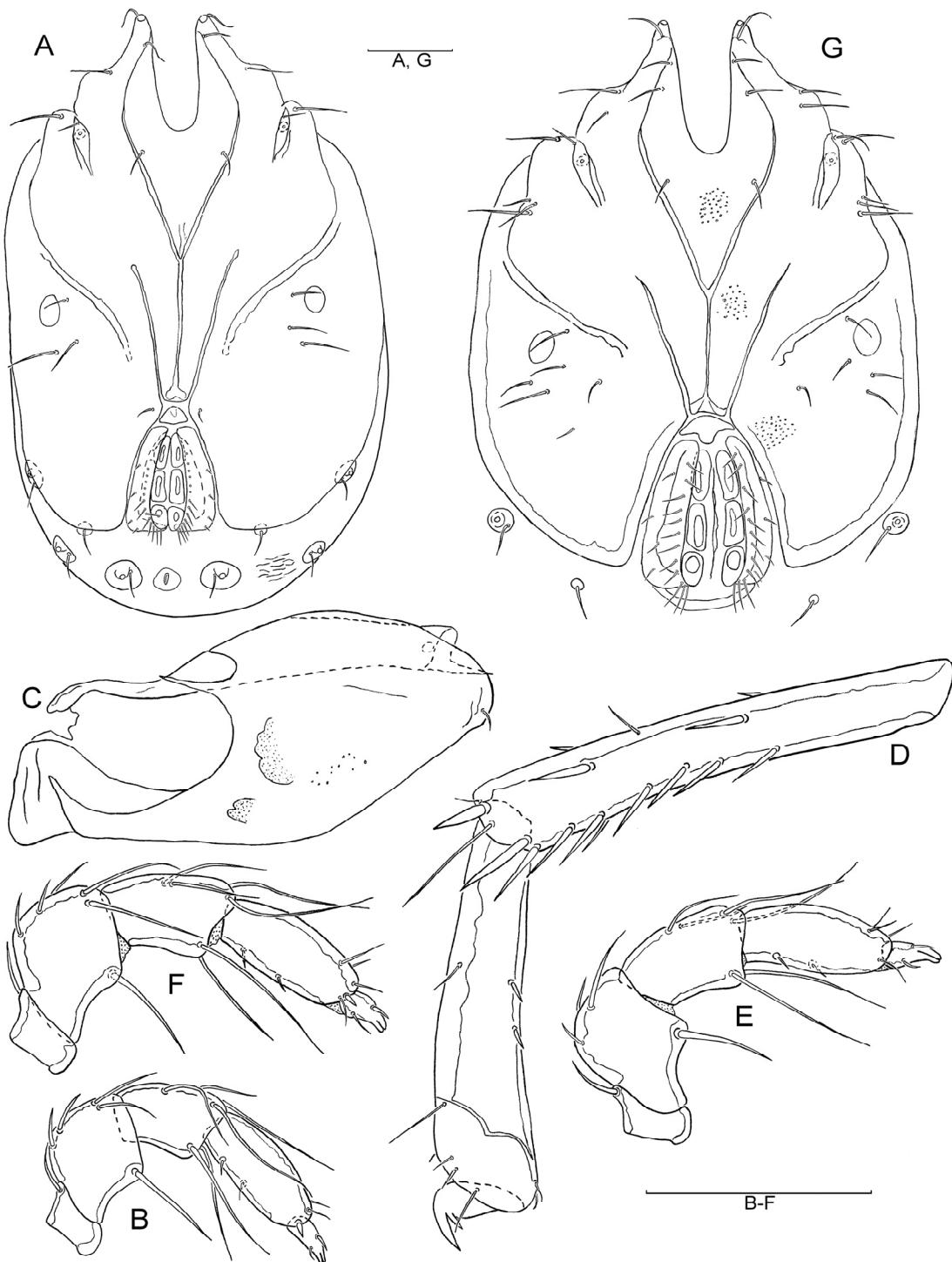
keliser 215 μm , tırnak 42 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 30-59-38-50-23 = 200 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 64-83-79-102-105-96 = 529 μm , II.bacak: 68-100-79-104-119-118 = 588 μm , III.bacak: 74-108-90-118-148-149 = 687 μm , IV.bacak: 120-149-139-185-196-172 = 961 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların ve derelerin durgun kısımlarındaki çakıl ve kum döküntüleri arası, 30.06.2011, 2 ♂♂, 4 ♀♀, Reyhan Deresi; 06.09.2011, 1 ♀, 02.07.2011, 1 ♀, Çit Köyü, çay; 30.06.2011, 1 ♂, 1 ♀, Gözaydın Köyü, dere; 08.09.2011, 2 ♂♂, 3 ♀♀, Damlar, dere, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Malatya (Esen, 2006; Pešić vd., 2006); Düzce (Boyacı ve Özkan, 2008) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; Portekiz, Sicilya, Bulgaristan, Asya'da; İran'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Pešić ve Saboori, 2007; Pešić vd., 2010)

Şekil 7. *Lebertia (Brentalebertia) anatolica* sp. nov.: Erkek; A = Vücut alttan, B = Palp diştan, Dişi; C = İnfrakapitulum, D = IV.B-5-6, E = Palp diştan, F = Palp içten, G = Epimerler ve eşyesel bölge (Ölçek = 100 µm).

3.10.2. *Monatractides* (s.str.) *stadleri* (Walter, 1921)

ERKEK

Vücut 950 / 832 μm büyülüğünde ve yuvarlaktır. Gözler arasındaki mesafe 219 μm , preantenniforma uzaklığı 166 μm 'dir. Tüm plak yüzeyleri nokta çukurlukludur. Ön ve yanal plaklar genişstir. Ön plaklar 158 / 97 μm , yanal plaklar 227 / 115 μm büyülüğündedir.

Epimer bölgesi 688 / 665 μm büyülüğündedir. I. epimerin ucu çengel şeklindedir ve I. epimerlerin birleşme çizgisi 136 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 93 μm 'dir. Eşyel bölge 225 μm boyunda, 180 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 228 μm , keliser 235 μm , tırnak 42 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 28-74-50-65-30 = 247 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 58-96-109-125-126-114 = 628 μm , II.bacak: 70-118-96-138-172-170 = 764 μm , III.bacak: 75-113-118-170-205-200 = 881 μm , IV.bacak: 100-160-168-218-236-219 = 1101 μm 'dir.

DİŞİ

Vücut 1075 / 978 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 245 μm , preantenniforma uzaklığı 212 μm 'dir. Ön plaklar 180 / 100 μm , yanal plaklar 242 / 115 μm büyülüğündedir.

Epimer bölgesi 750 / 705 μm büyülüğündedir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 135 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 45 μm 'dir. Eşyel bölge 255 μm boyunda, 233 μm genişliğindedir. Boşaltım açılığı karın plağından uzaklaşmıştır.

İnfrakapitulum 252 μm , keliser 305 μm , tırnak 49 μm 'dir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 30-93-54-85-32 = 294 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 62-134-122-148-146-126 = 738 μm , II.bacak: 75-142-112-167-205-196 = 897 μm , III.bacak: 77-156-132-200-228-223 = 1016 μm , IV.bacak: 100-200-212-248-274-258 = 1292 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların ve derelerin durgun kısımlarındaki çakıl ve kum döküntüleri arası, 30.06.2011, 1 ♂, 1 ♀, 08.09.2011, 4 ♂♂, 5 ♀♀, Damlar, dere; 06.09.2011, 12 ♂♂, 9 ♀♀, 02.07.2011, 22 ♂♂, 29 ♀♀, 23.07.2011, 2 ♂♂, 7 ♀♀, 24.07.2011, 19 ♂♂, 32 ♀♀, Çit Köyü, çay; 07.09.2011, 28 ♂♂, 12 ♀♀, 01.07.2011, 5 ♂♂, 6 ♀♀, Kabataş Köyü, çay; 09.09.2011, 1 ♂, Avcılar Köyü, çay;

30.06.2011, 2 ♀♀, Gözaydın Köyü, dere; 29.09.2011, 3 ♂♂, 4 ♀♀, 06.09.2011, 10 ♂♂, 6 ♀♀, Yeşilyurt Köyü, dere, Kemaliye.

Türkiye’deki Yayılışı: Rize (Turan ve Pešić, 2005; Pešić vd., 2007); Tokat (Bursalı, 2002); Malatya (Esen, 2006); Düzce ve Isparta (Boyacı ve Özkan, 2008); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa’da yaygındır (Viets, 1956; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.10.3. *Torrenticola* (s.str.) *barsica* (Szalay, 1933)

ERKEK

Vücut 652 / 554 μm büyüklüğünde, oval ve ön kenarı çıkıntılıdır. Gözler arasındaki mesafe 138 μm , preantenniforma uzaklığı 130 μm ’dir. Ön ve yanal plaklar dar ve uzundur. Ön plaklar 132 / 60 μm , yanal plaklar 195 / 64 μm büyülüğündedir.

Epimer bölgesi 580 / 496 μm büyülüğündedir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 124 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 95 μm ’dir. Eşeysel bölge 182 μm boyunda, 150 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 310 μm , keliser 380 μm , tırnak 58 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 35-102-65-96-19 = 317 μm ’dir. P₂, P₄’ten biraz daha uzundur. P₄’ün alt orta kısmında bir çıkıştı vardır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 51-79-80-96-102-97 = 505 μm , II.bacak: 70-99-75-102-119-120 = 585 μm , III.bacak: 66-97-80-127-145-152 = 667 μm , IV.bacak: 125-128-125-170-188-176 = 912 μm ’dir.

DİŞİ

Vücut 752 / 615 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 162 μm , preantenniforma uzaklığı 145 μm ’dir. Ön plaklar 145 / 58 μm , yanal plaklar 208 / 70 μm büyülüğündedir.

Epimer bölgesi 640 / 538 μm büyülüğündedir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 145 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 35 μm ’dir. Eşeysel bölge 185 μm boyunda, 168 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 312 μm , keliser 400 μm , tırnak 66 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 40-130-72-120-26 = 388 μm ’dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 54-110-98-120-123-105 = 610 μm , II.bacak: 71-110-89-125-140-146 = 681 μm , III.bacak: 79-108-100-145-170-188 = 790 μm , IV.bacak: 135-164-152-195-210-212 = 1068 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımlarındaki bitkilerin arası, 06.09.2011, 1 ♀, 2 ♀♀, Çit Köyü, çay; 02.07.2011, 1 ♂, Sırakonak Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Konya (Boyacı, 1995); Rize (Turan ve Pešić, 2004; 2005); Artvin ve Rize (Aşçı, 2002; Pešić vd., 2007); Tokat (Bursalı, 2002); Malatya (Esen, 2006); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Güney Avrupa, Asya'da; İran'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Pešić ve Saboori, 2007; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.10.4. *Torrenticola* (s.str.) *brevirostris* (Halbert, 1911)

ERKEK

Vücut 595 / 492 μm büyüklüğünde ve boyuna uzamıştır. Gözler arasındaki mesafe 150 μm , preantenniforma uzaklığı 112 μm 'dir. Ön ve yanal plaklar geniş ve kısadır. Ön plaklar 132 / 55 μm , yanal plaklar 175 / 74 μm büyülüğündedir.

Epimer bölgesi 542 / 431 μm büyülüğündedir. Eşeysel bölge 175 μm boyunda, 158 μm genişliğindedir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 132 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 120 μm 'dir.

İnfrakapitulum 260 μm , keliser 300 μm , tırnak 55 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 35-85-62-92-28 = 302 μm 'dir. P₂, P₄'ten kısadır. P₄'ün alt orta kısmında birbirine yakın iki çıkıştı vardır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 62-95-96-115-120-110 = 598 μm , II.bacak: 67-100-92-110-130-146 = 645 μm , III.bacak: 68-105-90-145-156-172 = 736 μm , IV.bacak: 112-150-125-172-188-190 = 937 μm 'dir.

DİŞİ

Vücut 752 / 620 μm büyülüğünde ve ovaldır. Gözler arasındaki mesafe 155 μm , preantenniforma uzaklığı 120 μm 'dir. Ön plaklar 135 / 65 μm , yanal plaklar 186 / 72 μm büyülüğündedir.

Epimer bölgesi 560 / 442 μm büyülüğündedir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 140 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 15 μm 'dir. Eşeysel bölge 195 μm boyunda, 186 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 277 μm , keliser 325 μm , tırnak 56 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 35-90-63-100-26 = 314 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 70-90-87-110-125-120 = 602 μm , II.bacak: 69-100-85-119-135-148 = 656 μm , III.bacak: 73-110-94-140-159-168 = 744 μm , IV.bacak: 117-158-137-182-189-195 = 978 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımlarındaki bitkilerin arası, 29.06.2011, 2 ♀♀, Yeşilyurt Köyü, dere; 30.06.2011, 2 ♀♀, Gözaydın Köyü, dere; 06.09.2011, 4 ♂♂, 23.07.2011, 1 ♀, 02.07.2011, 3 ♂♂, 4 ♀♀, Çit Köyü, çay; 07.09.2011, 3 ♀♀, Kabataş Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Artvin ve Rize (Aşçı, 2002; Turan ve Pešić, 2004; Pešić vd., 2007); Tokat (Bursali, 2002); Afyon (Güderoğlu, 2006; Aşçı vd., 2006-2007); Malatya (Esen, 2006); Erzurum (Boyacı ve Özkan, 2007); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Japonya ve İran'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; Maitland, 1977; K.O. Viets, 1987; Pešić ve Saboori, 2007; Pešić vd., 2010; Smit vd., 2010).

3.10.5. *Torrenticola* (s.str.) *ungeri* (Szalay, 1927)

ERKEK

Vücut 615 / 556 μm büyülüğünde ve yuvarlaktır. Gözler arasındaki mesafe 166 μm , preantenniforma uzaklığı 138 μm 'dir. Ön plaklar dar, uzun ve 153 / 35 μm büyülüğündedir. Yanal plaklar önden arkaya doğru genişler ve arka ana sırt plağı ile kaynaşır.

Epimer bölgesi 540 / 413 μm büyülüğündedir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 155 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 80 μm 'dir. I. epimerin ön uç kısmı 6-7 adet kıl taşıdır. Eşeysel bölge 156 μm boyunda, 124 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 269 μm , keliser 290 μm , tırnak 60 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 41-105-62-99-23 = 330 μm 'dir. P₂, P₄'ten uzundur. P₄'ün alt kısmında uca doğru 2-3 çıkıştır ve ön tarafında küçük dışçıklar bulunur.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 65-92-90-95-106-112 = 560 μm , II.bacak: 72-100-85-105-112-125 = 599 μm , III.bacak: 82-103-90-120-141-156 = 692 μm , IV.bacak: 110-115-120-155-170-176 = 846 μm 'dir.

DİŞİ

Vücut 872 / 695 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 204 μm , preantenniforma uzaklığı 189 μm 'dir. Ön plaklar 196 / 50 μm büyülüğünde, dar ve uzundur.

Epimer bölgesi 645 / 512 μm büyülüğündedir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 185 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 49 μm 'dir. Eşeysel bölge 196 μm boyunda, 177 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 292 μm , keliser 315 μm , tırnak 77 μm 'dir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 62-135-80-122-25 = 424 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 80-110-95-120-125-122 = 652 μm , II.bacak: 88-120-100-134-145-149 = 736 μm , III.bacak: 88-130-111-148-178-174 = 829 μm , IV.bacak: 145-155-145-192-212-194 = 1043 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımlarındaki çakıl ve kum döküntüleri arası, 06.09.2011, 2 ♂♂, 2 ♀♀, Çit Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Oezkan, 1982; Boyacı ve Özkan, 2007); Malatya (Esen, 2006); Giresun ve Rize (Pešić vd., 2007); Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; İspanya, İtalya, İsviçre, Hırvatistan, Yunanistan, Romanya, Macaristan, Asya'da; İran'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Pešić ve Saboori, 2007; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.10.6. *Torrenticola (Megapalpis) jasminae* Bader, 1988

DİŞİ

Vücut 720 / 518 μm büyülüğünde ve belirgin şekilde boyuna uzamıştır. Gözler arasındaki mesafe 148 μm , preantenniforma uzaklığı 113 μm 'dir Ön plaklar 125 / 56 μm , yanık plaklar 175 / 55 büyülüğündedir.

Eşeysel bölge 165 μm boyunda, 140 μm genişliğindedir. I. epimerlerin birleşme çizgisi 122 μm , II. epimerlerin birleşme çizgisi 54 μm 'dir.

İnfrakapitulum 355 μm boyunda ve öne doğru uzamış, üç kısmı ise yukarıda doğru kıvrıktır. Keliser 386 μm , tırnak 49 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu;

$52-118-54-72-22 = 318$ μm 'dir. P_2 en uzun parça ve ventral çıkışındaki kıl uzundur. P_2 ve P_3 'ün alt uçlarına yakın birer çıkıştı vardır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: $62-77-90-99-105-96 = 529$ μm , II.bacak: $66-59-92-107-110-114 = 548$ μm , III.bacak: $69-75-78-119-136-145 = 622$ μm , IV.bacak: $133-105-135-164-179-170 = 886$ μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsu ve derelerin durgun kısımlarındaki bitki kökleri, çakıl ve kum döküntüleri arası, 29.06.2011, 1 ♀, Yeşilyurt Köyü, dere; 02.07.2011, 1 ♀, Çit Köyü, çay; 01.07.2011, 1 ♀, Kabataş Köyü, dere, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Malatya (Esen, 2006; Pešić vd., 2006); Rize (Pešić vd., 2007) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Asya'da; İran ve İsrail'den bilinmektedir (Pešić vd., 2006; Pešić ve Saboori., 2007; Pešić vd., 2007).

3.11. Familya: LIMNESIIDAE Thor, 1900

3.11.1. *Limnesia* (s.str.) *fulgida* Koch, 1836

ERKEK

Vücut $1615 / 1352$ μm büyüklüğünde ve boyuna uzamıştır. Gözler arasındaki mesafe $292 \mu\text{m}$ 'dir.

Epimer bölgesi $780 \mu\text{m}$ uzunlığında ve $1012 \mu\text{m}$ genişliğindedir. III. epimer ile IV. epimer arasındaki çizgi tam değildir. Eşeysel bölge $240 \mu\text{m}$ boyunda, $280 \mu\text{m}$ genişliğindedir.

İnfrakapitulum $402 \mu\text{m}$, keliser $565 \mu\text{m}$, tırnak $168 \mu\text{m}$ uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; $49-225-155-350-85 = 864 \mu\text{m}$ 'dir. P_2 'nin alt kısmında, ucunda kısa bir kama kılı bulunan bir çıkıştı vardır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: $86-115-145-179-230-225 = 980 \mu\text{m}$, II.bacak: $98-135-170-250-300-279 = 1232 \mu\text{m}$, III.bacak: $125-135-158-246-305-280 = 1249 \mu\text{m}$, IV.bacak: $205-195-246-332-380-340 = 1698 \mu\text{m}$ 'dir. Yüzme killarının bacak parçalarına dağılımı; II.B-4: 1, III.B-4: 5, III.B-5: 12-14, IV.B-4: 7-10, IV.B-5: 12 şeklindedir.

DİŞİ

Vücut $1885 / 1576 \mu\text{m}$ büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe $300 \mu\text{m}$ 'dir.

Epimer bölgesi $722 \mu\text{m}$ uzunlığında ve $1198 \mu\text{m}$ genişliğindedir. Eşeysel bölge $245 \mu\text{m}$ boyunda, $200 \mu\text{m}$ genişliğindedir. Ön destek plaqının genişliği $165 \mu\text{m}$ 'dir.

İnfrakapitulum 400 μm , keliser 565 μm , tırnak 155 μm uzunluğundadır. Palp yapısı erkekteki gibidir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 50-255-196-425-98 = 1024 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 100-140-182-205-255-235 = 1117 μm , II.bacak: 115-157-160-189-272-330 = 1223 μm , III.bacak: 135-155-200-288-340-295 = 1413 μm , IV.bacak: 220-225-258-385-420-400 = 1908 μm 'dir. Yüzme kıllarının bacak parçalarına dağılımı; II.B-4: 1, III.B-4: 7, III.B-5: 9-14, IV.B-4: 11, IV.B-5: 13 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Sazlıklarla kaplı küçük göl ve göleler, 01.07.2011, 1 ♂, 07.09.2011, 8 ♂♂, 4 ♀♀, Kabataş Köyü, Açıkavaklık Gölü; 08.09.2011, 1 ♂, 1 ♀, Sarıcıçek Yaylası, Subatan Göleti; 08.09.2011, 11 ♂♂, 4 ♀♀, Kocahaydar Gölü, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Bitlis ve Erzurum (Oezkan, 1982); Bingöl ve Erzurum (Erman ve Özkan, 1997); Van (Küçüköner, 2001); Ardahan ve Kars (Aşçı, 2002); Afyon (Uysal, 2005; Erman vd., 2010; Aşçı vd., 2006-2007) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Moğolistan ve İran, Kuzey Amerika'da; A.B.D., Alaska ve Kanada, Güney Amerika'da; Küba'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Pešić ve Saboori, 2007; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010, Smit vd., 2010).

3.12. HYGROBATIDAE Koch, 1842

3.12.1. *Atractides* (s.str.) *dentipalpis* (Walter, 1935)

DİŞİ

Vücut 762 / 554 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 230 μm 'dir. Deri ince çizgilidir.

Epimer bölgesi 345 μm uzunlığında ve 410 μm genişliğindedir. I. epimer ortada kaynaşmış, III. ve IV. epimerlerin birleşme noktası yarımdır. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 120 μm uzunluğundadır. Eşeysel bölge 198 μm genişliğinde ve eşeysel plaklar 110 μm boyundadır. Eşeysel açıklık 100 μm boyunda, ön destek plağı 82 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 130 μm , keliser 182 μm , tırnak 53 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 31-72-81-92-30 = 306 μm 'dir. P₂ ön ucta üzerinde 4-5 dışçık bulunan sivri ve küçük bir çıkıştı taşırl. P₄ ventral kıl çıkışlarına ve çok sayıda ince kıl demetlerine sahiptir. Lateral kıl, ventral kılların ortasına yakın yerleşmiştir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 60-72-110-150-153-124 = 669 μm , II.bacak: 63-75-115-155-157-127 = 692 μm , III.bacak: 64-78-100-142-160-152 = 696 μm , IV.bacak: 66-80-150-210-232-132 = 870 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 153 μm 'dir. I.B-5'teki S₁ ve S₂ narin yapıda, boyları hemen hemen aynı ve aralarındaki mesafe yok denecek kadar azdır. S₁ 40 μm , S₂ 39 μm boyundadır. I.B-6 hafifçe büükülmüş, kısa ve eşit kalınlıktadır.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların kenar kısımları, 29.06.2011, 2 ♀♀, Kırkgöze, dere; 30.06.2011, 1 ♀, 08.09.2011, 1 ♀, Damlar, dere, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Isparta (Boyacı vd., 2010).

Dünyadaki Yayılışı: Afrika'da; Cezayir'den, Asya'da; Türkiye'den bilinmektedir (K.O. Viets, 1987; Gerecke, 2003; Boyacı, 2004).

3.12.2. *Atractides* (s.str.) *fluviatilis* (Szalay, 1929)

ERKEK

Vücut 510 / 432 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 164 μm 'dir. Deri çizgiliidir.

Epimer bölgesi 295 μm uzunlığında ve 312 μm genişliğindedir. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisinin arka kısmı yuvarlak ve 108 μm uzunluğundadır. IV. epimerler arkada düz kenarlı, ortada uç teşkil etmiştir. Eşeysel bölge, 96 μm boyunda ve 90 μm genişliğindedir. Birinci ve ikinci karın bezleri ayrıdır.

İnfракapitulum 130 μm , keliser 185 μm , tırnak 50 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 27-65-66-92-39 = 289 μm 'dir. P₂ uç kısma doğru genişler. Kalın ve tıknaz olan P₄'ün iç tarafındaki kıl, ikinci ventral kıla çok yakındır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 52-66-105-170-172-119 = 684 μm , II.bacak: 52-53-79-105-132-118 = 539 μm , III.bacak: 65-66-92-145-158-146 = 672 μm , IV.bacak: 106-107-158-211-234-180 = 996 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 172 μm 'dir. I.B-5'teki kama kılları birbirinden ayrı, S₁ 79 μm , S₂ 62 μm uzunluğunda ve aralarındaki mesafe 12 μm 'dir. I.B-6 kaidede genişlemiş, uca doğru incelerek kuvvetlice büükülmüştür.

DİŞİ

Vücut 592 / 460 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 172 μm 'dir. Deri sırtta çizgili, plak taşımaz.

Epimer bölgesi 345 μm uzunlığında ve 457 μm genişliğindedir. Birinci grup epimerlerin ucu sıvri çıktılı, ikinci grup epimerler üzerinde epimer bezleri bulunur. I. ve

II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 145 μm uzunluğundadır. Eşeysel bölge 165 μm genişliğinde, eşeysel plaklar 110 μm boyundadır. Eşeysel açıklık 140 μm boyunda, ön destek plağı 58 μm genişliğindedir. Birinci ve ikinci karın bezleri ayırdır.

İnfrakapitulum 162 μm , keliser 200 μm , tırnak 66 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 38-78-103-117-39 = 375 μm 'dir. P_2 'nin alt ucu yuvarlaktır. P_4 'ün iç tarafındaki kalın kıl ventral kılların orta kısmındadır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 65-88-145-238-234-171 = 941 μm , II.bacak: 52-78-130-170-185-177 = 792 μm , III.bacak: 65-68-133-210-236-210 = 922 μm , IV.bacak: 132-118-198-275-250-248 = 1221 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 234 μm 'dir. I.B-5'teki kama kılları farklı, S_1 107 μm , S_2 90 μm uzunluğunda ve aralarındaki mesafe 28 μm 'dir. I.B-6 erkeklerinkine göre daha fazla bükülmüş ve daha incedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların kenar kısımlarındaki bitkilerin arası, 29.06.2011, 1 ♂, 1 ♀, Yeşilyurt Köyü, dere; 07.09.2011, 2 ♂♂, 1 ♀, Kabataş Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Rize “*Atractides nodipalpis fluviatilis*” (Aşçı, 2002); Tokat “*Atractides nodipalpis fluviatilis*” (Bursalı, 2002); Malatya (Pešić ve Erman, 2006); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; Orta Avrupa, Balkanlar, Asya'da; İsrail ve İran'dan bilinmektedir (K.O. Viets, 1987; Gerecke, 2003; Pešić ve Saboori, 2007; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.12.3. *Atractides* (s.str.) *fonticolus* (K. Viets, 1920)

ERKEK

Vücut 580 / 462 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 99 μm 'dir. Deri çizgilidir.

Epimer bölgesi 296 μm uzunluğunda ve 381 μm genişliğindedir. Epimerler birbirine yaklaşmış ve I. grup epimerlerin ucu sivri çıktılı, ikinci grup epimerler üzerinde epimer bezleri bulunur. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgilerinin arka kısmı yuvarlak ve 93 μm uzunluğundadırlar. Eşeysel bölge 98 μm boyunda, 128 μm genişliğindedir. Eşeysel plak arkada daralmış ve içeri doğru bir çıktı oluşturur, onde düz, yuvarlak, üzerinde çok sayıda kıl ve nokta çukurluklar bulunur.

İnfракapitulum 136 μm , keliser 200 μm , tırnak 65 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 34-67-63-91-30 = 285 μm 'dir. P₂'nin alt uç kısmında burun şeklinde bir çıkıştı vardır. P₄'ün iç tarafındaki kalın kıl ventral kılların orta kısmındadır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 63-65-93-137-175-103 = 636 μm , II.bacak: 54-57-75-109-123-115 = 533 μm , III.bacak: 61-58-85-135-152-122 = 613 μm , IV.bacak: 105-96-155-184-215-163 = 918 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 175 μm 'dir. I.B-5'teki kama kılları farklı, birbirine oldukça yakın ve S₂ orta kısımda genişlemiştir. S₁ 76 μm , S₂ 62 μm uzunlığında ve aralarındaki mesafe 10 μm 'dir. I.B-6 kısa, ince ve kuvvetlice büükülmüştür.

DİŞİ

Vücut 632 / 465 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 137 μm 'dir. Deri sırtta ve karında çizgiliidir.

Epimer bölgesi 348 μm uzunlığında ve 490 μm genişliğindedir. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 129 μm uzunluğundadır. Eşeysel plaklar 120 μm boyunda, eşeysel bölge 277 μm genişliğindedir. Eşeysel açıklık 234 μm boyunda, ön destek plağı 100 μm genişliğindedir.

İnfракapitulum 160 μm , keliser 240 μm , tırnak 68 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 35-75-82-111-36 = 339 μm 'dir. P₂'nin alt ucu yuvarlaktır. P₄'ün iç tarafındaki kalın kıl ventral kılların orta kısmındadır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 63-72-105-169-205-122 = 724 μm , II.bacak: 61-64-97-135-150-132 = 639 μm , III.bacak: 67-64-104-160-182-151 = 728 μm , IV.bacak: 126-107-173-231-256-183 = 1076 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 205 μm 'dir. I.B-5'teki S₁ 80 μm , S₂ 70 μm uzunlığında ve aralarındaki mesafe 12 μm 'dir. I.B-6 erkekteki gibidir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Kaynak suların döküldüğü havuzcukların, bitkice zengin olan kısımları ve akarsuların kenarlarındaki bitkilerin arası, 30.06.2011, 1 ♂, 2 ♀♀, 08.09.2011, 6 ♂♂, 12 ♀♀, Damlar, kaynak; 07.09.2011, 2 ♀♀, Kabataş Köyü, çay; 06.09.2011, 1 ♀, Çit Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum “*Atractides nodipalpis fonticolus*” (Oezkan, 1982; Boyacı ve Özkan, 2007); Konya “*Atractides nodipalpis fonticolus*” (Boyacı, 1995); Van “*Atractides nodipalpis fonticolus*” (Küçüköner, 2001); Rize “*Atractides nodipalpis fonticolus*” (Aşçı, 2002); Malatya (Pešić ve Erman, 2006); Rize (Pešić vd., 2007) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: İngiltere ve İsveç hariç tüm Avrupa'dan bilinmektedir (K.O. Viets, 1987; Gerecke, 2003; Smit ve Gerecke, 2010).

3.12.4. *Atractides* (s.str.) *gibberipalpis* Piersig, 1898

ERKEK

Vücut 562 / 430 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 195 μm 'dir. Deri sırtta ve karında ince çizgilidir.

Epimer bölgesi 290 μm uzunlığında, 364 μm genişliğinde ve ilk grup epimerlerin alt ucu sivri çıkıştılar taşır. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 123 μm uzunluğundadır. Üst kısmı çıkıntısız, alt kısmı ise çıkışlı olan eşeysel bölge, 102 μm boyunda ve 115 μm genişliğindedir. Eşeysel çukurluklar sırasıyla; 35-28-30 μm boyundadır. Birinci ve ikinci karın bezleri birbirinden ayrıdır.

İnfrakapitulum 117 μm , keliser 206 μm , tırnak 72 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 32-71-69-96-35 = 303 μm 'dir. P_2 ve P_3 'ün alt kenarında belirgin çıkıştı vardır. P_4 'ün üst kısmı çok fazla kıl taşır ve iç tarafındaki kalın kıl birinci ventral kıl ile aynı hızadadır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 45-85-106-165-192-150 = 743 μm , II.bacak: 46-55-82-120-149-152 = 604 μm , III.bacak: 60-72-100-152-180-181 = 745 μm , IV.bacak: 110-102-151-208-230-209 = 1010 μm 'dir. I.B-5 ve I.B-6 çok sayıda ince kıl taşır. I.B-5'in üst uzunluğu 192 μm 'dir. I.B-5'teki kama kilları farklı ve S_1 77 μm , S_2 63 μm uzunluğunda ve aralarındaki mesafe 12 μm 'dir. I.B-6 kısa, ince ve kuvvetlice bükülmüştür.

DİŞİ

Vücut 600 / 420 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 202 μm 'dir. Deri düzdür.

Epimer bölgesi 302 μm uzunlığında, 453 μm genişliğindedir. Epimerlerin üzeri nokta çukurlukludur. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 122 μm uzunluğundadır. Eşeysel bölge 198 μm genişliğinde ve eşeysel plak boyu 139 μm 'dir. Eşeysel çukurluklar üçgen şeklindedir. Eşeysel açıklık 195 μm boyunda, ön destek plağı 92 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 190 μm , keliser 210 μm , tırnak 69 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 33-83-99-109-38 = 362 μm 'dir. Palpler çıkıştı taşımaz. P_4 'deki kıl demeti zayıftır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 69-83-111-153-195-140 = 751 μm , II.bacak: 72-71-142-137-155-162 = 739 μm , III.bacak: 73-72-130-155-182-183 = 795 μm , IV.bacak: 125-127-165-235-264-227 = 1143 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 195 μm 'dir. I.B-5'teki kama kılları kalın ve S_1 85 μm , S_2 70 uzunlığında μm ve aralarındaki mesafe 11 μm 'dir. I.B-6 erkekteki gibidir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların hızlı akan kısımlarındaki yosunlarınası, 06.09.2011, 10 ♂♂, 16 ♀♀, Sırakonak Köyü, çay; 06.09.2011, 16 ♂♂, 34 ♀♀, Kırkgöze, dere; 06.09.2011, 1 ♂, 1 ♀, Yeşilyurt Köyü, dere; 07.09.2011, 3 ♂♂, 11 ♀♀, Kabataş Köyü, dere; 08.09.2011, 2 ♂♂, 2 ♀♀, Damlar, dere; 09.09.2011, 14 ♂♂, 15 ♀♀, Avcılar Köyü, çay; 09.09.2011, 1 ♂, 1 ♀, Aşağı Mutlu Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Konya (Boyacı, 1995); Malatya (Pešić ve Erman, 2006); Erzurum (Erman vd., 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Tacikistan ve İran'dan bilinmektedir (Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Gerecke, 2003; Pešić ve Saboori, 2007; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.12.5. *Atractides* (s.str.) *glandulosus* (Walter, 1918)

ERKEK

Vücut 552 / 450 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 153 μm 'dir. Deri ince çizgilidir.

Epimer bölgesi 320 μm uzunlığında ve 377 μm genişliğindedir. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 99 μm uzunluğundadır. Eşeysel bölge, 123 μm boyunda ve 150 μm genişliğindedir. Eşeysel bölgenin ön kenarı dışbükey ve ortada hafif girintili, arka kenarının orta kısmı da girintilidir. Eşeysel çukurlukların boyları sırasıyla; 48-60-47 μm 'dir. İlk iki eşeysel çukurluk üçgenimsi, üçüncüüsü ise uzuncadır (Şekil 8A).

Palp parçalarının üst uzunluğu; 23-42-50-60-27 = 202 μm 'dir. P_2 'nin alt ucu hafif çekintilidir. P_4 kchiede ince, ortada genişlemiştir. P_4 'ün alt kenarındaki kıllardan birincisi ortada, ikincisi ise uç kısmına yakındır. P_4 'ün iç tarafındaki kalın kıl, iki ventral kila eşit uzaklıktadır (Şekil 8B).

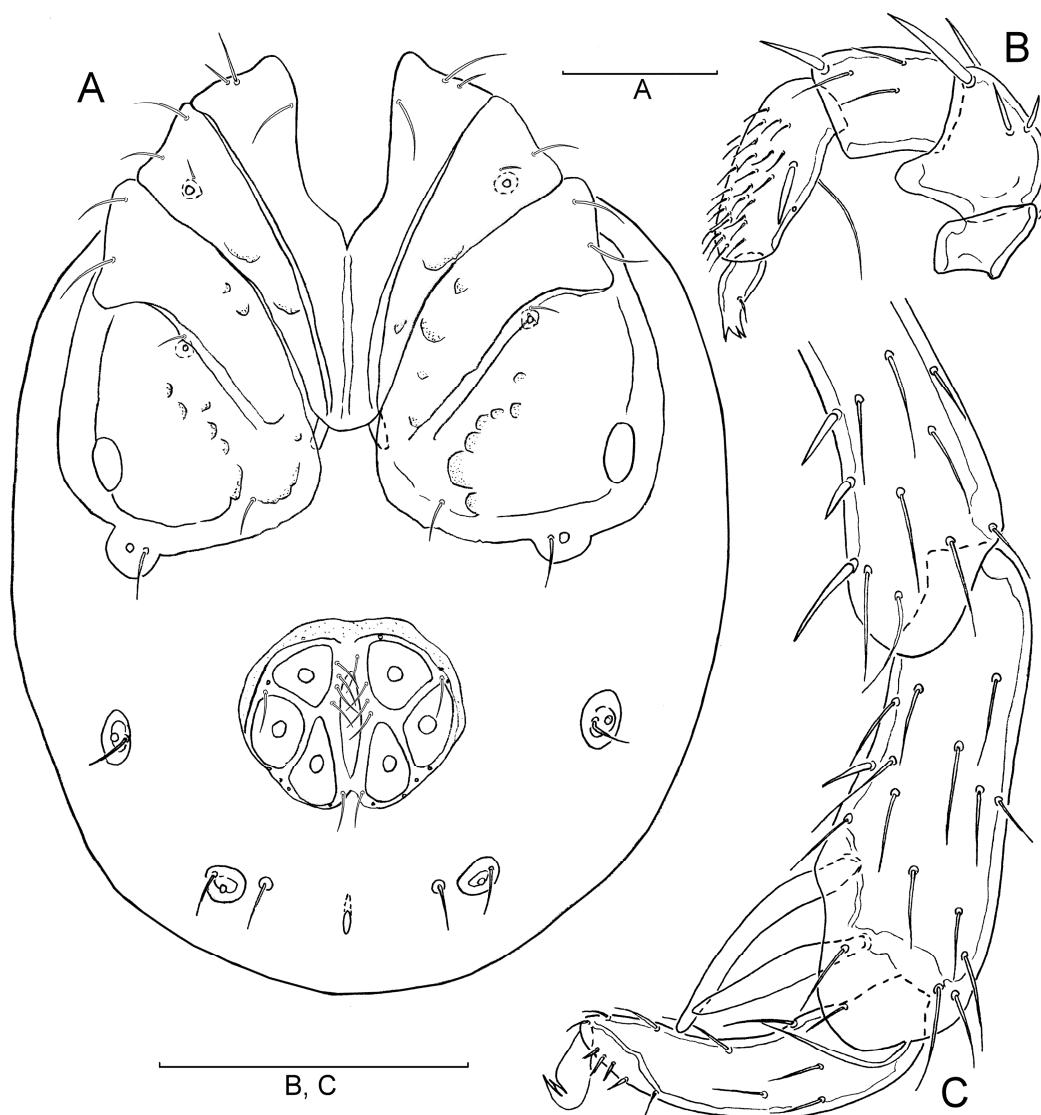
Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 47-83-70-117-161-120 = 598 μm , II.bacak: 50-52-63-90-112-116 = 483 μm , III.bacak: 53-50-67-110-148-132 = 560 μm , IV.bacak: 97-83-123-171-200-160 = 834 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 161 μm 'dir. I.B-5, kısa ve kalın, üst

kenarı hafif bombelidir. I.B-5'teki kama kilları farklı, S_1 82 μm , S_2 60 μm boyunda ve aralarındaki mesafe 20 μm 'dir. I.B-6 ince ve kuvvetlice bükülmüştür (Şekil 8C).

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımları, 07.09.2011, 1 ♂, Kabataş Köyü, dere, Kemaliye.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; İsviçre, Fransa ve Avusturya'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Bader, 1975; K.O. Viets, 1987; Smit ve Gerecke, 2010).

Türkiye faunası için yeni kayittır.

Şekil 8. *Atractides* (s.str.) *glandulosus*: Erkek; A = Vücut alttan, B = Palp içten, C = I.B-5-6 (Ölçekler = 100 μm).

3.12.6. *Atractides* (s.str.) *graecus* K. Viets, 1950

DİŞİ

Vücut 710 / 520 μm büyüklüğünde ve hafifçe boyuna uzamıştır. Gözler arasındaki mesafe 192 μm 'dir. Deri çizgiliidir.

Epimer bölgesi 352 μm uzunlığında ve 495 μm genişliğindedir. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 96 μm uzunluğundadır. Eşeysel bölge 185 μm genişliğinde ve eşeysel plaklar 119 μm boyundadır. Eşeysel açıklık 163 μm boyunda, ön destek plağı ise 77 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 156 μm , keliser 222 μm , tırnak 69 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 33-79-100-118-35 = 365 μm 'dir. P_2 ve P_3 'ün alt kenarında çıkıştı yoktur. P_4 'ün alt kenarındaki killar, palp parçasını üç eşit parçaaya bölecek şekilde sıralanmıştır. İç taraftaki kalın kıl teleklidir ve ventral kilların arasına yerleşmiştir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 59-75-122-170-165-129 = 720 μm , II.bacak: 60-63-105-145-140-123 = 636 μm , III.bacak: 62-65-115-164-169-139 = 714 μm , IV.bacak: 135-95-177-226-230-179 = 942 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 165 μm 'dir. I.B-5'teki kama kilları aynı, S_1 43 μm , S_2 36 μm uzunluğunda ve aralarındaki mesafe 4 μm 'dir. I.B-6 ince, hafifçe bükülmüş ve uç kısma doğru hafifçe genişler.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük derelerdeki birikintiler, 29.06.2011, 1 ♀, Has Deresi; 01.07.2011, 1 ♀, Yaka Köyü, dere; 01.07.2011, 1 ♀, Kırkgöze, kaynak, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; Yunanistan, Karadağ ve Bulgaristan'dan bilinmektedir (K.O. Viets, 1987; Gerecke, 2003; Pešić vd., 2010).

3.12.7. *Atractides* (s.str.) *nahavandii* Schwoerbel & Sepasgozarian, 1976

ERKEK

Vücut 423 / 282 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 93 μm 'dir. Deri çizgiliidir.

Epimer bölgesi 247 μm uzunlığında ve 272 μm genişliğindedir. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 100 μm uzunluğundadır. Eşeysel bölge, 92 μm boyunda ve 124 μm genişliğindedir. Eşeysel çukurlukların boyları sırasıyla; 41-43-39 μm 'dir (Şekil 9A).

İnfrakapitulum 92 μm , keliser 124 μm , tırnak 55 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 22-49-50-60-24 = 205 μm 'dir. Palp parçaları kısa ve tıknazdır. P_2 'nin alt ucu

P_4 'ün alt kenarındaki kıllardan ilki ortada, ikincisi uca yakındır. P_4 'ün iç tarafındaki kalın kıl, her iki ventral kıla eşit uzaklıktadır (Şekil 9C).

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 47-48-63-97-118-96 = 469 μm , II.bacak: 50-52-57-68-100-104 = 431 μm , III.bacak: 53-54-61-89-132-111 = 500 μm , IV.bacak: 98-85-120-140-147-130 = 720 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 118 μm 'dir. I.B-5'teki kama kılları farklı, S_1 61 μm , S_2 58 μm boyunda ve aralarındaki mesafe yok denecek kadar azdır. I.B-6 tıknaz, ortada daralmış, uç kısmına doğru kalınlaşmış ve hafif büükülmüştür (Şekil 9B).

DİŞİ

Vücut 592 / 440 μm büyüklüğünde ve ovalıdır. Gözler arasındaki mesafe 148 μm 'dir.

Epimer bölgesi 257 μm uzunlığında ve 314 μm genişliğindedir. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 108 μm uzunluğundadır. Eşeysel plaklar 110 μm boyunda, eşeySEL bölge 152 μm genişliğindedir. EşeySEL açıklık 147 μm boyunda, ön destek plağı 64 μm genişliğindedir (Şekil 9F).

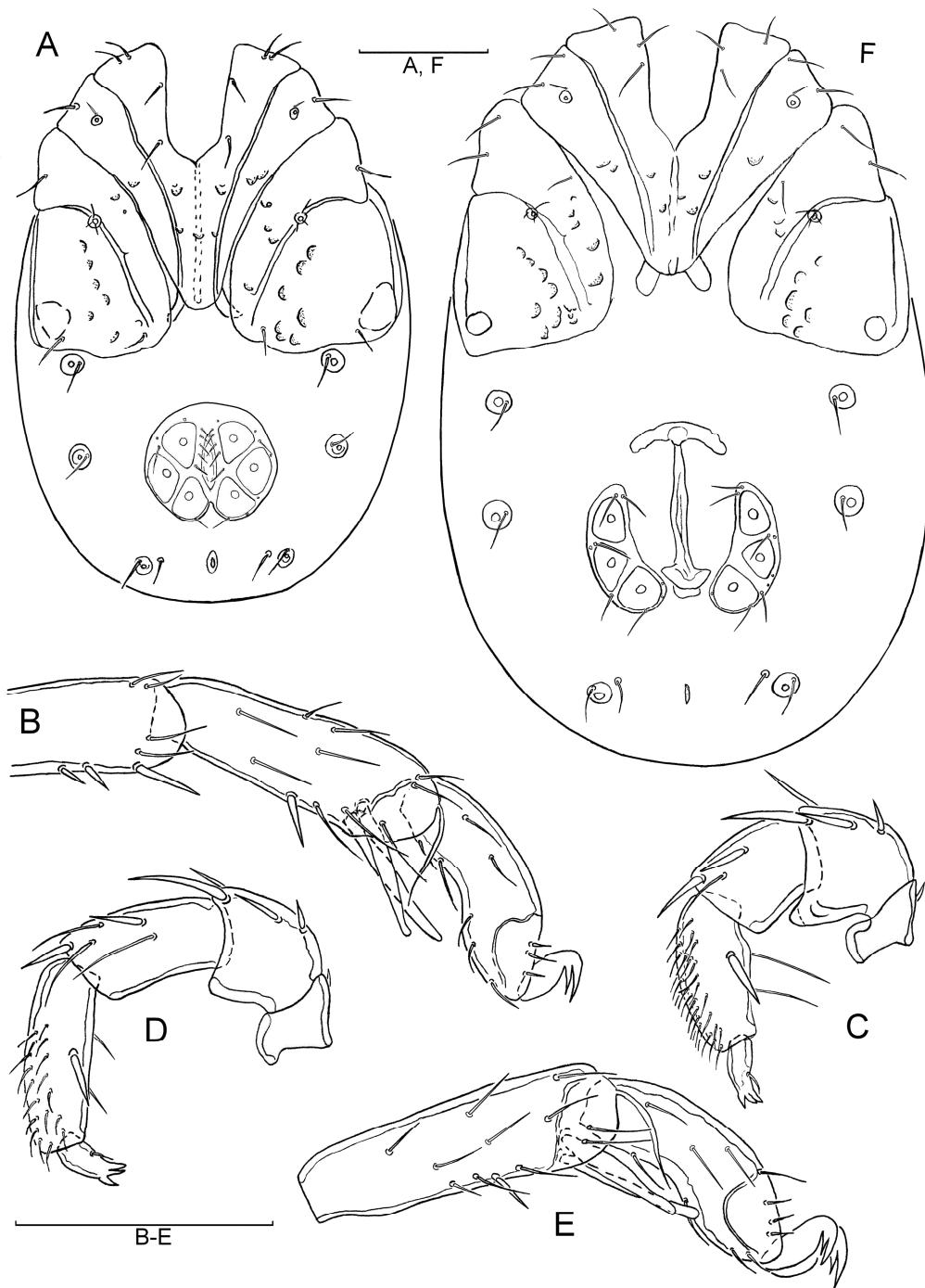
İnfrakapitulum 184 μm , keliser 247 μm , tırnak 63 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 23-52-64-67-25 = 231 μm 'dir. Palp parçaları erkekteki gibidir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 57-50-87-92-120-108 = 514 μm , II.bacak: 60-54-59-70-102-106 = 451 μm , III.bacak: 63-56-64-92-135-114 = 524 μm , IV.bacak: 114-82-132-173-190-156 = 847 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 120 μm 'dir. I.B-5'teki kama kılları farklı, S_1 59 μm , S_2 57 μm boyunda ve aralarındaki mesafe yok denecek kadar azdır. I.B-6 erkekteki gibi ancak daha narin ve uzundur (Şekil 9E).

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsular ve kaynak sularındaki yosunların arası, 06.09.2011, 1 ♂, 2 ♀♀, Kırkgöze, dere; 06.09.2011, 4 ♂♂, 1 ♀, Sırakonak Köyü, çay; 09.09.2011, 2 ♂♂, 10 ♀♀, Avcılar Köyü, çay; 09.09.2011, 1 ♂, 2 ♀♀, Armağan Köyü, çay; 09.09.2011, 1 ♂, Aşağı Mutlu Köyü, kaynak, Kemaliye.

Dünyadaki Yayılışı: Sadece İran'dan bilinmektedir (K.O. Viets, 1987; Pešić vd., 2004; Pešić ve Saboori, 2007).

Türkiye faunası için yeni kayittır.

Şekil 9. *Atractides* (s.str.) *nahavandii*: Erkek; A = Vücut alttan, B = I.B-5-6, C = Palp içten, Dişi; D = Palp içten, E = I.B-5-6, F = Vücut alttan (Ölçekler = 100 μ m).

3.12.8. *Atractides* (s.str.) *nodipalpis* Thor, 1899

ERKEK

Vücut 550 / 400 μm büyülüğünde ve ovaldır. Gözler arasındaki mesafe 169 μm 'dir. Deri çizgiliidir.

Epimer bölgesi 328 μm uzunluğunda ve 340 μm genişliğindedir. Birinci epimer grubu arkada yuvarlak ve yanlarda iki dışçıklıdır. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 130 μm uzunluğundadır. Eşeysel bölge 85 μm boyunda, 110 μm genişliğindedir. Eşeysel plak arkada daralmış, önde ve arkada derin bir çıkıştı oluşturur, üzerinde çok sayıda kıl ve nokta çukurluklar vardır.

İnfrakapitulum 145 μm , keliser 196 μm , tırnak 50 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 27-66-67-79-29 = 268 μm 'dir. P₂'in alt uç kısmında kısa bir çıkıştı vardır. P₃'ün alt kenarı hafif içbükeydir. P₄'ün alt kenarındaki kıllar, orta kısımdadır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 42-43-85-110-123-109 = 512 μm , II.bacak: 42-55-70-83-96-96 = 442 μm , III.bacak: 55-43-82-110-125-111 = 526 μm , IV.bacak: 85-55-123-162-163-135 = 723 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 123 μm 'dir. I.B-5'teki kama kılları farklı, S₁ 105 μm , S₂ 83 uzunluğunda μm ve aralarındaki mesafe 29 μm 'dir. I.B-6 ince ve orta derecede bükülmüştür.

DİŞİ

Vücut 1042 / 812 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 273 μm 'dir. Deri ince çizgiliidir.

Epimer bölgesi 448 μm uzunluğunda ve 721 μm genişliğindedir. Birinci grup epimerlerin ucu sivri çıkışılı, ikinci grup epimerler üzerinde epimer bezleri bulunur. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 148 μm uzunluğundadır. Eşeysel bölge 212 μm genişliğinde ve eşeysel plaklar 155 μm boyundadır. Eşeysel açıklık 196 μm boyunda, ön destek plağı 110 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 210 μm , keliser 354 μm , tırnak 100 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 40-100-135-146-50 = 471 μm 'dir. P₂'nin ventral kenarı çıkışsız ve düzdür. P₄'ün lateral kılı ventral kılların arasında yer alır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 77-105-180-282-295-205 = 1144 μm , II.bacak: 72-90-155-210-229-211 = 967 μm , III.bacak: 85-92-165-260-240-243 = 1085 μm , IV.bacak: 177-145-240-333-355-270 = 1520 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 295 μm 'dir. I.B-5'teki S₁ oldukça uzun ve ucu küt, S₂ orta kısımda geniş ve uca doğru sivrilmiştir. S₁ 130 μm , S₂

105 μm uzunluğunda ve aralarındaki mesafe 25 μm 'dir. I.B-6 uzun, ince ve kuvvetlice bükülmüştür.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların kenar kısımları, 30.06.2011, 1 ♀, Gözaydın Köyü, dere; 23.07.2011, 1 ♀, Çit Köyü, çay; 09.09.2011, 3 ♂♂, Avcılar Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Oezkan, 1982; Boyacı ve Özkan, 2007); Elazığ (Erman, 1990; Erman ve Özkan, 2000; Erman vd., 2006a); Kayseri (Özkan vd., 1996); Malatya (Pešić ve Erman, 2006); Afyon (Güderoğlu, 2006; Aşçı vd., 2006-2007) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; İran ve Rusya'dan bilinmektedir (Besseling, 1964; Gerecke, 2003; Pešić ve Saboori, 2007; Smit vd., 2010; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.12.9. *Atractides* (s.str.) *panniculatus* (K. Viets, 1925)

ERKEK

Vücut 500 / 420 μm büyüklüğünde ve yuvarlaktır. Gözler arasındaki mesafe 132 μm 'dir. Deri çizgiliidir.

Epimer bölgesi 310 μm uzunluğunda ve 420 μm genişliğindedir. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 115 μm uzunluğundadır. Eşeysel bölge, 122 μm boyunda ve 100 μm genişliğindedir. Eşeysel çukurluklar oldukça büyük ve hemen hemen aynı boydadırlar.

İnfrakapitulum 135 μm , keliser 216 μm , tırnak 52 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 31-62-90-115-33 = 331 μm 'dir. P₂'nin alt ucu yuvarlaktır. P₄'ün alt kenarındaki killardan ikincisi, palp parçasının uç kısmına yakındır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 50-77-132-211-200-155 = 825 μm , II.bacak: 55-60-106-152-159-156 = 688 μm , III.bacak: 60-65-118-180-187-161 = 771 μm , IV.bacak: 127-108-179-238-247-195 = 1094 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 200 μm 'dir. I.B-5'teki kama kilları farklı, S₁ 110 μm , S₂ 78 μm uzunluğunda ve aralarındaki mesafe 31 μm 'dir. I.B-6 ince ve kuvvetlice bükülmüştür.

DİŞİ

Vücut 790 / 670 μm büyüklüğünde ve ovaldır. Gözler arasındaki mesafe 152 μm 'dir. Deri çizgiliidir.

Epimer bölgesi 325 μm uzunluğunda ve 436 μm genişliğindedir. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 126 μm uzunluğundadır. Eşeysel plaklar 110 μm boyunda, eşeysel bölge 150 μm genişliğindedir. Eşeysel açıklık 128 μm boyunda, ön destek plağı 65 μm genişliğindedir. Birinci ve ikinci karın bezleri ayrıdır.

İnfrakapitulum 150 μm , keliser 221 μm , tırnak 55 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 33-65-89-110-34 = 331 μm 'dir. Palp parçaları erkekteki gibidir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 62-85-146-235-216-165 = 909 μm , II.bacak: 63-65-117-166-170-155 = 736 μm , III.bacak: 65-72-129-185-196-171 = 818 μm , IV.bacak: 129-115-196-245-252-202 = 1139 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 216 μm 'dir. I.B-5'teki kama kılları farklı, S₁ 112 μm , S₂ 80 μm uzunluğunda ve aralarındaki mesafe 34 μm 'dir. I.B-6 erkekteki gibidir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımları ve bitkilerin arası ve kaynak suları, 29.06.2011, 1 ♀, 07.09.2011, 2 ♀♀, Kadıgölü, kaynak; 29.06.2011, 1♀, Has Deresi; 29.06.2011, 1 ♀, 06.09.2011, 2 ♀♀, Kırkgöze, dere; 01.07.2011, 2 ♀♀, Kabataş Köyü, çay; 06.09.2011, 2 ♀♀, 02.07.2011, 2 ♂♂, 5 ♀♀, Sırankonak Köyü, çay; 30.06.2011, 1 ♂, 5 ♀♀, 08.09.2011, 1 ♂, Damlar, kaynak, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Van (Oezkan, 1982); Konya "Atractides mitisi" (Boyacı, 1995); Elazığ ve Malatya (Pešić ve Erman, 2006); Afyon (Aşçı vd., 2006-2007); Erzurum (Boyacı ve Özkan, 2007); Antalya "Atractides mitisi" (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; İspanya, Orta Avrupa, Asya'da; Karpatlar'dan bilinmektedir (Gerecke, 2003; Pešić vd., 2010).

3.12.10. *Atractides* (s.str.) *protendens* K. O. Viets, 1955

DİŞİ

Vücut 705 / 538 μm büyüğünde ve ovalıdır. Gözler arasındaki mesafe 243 μm 'dir. Deri çizgilidir.

Epimer bölgesi 345 μm uzunluğunda ve 448 μm genişliğindedir. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 108 μm uzunluğundadır. Eşeysel bölge 205 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar fasulye şeklinde, üst kenarda dar ve 146 μm boyundadır. Eşeysel açıklık 192 μm boyunda, ön destek plağı 63 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 158 μm , keliser 184 μm , tırnak 64 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 32-72-86-110-33 = 333 μm 'dir. P₂ ve P₃'ün alt kenarı düz,

çıkıntı yoktur. P_3 'ün üst uç kısmında, biri iç tarafından diğeri dışından çıkan, boyları birbirine eşit 2 tane kıl yer alır. P_4 'ün alt kenarındaki kıllardan ilki kaideye, ikincisi orta kısma yakındır. P_4 'ün iç tarafında bulunan kılıç şeklindeki kıl uzun ve ikinci ventral kıl daha yakındır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 64-78-117-162-190-142 = 753 μm , II.bacak: 68-70-110-140-143-140 = 671 μm , III.bacak: 75-79-90-170-186-170 = 770 μm , IV.bacak: 130-102-192-242-250-210 = 1126 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 190 μm 'dir. I.B-5'teki kama kılları farklı, S_1 72 μm , S_2 70 μm boyunda ve aralarındaki mesafe 9 μm 'dir. I.B-6 kalın, ucu sivri ve hafif bükülmüştür.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımları, 29.06.2011, 1 ♀, Has Derezi, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Isparta (Boyacı vd., 2010).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; İsviçre (Alp'ler), Almanya, Avusturya, Karadağ, Sırbistan, Yunanistan ve İtalya'dan bilinmektedir (Viets, 1956; K.O. Viets, 1987; Pešić vd., 2010).

3.12.11. *Atractides (s.str.) remotus* Szalay, 1953

ERKEK

Vücut 442 / 340 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 118 μm 'dir. Deri çizgilidir.

Epimer bölgesi 297 μm uzunlığında ve 305 μm genişliğindedir. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 114 μm uzunluğundadır. III. ve IV. epimerleri birbirinden ayıran çizgi belirgin değildir. Eşeysel bölge, 102 μm boyunda ve 162 μm genişliğindedir. Eşeysel bölgenin ön sınırı zayıf, arka sınırı ise daha güçlündür. Eşeysel çukurluklar sırasıyla 35-40-43 μm büyülüğündedir. III. çift eşeysel çukurluklar ilk iki çifte göre daha büyük ve üçgen şeklindedir.

İnfrakapitulum 112 μm , keliser 172 μm , turnak 55 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 38-67-70-89-32 = 296 μm 'dir. P_2 'nin alt uç kısmı burun şeklinde çıkışlı ve yüzeyi hafif buruşuktur.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 58-89-90-152-170-118 = 677 μm , II.bacak: 60-92-110-160-172-120 = 714 μm , III.bacak: 68-95-135-138-180-122 = 738 μm , IV.bacak: 70-96-143-148-185-170 = 812 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 170 μm 'dir. I.B-5'teki kama

kılları farklı, S_1 93 μm , S_2 80 μm boyunda ve aralarındaki mesafe 20 μm 'dir. S_1 ince, S_2 ise daha kalındır. I.B-6 narin ve orta yarısına yakın kısımda hafifçe bükülmüştür.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımları, 07.09.2011, 3 ♂♂, Kabataş Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Erman vd., 2010).

Dünyadaki Yayılışı: Orta Avrupa, Alpler, Balkanlar, Karpatlar (Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Gerecke, 2003; Pešić vd., 2010).

3.12.12. *Atractides* (s.str.) *robustus* (Sokolow, 1940)

ERKEK

Vücut 700 / 540 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 190 μm 'dir. Deri ince çizgilidir.

Epimer bölgesi 385 μm uzunluğunda ve 502 μm genişliğindedir. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 115 μm uzunluğundadır. Eşeysel bölge, 137 μm boyunda ve 180 μm genişliğindedir. Eşeysel bölge ön orta kısımda içeri doğru bir girinti oluşturmuştur.

İnfrakapitulum 160 μm , keliser 292 μm , tırnak 75 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 40-95-92-116-47 = 390 μm 'dir. P_2 'nin alt uç kısmında, öne doğru daralan belirgin bir çıkıntı vardır. P_3 'ün alt kenarı hafif iç bükeydir. P_4 'ün iç taraftaki kalın kıl, birinci ventral kılın hizasındadır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 75-97-147-229-255-167 = 970 μm , II.bacak: 69-97-138-180-208-183 = 875 μm , III.bacak: 84-97-142-237-250-208 = 1018 μm , IV.bacak: 138-123-209-266-320-249 = 1305 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 255 μm 'dir I.B-5'teki kama kılları farklı, S_1 100 μm , S_2 85 μm uzunluğunda ve aralarındaki mesafe 20 μm 'dir. I.B-6 ince ve kuvvetlice bükülmüştür.

DİŞİ

Vücut 752 / 600 μm büyüklüğünde ve ovalıdır. Gözler arasındaki mesafe 210 μm 'dir. Deri ince çizgilidir.

Epimer bölgesi 420 μm uzunluğunda ve 600 μm genişliğindedir. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 134 μm uzunluğundadır. Eşeysel plaklar 146 μm boyunda, eşeysel bölge 220 μm genişliğindedir. Eşeysel açıklık 175 μm boyunda, ön destek plağı 100 μm genişliğindedir.

İnfракapitulum 200 μm , keliser 321 μm , tırnak 92 μm uzunluğundadır. P_2 alt uç kısımda hafifçe şişkindir. P_4 'ün iç tarafındaki kalın kıl, birinci ventral kıla çok yakındır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 69-111-153-250-288-169 = 1040 μm , II.bacak: 82-96-125-180-209-195 = 887 μm , III.bacak: 83-98-138-225-250-240 = 1034 μm , IV.bacak: 165-167-235-290-335-279 = 1471 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 288 μm 'dir. I.B-5'teki kama kılları farklı, S_1 120 μm , S_2 95 μm uzunluğunda ve aralarındaki mesafe 30 μm 'dir. I.B-6 erkekteki gibidir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların kenar kısımlarındaki bitki köklerinin ve yosunların arası, 06.09.2011, 4 ♀♀, 02.07.2011, 2 ♂♂, Çit Köyü, çay; 09.09.2011, 6 ♂♂, 7 ♀♀, Armağan Köyü, çay; 09.09.2011, 12 ♂♂, 15 ♀♀, Avcılar Köyü, çay; 30.06.2011, 7 ♂♂, 19 ♀♀, Gözaydın Köyü, dere; 29.06.2011, 1 ♀, Has Deresi; 30.06.2011, 1 ♂, 5 ♀♀, Reyhan Deresi; 01.07.2011, 1 ♂, Kabataş Köyü, dere; 01.07.2011, 9 ♂♂, 12 ♀♀, Yaka Köyü, dere; 01.07.2011, 3 ♂♂, 1 ♀, Kabataş Köyü, çay; 07.09.2011, 1 ♂, Kabataş Köyü, dere, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Antalya ve Mersin (Smit, 1995); Rize "Atractides nodipalpis robustus" (Aşçı, 2002); Erzurum ve Malatya (Pešić ve Erman, 2006); Rize ve Trabzon (Pešić vd., 2007) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Kafkasya, İran ve Rusya'dan bilinmektedir (K.O. Viets, 1987; Gerecke, 2003; Pešić ve Saboori, 2007; Pešić vd., 2010; Smit vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.12.13. *Atractides (Typanomegapus) acutirostris* (Motaş & Angelier, 1927)

DİŞİ

Vücut 1150 / 882 μm büyülüğünde ve ovaldır. Gözler deri altında ve aralarındaki mesafe 214 μm 'dir. Deri ince çizgili ve yer yer noktacıklıdır.

Epimer bölgesi 392 μm uzunluğunda ve 488 μm genişliğindedir. Epimerlerin üzeri küçük nokta çukurlukludur. III. epimer üzerinde salgı bezinin açıklığı vardır. I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi 128 μm uzunluğundadır. Eşeysel bölge 183 μm genişliğinde, eşeysel plaklar 132 μm boyundadır. Eşeysel açıklık 130 μm boyunda, ön destek plağı 55 μm genişliğindedir.

İnfракapitulum 340 μm , keliser 402 μm , tırnak 110 μm uzunluğundadır. Palp parçaları ince ve uzundur. Palp parçalarının üst uzunluğu; 52-82-93-114-38 = 379 μm 'dir. P_1 uzun ve orta kısımda daralır. P_2 uç kısmı doğru genişler fakat çıkıştı yoktur. P_4 orta kısımda

genişler ve alt kenarındaki killar palp parçasının ikinci yarısındadır. P₄'in iç tarafındaki kill daha incedir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 72-86-115-209-170-143 = 795 μm , II.bacak: 67-86-102-153-157-171 = 736 μm , III.bacak: 72-93-115-162-200-201 = 843 μm , IV.bacak: 132-117-203-255-300-258 = 1265 μm 'dir. I.B-5'in üst uzunluğu 170 μm 'dir. I.B-5'teki kama kilları 59 μm uzunluğundadır.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımlarındaki kum ve çakıl döküntülerinin arası, 30.06.2011, 1 ♀, Reyhan Deresi, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Konya (Boyacı, 19959; Malatya (Pešić ve Erman, 2006) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; Fransa, İtalya, İngiltere, İsviçre, Yunanistan, Makedonya, Bulgaristan, Sırbistan, Yunanistan, Asya'da; İran ve İsrail'den bilinmektedir (Gerecke, 2003; Pešić ve Saboori, 2007; Pešić vd., 2010; Smit vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.12.14. *Hygrobates* (s.str.) *fluvialis* (Ström, 1768)

ERKEK

Vücut 910 / 823 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 266 μm 'dir. Deri petek desenli veya ince dalgalı çizgilidir.

Epimer boyları sırasıyla; 355-250-223-332 μm 'dir. Eşeysel bölge 178 μm boyunda, 255 μm genişliğindedir. Eşeysel bölgenin arkadaki girintisi öne doğru belirgindir. Ayrıca ön kısımda deri altında iki yuvarlak çıkıştırı vardır.

İnfrakapitulum 152 μm , keliser 285 μm , tırnak 90 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 45-156-130-234-59 = 624 μm 'dir. P₂'nin alt uç kısmında ince, öne doğru uzanan ve üzeri küçük dişiklerle kaplı uzun bir çıkıştırı vardır. P₃'ün alt kenarı hafif dışbükey ve üzeri dişiklerle kaplıdır. P₄ ince, uzun ve alt kenardaki killar birbirinden uzaklaşmıştır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 86-88-130-185-196-185 = 870 μm , II.bacak: 85-150-167-245-265-220 = 1132 μm , III.bacak: 90-155-180-290-300-250 = 1265 μm , IV.bacak: 165-210-240-355-360-276 = 1606 μm 'dir.

DİŞİ

Vücut oval ve 1160 / 930 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 320 μm 'dir. Deri ince ve parmak izi gibi desenlidir.

Epimer boyaları sırasıyla; 353-252-225-330 μm 'dir. I. grup epimerlerin deri altındaki uzantıları aşağıya ve yanlara doğru uzamiştir. IV. epimerin iç kenarı içbükey olup hafif çıkıştı yapmıştır. Eşeysel bölge 260 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar 180 μm , eşeysel açıklık 262 μm boyunda ve ön destek plağı 60 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 155 μm , keliser 455 μm , tırnak 130 μm uzunluğundadır. Palp yapısı erkekteki gibidir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 56-205-172-306-74 = 774 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyaları; I.bacak: 88-169-188-265-276-230 = 1316 μm , II.bacak: 90-158-188-288-313-258 = 1295 μm , III.bacak: 100-177-215-328-350-285 = 1455 μm , IV.bacak: 200-235-280-395-412-306 = 1828 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımları, 06.09.2011, 1 ♂, 02.07.2011, 1 ♀, 23.07.2011, 1 ♀, Çit Köyü, çay; 01.07.2011, 1 ♂, 1 ♀, Yaka Köyü, dere, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Oezkan, 1982; Boyacı ve Özkan, 2007); Elazığ (Erman, 1990; Erman ve Özkan, 2000; Erman vd., 2006a; 2008); Konya (Boyacı, 1995); Kayseri (Özkan vd., 1996); Van (Küçüköner, 2001); Kars ve Rize (Aşçı, 2002); Tokat (Bursali, 2002); Malatya (Esen, 2006); Rize ve Artvin (Pešić vd., 2007); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Altay, Sibirya, Kamçatka, Japonya ve İran'dan bilinmektedir (Viets, 1956; K.O. Viets, 1987; Pešić ve Saboori, 2007; Smit vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010; Pešić vd., 2010).

3.13. Familya: FELTRIIDAE K. Viets, 1926

3.13.1. *Feltria* (s.str.) *armata* Koenike, 1902

DİŞİ

Vücut 432 / 340 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 110 μm 'dir. Sırt plağı 204 / 160 μm büyülüğündedir. Üzerinde II. çift salgı bezi açıklığı bulunur. I., III. ve IV. salgı bezi açıklığı, sırt plağının çevresindeki yanal plakçıklarla birleşmiştir.

Epimer bölgesi 365 / 332 μm büyülüğündedir. Eşeysel plakların boyu 98 μm , eni 80 μm ve birbirine bakan kenarları düz, ön kenarı hafif çıkışlıdır. Eşeysel çukurluklar çok sayıdadır. Boşaltım açıklığı vücutun arka kenarında ve uctadır.

İnfракapitulum 118 μm , keliser 138 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; $18-55-42-71-52 = 238 \mu\text{m}$ 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: $44-36-42-60-71-84 = 253 \mu\text{m}$, II.bacak: $42-36-42-66-76-87 = 349 \mu\text{m}$, III.bacak: $52-42-50-79-95-108 = 426 \mu\text{m}$, IV.bacak: $79-47-52-95-108-110 = 491 \mu\text{m}$ 'dir. Bacaklıda yüzme kılı yoktur.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların kenarlarındaki yosunlarınası, 09.09.2011, 1 ♀, Avcılar Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Özkan, 1982); Konya (Boyacı, 1995); Rize (Aşçı, 2002); Afyon (Aşçı vd., 2006-2007) ve Isparta (Boyacı vd., 2010).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Türkiye'den bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; Bader, 1975; K.O. Viets, 1987; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.13.2. *Feltria (Feltriella) rubra* Piersig, 1898

ERKEK

Vücut 312 / 254 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 54 μm 'dir. Sırt plağıının arka kenarı düz, ön kenarı dışbükey, üzerinde dişidekinden farklı olarak üçüncü çift salgı bezini açıklıkları da yer alır. Ayrıca erkekte sırt plağıının sırt bölgesindeki kapladığı alanın oranı dişidekine göre daha fazla ve büyülüğu 235 / 162 μm 'dir. IV. çift salgı bezini plakçıkları ile IV. yanal plakçıklar birleşmiştir.

Epimer bölgesi 218 μm uzunlığında ve 192 μm genişliğindedir. Eşeysel plağın ön kenarı düz ve boyu 73 μm , genişliği 180 μm 'dir. Üzerindeki eşeysel çukurluklardan iki tanesi diğerlerinden daha büyktür.

İnfракapitulum 105 μm , keliser 125 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; $21-61-29-56-40 = 207 \mu\text{m}$ 'dir. P_2 şıkkince ve çıkıştı yoktur. P_4 'ün alt, uca yakın kısmında biri uzun diğeri kısa 2 kıl vardır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: $35-29-36-55-68-66 = 289 \mu\text{m}$, II.bacak: $30-40-35-56-64-59 = 284 \mu\text{m}$, III.bacak: $40-45-40-50-58-82 = 315 \mu\text{m}$, IV.bacak: $59-32-53-80-85-95 = 404 \mu\text{m}$ 'dir.

DİŞİ

Vücut 340 / 263 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 82 μm 'dir. Sırt plağı 200 / 212 μm büyülüğündedir. Üzerinde I. ve III. çift salgı bezleri açıklıkları, çevresinde ise yanal plakçıklardan ilk üçü yer alır.

Epimer bölgesinin eni boyuna hemen hemen eşit ve 285 / 280 μm büyülüğündedir. Eşeysel plakların boyu 100 μm , eni 85 μm ve birbirine bakan kenarları içbükeydir. Eşeysel kabartılar çok sayıdadır. Boşaltım açıklığı vücutun arka kenarında ve üstte yer alır.

İnfrakapitulum 122 μm , keliser 143 μm uzunluğundadır. Palp yapısı erkekteki gibi ancak daha narindir. Özellikle de P₄ erkeğinkine göre bariz incelmiştir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 21-63-33-81-52 = 250 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 42-36-39-54-69-80 = 320 μm , II.bacak: 44-38-43-55-72-84 = 336 μm , III.bacak: 45-41-47-70-90-95 = 388 μm , IV.bacak: 75-45-65-96-104-114 = 499 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Kaynak sularındaki yosunların arası, 07.09.2011, 1 ♀, Kadıgölü, kaynak; 09.09.2011, 4 ♂♂, 16 ♀♀, Aşağı Mutlu Köyü, kaynak, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Özkan, 1982); Konya (Boyacı, 1995); Van (Küçüköner, 2001); Antalya (Gülle, 2010) ve Isparta (Boyacı vd., 2010).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Amerika'da; A.B.D. ve Kanada, Asya'da; Türkiye'den bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; Bader, 1975; K.O. Viets, 1987; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.14. Familya: PIONIDAE Thor, 1900

3.14.1. *Piona* (s.str.) *carnea* (Koch, 1836)

ERKEK

Vücut 1385 / 872 μm büyülüğünde ve ovaldır. Gözler arasındaki mesafe 460 μm 'dir. Deri düzdür.

Epimer bölgesi 912 μm uzunluğunda ve 908 μm genişliğindedir. I. epimerler ortada birbirine uzak, III. epimer ile IV. epimerin kaynaşma çizgisi iç kenara ulaşmaz. IV. epimerler ortada birbirleriyle ve eşeysel bölge ile kaynaşmışlardır. Eşeysel bölge 450 μm genişliğindedir. Her eşeysel plakta 15-17 adet eşeysel çukurluk vardır. Eşeysel açıklık 86 μm boyunda ve 132 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 170 μm , keliser 320 μm , tırnak 60 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 58-170-105-220-80 = 633 μm 'dir. P₂ şişkince, P₄'ün alt kısmında, uca yakın dört çıkıştı vardır.

İlk iki bacağın tırnakları uzun, III.B-6 kısa, boru şeklinde, tırnaklar kısa ve güçlündür. IV.B-4 orta kısmında daralmış ve çok sayıda kalın kıl bulundurur. Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 130-170-230-326-350-360 = 1566 μm , II.bacak: 140-190-248-370-375-380 = 1703 μm , III.bacak: 155-160-172-345-400-348 = 1580 μm , IV.bacak: 265-170-175-315-366-325 = 1616 μm 'dir. Yüzme kıllarının bacak parçalarına dağılımı; I.B-4: 7, I.B-5: 12, II.B-4: 11, II.B-5: 15, III.B-5: 10, IV.B-4: 7, IV.B-5: 12 şeklindedir.

DİŞİ

Vücut 1400 / 1230 μm büyüklüğünde ve yuvarlaktır. Gözler arasındaki mesafe 600 μm 'dir. Deri düzdür.

Epimer bölgesi 870 μm uzunlığında ve 102 μm genişliğindedir. Epimerler dört grup halinde ve ortada birbirinden uzaklaşmıştır. IV. epimerlerin arka kenarı arkaya doğru uzar. Eşeysel bölge 410 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar yuvarlak ve her eşeysel plak 13-17 adet eşeysel çukurluk taşırlar. Eşeysel açıklığın her iki yanında ve eşeysel plakların ön tarafında kıllar çıkmaktadır. Eşeysel açıklık 315 μm boyunda, ön destek plağı 160 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 162 μm , keliser 305 μm , tırnak 60 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 55-140-86-185-68 = 534 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 125-160-200-210-245-246 = 1186 μm , II.bacak: 133-189-230-342-366-365 = 1625 μm , III.bacak: 147-192-240-355-386-350 = 1670 μm , IV.bacak: 152-170-275-400-380-340 = 1717 μm 'dir. Yüzme kıllarının bacak parçalarına dağılımı; I.B-4: 11, I.B-5: 19-20, II.B-4: 12, II.B-5: 20, III.B-4: 18, III.B-5: 20-21, IV.B-4: 12, IV.B-5: 11 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Sazlıklarla kaplı küçük göller, 07.09.2011, 11 ♂♂, 1 ♀, Kabataş Köyü, Açıkavaklık Gölü, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Bitlis (Özkan, 1980); Elazığ (Erman, 1990; Erman ve Özkan, 2000; Erman vd., 2006a); Konya (Boyacı, 1995); Kars (Aşçı, 2002); Tokat (Bursalı, 2002); Afyon (Özkan vd., 2003; Boyacı ve Özkan., 2004); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Kafkasya, Sibirya, Türkistan, Sakhalin, Japonya, Kuzey Amerika'da; A.B.D. ve Kanada'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit ve Hammen, 2000; Smit ve Gerecke, 2010; Pešić vd., 2010; Smit vd., 2010).

3.14.2. *Piona (Dispersipiona) conglobata* (Koch, 1836)

ERKEK

Vücut 592 / 490 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 136 μm 'dir. Deri çizgiliidir.

Epimer bölgesi 362 μm uzunluğunda ve 510 μm genişliğindedir. Epimerler dört grup halindedir. I. grup epimerler ortada içbükey, altta çıkışlıdır. II. grup epimerler yanlara doğru genişlemiş ve alt kenarda eşeysel plaklar ile temas halindedir. Eşeysel bölge 312 μm genişliğindedir. Eşeysel çukurluklar küçük ve her eşeysel plakta 15-16 tanedir. Boşaltım açıklığı eşeysel plak ile kaynaşmıştır.

İnfrakapitulum 126 μm , keliser 188 μm , tırnak 44 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 29-110-55-100-55 = 349 μm 'dir. P_2 'nin alt kenarı düz, P_4 'teki çıkışlılar iki tane ve üzerinde iki kıl taşırlar.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 53-69-79-118-130-145 = 594 μm , II.bacak: 55-77-90-135-145-160 = 662 μm , III.bacak: 65-88-95-155-187-115 = 705 μm , IV.bacak: 88-75-96-152-156-158 = 725 μm 'dir. III.B-5 üçta üç tane kalın kıl ve bir tane ince uzun kıl vardır. III.B-6 kısa ve boru şeklinde, tırnakları ise iki parçalı ve küçüktür. Yüzme kıllarının bacak parçalarına dağılımı; I.B-4: 1, I.B-5: 2, II.B-4: 3, II.B-5: 4, III.B-4: 4, III.B-5: 1, IV.B-5: 5 şeklindedir.

DİŞİ

Vücut 725 / 682 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 255 μm 'dir. Deri çizgiliidir.

Epimer bölgesi 402 μm uzunluğunda ve 560 μm genişliğindedir. Epimerler dört grup halinde ve ortada birbirinden uzaklaşmıştır. I. epimerlerin kenarları içte düzdür, uç kısımdaki çıkıştı III. epimerin başlangıcının hemen altında biter. IV. epimerlerin kenarı arkaya doğru bir çıkış oluşturur. Eşeysel bölgede 16-18 çift eşeysel çukurluk mevcut olup bir plak üzerinde yer almazlar. Eşeysel açıklık 227 μm boyunda, ön destek plağı 92 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 130 μm , keliser 200 μm , tırnak 55 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 30-120-44-52 = 246 μm 'dir. P₂'nin kenarları düz, P₄ ortada genişlemez, orta kesime doğru iki büyük çıktı taşır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 58-80-105-148-155-167 = 713 μm , II.bacak: 60-88-115-170-185-183 = 801 μm , III.bacak: 68-100-120-186-214-190 = 878 μm , IV.bacak: 106-100-155-220-224-149 = 954 μm 'dir. Yüzme killarının bacak parçalarına dağılımı; I.B-4: 2, I.B-5: 3, II.B-4: 3, II.B-5: 4, III.B-4: 3, III.B-5: 6, IV.B-4: 4, IV.B-5: 6 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük göletler, 30.06.2011, 1 ♂, 22 ♀♀, 08.09.2011, 18 ♀♀, Sarıcıçek Yaylası, Subatan Göleti, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Konya (Boyacı, 1995) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Sibirya, Türkistan ve Moğolistan'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; Bader, 1975; K.O. Viets, 1987; Smit ve Hammen, 2000; Smit ve Gerecke, 2010; Pešić vd., 2010; Smit vd., 2010).

3.15. Familya: ATURIDAE Thor, 1900

3.15.1. *Aturus* (s.str.) *crinitus* Thor, 1902

ERKEK

Vücut 300 / 252 μm büyüklüğünde ve önde köşeli, arkada genişlemiş ve yuvarlaktır. Gözler arasındaki mesafe 58 μm 'dir. Vücutun arka kısmında 23-25 tane yay şeklinde çok uzun kıl çıkar ve bu kilların ortasında da kaşık biçiminde iki hyalin çıktı vardır. Bu çıktıların iki yanında 3-4 kısa kıl yer alır. Sırt plağıının arka kısmındaki nokta çukurlukları öndekilere göre daha küçüktür.

Epimer bölgesi 200 μm uzunlığında ve 204 μm genişliğindedir. Eşeysel açıklık vücutun arka kısmında ve dar bir kenar şeritle çevre kitininden ayrılmıştır. Eşeysel çukurlukların sayısı 4-6 civarındadır. Boşaltım açıklığı vücutun arka üst kısmındadır.

İnfrakapitulum 100 μm , keliser 111 μm uzunluğundadır. P₂'nin dış tarafındaki çıktı sıvri uçludur. Palp parçalarının üst uzunluğu; 20-54-36-80-35 = 225 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 43-38-49-65-86-102 = 383 μm , II.bacak: 49-50-59-75-86-102 = 421 μm , III.bacak: 59-55-65-107-112-113 = 511 μm , IV.bacak: 86-150-112-118-113-125 = 704 μm 'dir. IV.B-2 diğer parçalardan daha uzun ve eğridir. IV.B-4'te iki ince kıl ve iki tane de yassı, kalın kama kılı bulunmaktadır.

DİŞİ

Vücut 372 / 300 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 54 μm 'dir. Sırt plağıının arkadaki çökük bölgesinde son üç çift salgı bezinin açıklığı yer alır. Vücutun arka kenarı girintilidir.

Epimer bölgesi 210 μm uzunluğunda ve 215 μm genişliğindedir. Eşeysel açıklığının kitin halkası yanlara doğru genişlemiştir. Eşeysel çukurluklar 10-12 çift ve bir sıra halindedir.

İnfrakapitulum 98 μm , keliser 106 μm uzunluğundadır. Palp yapısı erkekteki gibidir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 28-55-28-73-33 = 217 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 39-39-40-57-65-79 = 319 μm , II.bacak: 41-40-42-63-71-81 = 338 μm , III.bacak: 42-47-50-76-89-94 = 398 μm , IV.bacak: 52-65-73-92-102-105 = 489 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların içindeki bitkilerin arası, 29.06.2011, 1 ♀, Yeşilyurt Köyü, dere; 06.09.2011, 1 ♂, 3 ♀♀, Sırakonak Köyü, çay; 09.09.2011, 1 ♀, Armağan Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Özkan, 1982); Konya (Boyacı, 1995) ve Isparta (Boyacı vd., 2010).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Türkiye'den bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.15.2. *Aturus (s.str.) intermedius* Protz, 1900

ERKEK

Vücut 342 / 223 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 43 μm 'dir. Sırtın yan ve orta kısmında salgı bezleri mevcuttur. Sırtın yan kenarındaki dört çift ve ilk ikisinden çıkan kollar kalın, üç kısmı ise çatallıdır. Orta kısımdaki dört çift bezin ilk çiftinden çıkan kıl kalın ve üç kısmı çatallıdır. Ayrıca sırtın yan ve arka kenarında sık ve uzun çok sayıda kıl vardır. Vücutun arka orta kısmı hafif içeri girintili ve bu girintiden kaşık şeklinde 4 adet hyalin çıkıştır.

Epimer bölgesi 190 μm uzunluğunda ve 230 μm genişliğindedir. Karın kitini noktacıklıdır. Eşeysel bölgenin etrafını çevreleyen plak üzerinde, bir sıra halinde dizilmiş 14-16 çift eşeysel çukurluk vardır.

İnfrakapitulum 91 μm , keliser 99 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 21-52-31-80-30 = 214 μm 'dir. P_2 'nin alt üç kenarındaki çıkışları sivri uçludur.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 25-26-39-52-65-67 = 274 μm , II.bacak: 31-33-45-59-79-84 = 331 μm , III.bacak: 35-39-52-79-99-86 = 390 μm , IV.bacak: 51-45-65-92-105-90 = 448 μm 'dir. IV.B-4 biri oldukça geniş, diğer ikisi biraz genişleşmiş üç yassı kıl ve 7-8 adet ince, uzun kıl taşır. IV.B-5'in uç kısmında "S" şeklinde kalın bir kıl vardır.

DİŞİ

Vücut 374 / 290 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 64 μm 'dir. Sırt plağı nokta çukurlukları onde büyük, arkada küçüktür. Sırtın yan kenarında ard arda dizilmiş 5 çift bez bulunur ve kılların ucu çatallı değildir. İkinci ve üçüncü çift arka kısımdaki çökük alandardır. Vücutun arka kenarında dışarı doğru bir uzantı var ve bu bölgenin orta kısmında küçük bir çıktı mevcuttur.

Epimer bölgesi 198 μm uzunluğunda ve 212 μm genişliğindedir. Karın kitini noktacıklıdır. Eşeysel bölgede bir sıra halinde dizilmiş 11-12 çift eşeysel çukurluk var ve eşeysel açıklığa yakın olan iki çifti diğerlerinden daha büyütür. Eşeysel açıklığın çevresinde deri çizgilidir.

İnfrakapitulum 94 μm , keliser 108 μm uzunluğundadır. Palp erkekteki gibidir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 20-51-32-62-31 = 196 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 27-29-42-53-67-69 = 287 μm , II.bacak: 33-35-47-60-79-83 = 337 μm , III.bacak: 37-41-54-79-102-85 = 398 μm , IV.bacak: 52-47-66-94-105-93 = 457 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların kenar kısımlarındaki kum ve çakıl döküntülerinin arası, 06.09.2011, 1 ♀, Çit Köyü, çay; 09.09.2011, 2 ♂♂, 2 ♀♀, Armağan Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Oezkan, 1982; Boyacı ve Özkan, 2007); Tokat (Bursali, 2002); Afyon (Güderoğlu, 2006; Aşçı vd., 2006-2007); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa ve Kuzey Amerika'da yayındır (Viets, 1956; K.O. Viets, 1987; Pešić vd., 2010).

3.15.3. *Aturus (s.str.) scaber* Kramer, 1875

ERKEK

Vücut 398 / 300 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 54 μm 'dir. Sırtın yan kenarında 4, sırt plağının arka yarısında 3 çift salgı bezleri bulunur. Bezlerden çıkan kıllar

çatalli değildir. Arka kenarın orta kısmında içeri doğru bir girinti vardır. Boşaltım açıklığı sırt tarafındadır.

Epimer bölgesi 215 μm uzunluğunda ve 221 μm genişliğindedir. Eşeysel bölgede bir sıra halinde 8-10 çift eşeysel çukurluk var ve aralarından vücutun dışına doğru çok sayıda kısa kıl çıkar.

İnfrakapitulum 103 μm , keliser 115 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 30-59-33-94-36 = 252 μm 'dir. P_2 'nin alt uç kenarındaki çıkıştı kısa ve üçgen şeklindedir. P_4 'ün alt kenarının ortasında biri kalın ve uzun, diğeri ince ve kısa iki kıl vardır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 49-52-65-87-97-110 = 460 μm , II.bacak: 50-55-68-95-109-125 = 502 μm , III.bacak: 59-63-91-129-137-139 = 618 μm , IV.bacak: 120-105-72-78-215-210 = 800 μm 'dir. IV.B-4'te yassı, kalın ve uç kısımda genişlemiş bir kama kılı vardır.

DİŞİ

Vücut 450 / 370 μm büyülüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 80 μm 'dir. Sırt plağı nokta çukurluklu ve üzerinde üç çift salgı bezinin açıklığı yer alır. Vücutun arka kenarında ortası yarık yarımay şeklinde bir uzantı vardır.

Epimer bölgesi 223 μm uzunluğunda ve 230 μm genişliğindedir. Eşeysel bölgede bir sıra halinde 10-11 çift eşeysel çukurluk vardır.

İnfrakapitulum 112 μm , keliser 119 μm uzunluğundadır. Palp erkekteki gibidir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 27-67-39-99-43 = 275 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 43-45-48-83-94-107 = 420 μm , II.bacak: 48-43-49-82-94-108 = 424 μm , III.bacak: 62-55-62-105-113-114 = 511 μm , IV.bacak: 84-77-83-120-136-125 = 625 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsulardaki bitki köklerinin arası, 09.09.2011, 1 ♂, 3 ♀♀, Armağan Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum ve Muş (Oezkan, 1982); Elazığ (Erman, 1990; Erman ve Özkan, 2000); Konya (Boyacı, 1995); Rize (Aşçı, 2002); Tokat (Bursalı, 2002); Afyon (Güderoğlu, 2006; Aşçı vd., 2006-2007); Erzurum (Boyacı ve Özkan, 2007) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yayındır. Asya'da; Türkiye'den bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit ve Gerecke, 2010; Smit vd., 2010).

3.15.4. *Kongsbergia* (s.str.) *materna* Thor, 1899

ERKEK

Vücut 300 / 231 μm büyülüğünde ve öne doğru hafifçe genişlemiş, arka kenarı sivrilmiştir. Gözler arasındaki mesafe 56 μm 'dir. Sırtta plağında 4 çift bez bulunur ve kılları uzundur.

Epimer bölgesi 140 μm uzunlığında ve 264 μm genişliğindedir. Eşeysel açıklık karın plağının arka ucunda bulunur ve etrafında dar kitin bir halka vardır. Eşeysel çukurluklar küçük, 20-22 çift ve vücutun arka yan kenarına 2-3 sıra halinde dizilmiştir. Boşaltım açıklığı sırt tarafındadır.

İnfrakapitulum 114 μm , keliser 125 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 20-105-44-92-43 = 304 μm 'dir. P₂ şıkkince ve alt kenarında biri uzun diğeri kısa iki çıkıştı taşıır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 29-42-45-57-73-82 = 328 μm , II.bacak: 28-45-47-66-88-106 = 380 μm , III.bacak: 29-35-44-58-76-95 = 337 μm , IV.bacak: 58-83-69-73-77-103 = 463 μm 'dir. IV.B-5'in alt kısmından, uzun ve ucu küt bir kama kılı çıkar. IV.B-6'da hafif bir genişleme vardır.

DİŞİ

Vücut 324 / 250 μm büyülüğünde ve ovaldır. Gözler arasındaki mesafe 62 μm 'dir.

Epimer bölgesi 148 μm uzunlığında ve 290 μm genişliğindedir. Eşeysel çukurluklar küçük, çok sayıda ve vücutun arka yan kenarına 5-6 sıra halinde dizilmiştir.

İnfrakapitulum 124 μm , keliser 132 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 19-102-41-96-42 = 294 μm 'dir. Palp yapısı erkektekinden farklı ve daha narindir. P₂'nin alt kenarı, biri üçgen şeklinde iki küçük çıkıştı taşıır. P₄ erkeğinkine göre daha ince ve uzundur.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 32-46-49-59-75-85 = 346 μm , II.bacak: 33-48-50-69-93-110 = 403 μm , III.bacak: 35-39-52-64-79-99 = 368 μm , IV.bacak: 62-88-75-80-87-118 = 510 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuyun yavaş akan kısımlarındaki çakıl ve kum döküntülerinin arası, 29.06.2011, 2 ♂♂, 2 ♀♀, 07.09.2011, 1 ♂, 10 ♀♀, Kadıgölü, kaynak; 02.07.2011, 1 ♂, 3 ♀♀, 06.09.2011, 7 ♂♂, 16 ♀♀, 07.09.2011, 3 ♂♂, 5 ♀♀, Sıratonak Köyü, çay; 02.07.2011, 1 ♀, Çit Köyü, çay; 06.09.2011, 2 ♂♂, 8 ♀♀, Kırkgöze, dere; 07.09.2011, 1 ♀, Kabataş Köyü, dere; 07.09.2011, 1 ♀, Kabataş Köyü, çay;

09.09.2011, 4 ♂♂, 35 ♀♀, Armağan Köyü, çay; 09.09.2011, 1 ♂, 3 ♀♀, Avcılar Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Özkan, 1982) ve Isparta (Boyacı vd., 2010).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Türkiye ve Japonya'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.15.5. *Brachypoda (Hemibrachypoda) mutila* Walter, 1928

ERKEK

Vücut 430 / 300 μm büyüklüğünde ve ovaldir. Gözler arasındaki mesafe 140 μm 'dir. Sırtı tamamen örten bir sırt plağı vardır ve üzerinde 4 çift bez açıklığı bulunur.

Epimerler ön kenara kadar uzanmaz ve boyu 328 μm 'dir. Eşeysel bölge vücudun arka üç kısmına çok yakın ve karın plağı ile kaynaşmış olup kaynaşma çizgisi görülmez. Eşeysel bölgede 3 çift eşeysel çukurluk vardır. Eşeysel bölgenin büyülüğu 150 / 45 μm 'dir. Eşeysel açıklık 30 μm genişliğindedir. Boşaltım açıklığı vücudun arka sırt tarafında yer alır.

İnfrakapitulum 85 μm , keliser 122 μm , tırnak 36 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 33-59-35-94-28 = 249 μm 'dir. P₂'nin alt üç kısmında yarımay şeklinde bir çıkıştı vardır. P₄ ortada hafifçe şişkin, iç tarafta kalın bir kıl taşırlar.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 44-52-55-83-92-93 = 419 μm , II.bacak: 46-60-63-86-102-107 = 464 μm , III.bacak: 51-80-70-95-89-129 = 514 μm , IV.bacak: 69-83-69-98-149-110 = 578 μm 'dir. IV. bacakta eşeysel iki şekillilik görülür. Erkekte IV.B-4 kalınlaşmış ve alt kenarda bir uzantı oluşturur ve uzantının üç kısmında 3 adet kıl mevcuttur. IV.B-5'te 3 adet yüzme kılı vardır.

DİŞİ

Vücut 492 / 400 μm büyüklüğünde ve ovaldir. Gözler arasındaki mesafe 154 μm 'dir. Sırt plağı erkekteki gibidir.

Epimer bölgesinin boyu 398 μm 'dir. Eşeysel bölge 165 / 62 μm büyülüğündedir. Eşeysel bölgede 3 çift eşeysel çukurluk mevcuttur ve bu çukurlukların orta kısmı çizgilidir.

İnfrakapitulum 92 μm , keliser 110 μm , tırnak ise 42 μm uzunluğundadır. Palp yapısı erkekteki gibi fakat P₄'ün üst kısmında ince kıllar yoktur. Palp parçalarının üst uzunluğu; 36-58-33-92-33 = 252 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 39-48-50-63-75-74 = 349 μm , II.bacak: 42-59-50-70-80-79 = 338 μm , III.bacak: 49-72-63-82-95-92 = 453 μm , IV.bacak: 64-72-65-90-100-96 = 487 μm 'dir.

NİMF

Vücut 363 / 320 μm büyüklüğündedir. Gözler arasındaki mesafe 114 μm 'dir. Deri çizgilidir. Sırtı tamamen örten bir sırt plağı vardır.

Eşeysel bölgede iki çift eşeysel çukurluk vardır. Boşaltım açıklığı vücutun arka sırt tarafında ve 50 μm 'lik kısmı dışa doğru çıkışlıdır.

İnfrakapitulum 84 μm , keliser 118 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 33-42-30-60-24 = 189 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 30-32-37-50-52-58 = 259 μm , II.bacak: 30-36-39-48-56-59 = 268 μm , III.bacak: 32-40-44-52-60-64 = 292 μm , IV.bacak: 37-45-49-57-64-70= 322 μm 'dir. IV.B-5'te 2 adet yüzme kılı vardır.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımları, 29.06.2011, 1 ♀, 06.09.2011, 4 ♂♂, 1 ♀, Yeşilyurt Köyü, dere; 01.07.2011, 6 ♂♂, 19 ♀♀, 4 nimf, 07.09.2011, 3 ♂♂, 5 ♀♀, Kabataş Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Isparta (Boyacı ve Özkan, 2004); Malatya (Esen, 2006; Pešić vd., 2006); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Afrika'da; Cezayir'den bilinmektedir (Viets, 1956; Cook, 1974; K.O. Viets, 1987; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.15.6. *Ljania bipapillata* Thor, 1898

DİŞİ

Vücut 594 / 473 μm büyüklüğünde, sırt-karın yönünde basık ve ovalıdır. Gözler arasındaki mesafe 65 μm 'dir. Deri çizgilidir. Sırt plağında üzerinde nokta çukurluklarının yer aldığı bölmeler önde belirgindir. Arkaya doğru bölüm sınırları belirsizleşir. Sırt plağında iki çift salgı bezinin açıklığı vardır.

Epimer boyları sırasıyla; 200-162-194-220 μm 'dir. I. epimerler arasındaki kaynaşma çizgisi belirsiz, IV. epimer III. epimerden bir kaynaşma çizgisi ile ayrılmış ve orta kenarında dik açılı bir girinti mevcuttur. Eşeysel plaklar üçgen şeklinde ve eşeysel çukurluklar üç çifttir. Eşeysel bölgede deri çizgilidir. Deri üzerinde bir çift kıl hörgücü bulunmaktadır. Boşaltım açıklığı, kesik koni biçimindeki yükseltinin ortasında yer alır.

İnfrakapitulum kısa ve 100 μm , keliser 116 μm , tırnak ise 36 μm boyundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 22-48-98-114-20 = 302 μm 'dir. Palp parçaları çıkıntısız, düz ve kılıldır. P_1 'in üst kenarındaki kıl oldukça uzundur.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 48-90-81-92-100-108 = 519 μm , II.bacak: 50-85-92-105-112-120 = 564 μm , III.bacak: 55-75-94-120-145-105 = 594 μm , IV.bacak: 60-72-96-122-148-110 = 608 μm 'dir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük göletler, 07.09.2011, 2 ♂♂, 15 ♀♀, Sarıcıçek Yaylası, Subatan Göleti, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Özkan ve Boyacı, 1992) ve Burdur (Boyacı vd., 2010).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Amerika'da; Kanada, Asya'da; Japonya'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; Besseling, 1964; Bader, 1975; K.O. Viets, 1987; Smit vd., 2010; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.16. Familya: MIDEOPSIDAE Koenike, 1910

3.16.1. *Mideopsis* (s.str.) *orbicularis* (Müller, 1776)

ERKEK

Vücut 910 / 790 büyüğünde ve yuvarlaktır. Vücut iyi kitinleşmiş, nokta çukurluklu ve sırt karın yönünde basiktır. Gözler arasındaki mesafe 300 μm 'dir. Sırt plağı 800 / 720 μm büyüğündedir.

Epimer bölgesi 480 μm boyunda, 415 μm genişliğindedir. Epimerlerin dış kısmı büyük nokta çukurlukludur. Eşeysel bölge 222 μm boyunda, 150 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar karın kitiniyle kaynaşmıştır. Eşeysel çukurluklar büyük ve birbirine temas edecek şekilde dizilmişlerdir.

İnfrakapitulum 148 μm boyundadır. Keliser kalın, güçlü yapıda ve 189 μm uzunluğundadır. Tırnak ise 66 μm boyundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 31-68-41-79-40 = 259 μm 'dir. P_4 'ün alt kenarının orta kısmında belirgin bir çıkışında biri büyük, diğer iki küçük iki dişçik bulunur.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 58-92-71-85-115-131 = 552 μm , II.bacak: 61-96-83-99-130-139 = 608 μm , III.bacak: 66-108-92-118-143-140 = 667 μm , IV.bacak: 89-130-105-137-153-138 = 752 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme killarının dağılımı; II.B-4: 3, II.B-5: 3, III.B-4: 5, III.B-5: 6, IV.B-3: 1, IV.B-4: 5, IV.B-5: 6 şeklindedir.

DİŞİ

Vücut 878 / 810 büyülüüğünde ve yuvarlaktır. Gözler arasındaki mesafe 320 μm 'dir. Sırt plağı 780 / 702 μm büyülüğündedir.

Epimer bölgesi 545 μm boyunda ve 667 μm genişliğindedir. Eşeysel bölge 186 μm boyunda ve 190 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 155 μm boyundadır. Keliser güçlü yapıda ve 200 μm boyundadır. Tırnak 82 μm uzunluğundadır. Palp yapısı erkekteki gibidir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 33-69-45-79-44 = 270 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 58-88-72-79-112-137 = 546 μm , II.bacak: 61-96-84-99-133-144 = 617 μm , III.bacak: 66-111-90-120-142-147 = 676 μm , IV.bacak: 90-134-111-136-152-150 = 773 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme killarının dağılımı; II.B-4: 3, II.B-5: 3, III.B-4: 6, III.B-5: 8-10, IV.B-3: 2, IV.B-4: 9, IV.B-5: 6 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların yavaş akan kısımları, 02.07.2011, 1 ♀, Çit Köyü, çay; 06.09.2011, 2 ♂♂, Yeşilyurt Köyü, dere; 07.09.2011, 1 ♂, Kabataş Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Elazığ (Erman, 1990; Erman ve Özkan, 2000; Erman vd., 2006a); Tokat (Bursalı, 2002); Afyon (Güderoğlu, 2006; Aşçı vd., 2006-2007); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Moğolistan, Yakutistan, İran, Kuzey Amerika'da; A.B.D., Kanada ve Meksika'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; Szalay, 1964; Bader, 1975; K.O. Viets, 1987; Pešić ve Saboori, 2007; Smit vd., 2010; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.17. Familya: ARRENURIDAE Thor, 1900

3.17.1. *Arrenurus* (s.str.) *bicuspidator* Berlese, 1885

ERKEK

Vücut 1352 / 960 μm büyülüğünde ve ön kenar hafif içbükeydir. Gözler arasındaki mesafe 440 μm 'dir. Sırt olugunun ön kenara uzaklığı 310 μm 'dir. Sırt plağının genişliği 620 μm 'dir. Petiol 149 / 72 μm büyülüğünde ve kaideden uca doğru genişlemekte, uç yan kenarları belirgin köşeli, uç kısmı hafif içbükeydir. Kuyruk bölgesi daralmıştır. Kuyruk lobları kısa, küt ve arasındaki mesafe 546 μm 'dir.

Epimer boyları sırasıyla; 400-358-360-467 μm 'dir. Eşeysel bölge 710 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 182 μm , keliser 220 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 42-78-77-100-48 = 345 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 94-130-172-211-209-280 = 1096 μm , II.bacak: 118-134-210-250-211-297 = 1220 μm , III.bacak: 130-162-218-273-249-278 = 1310 μm , IV.bacak: 190-250-290-432-183-220 = 1565 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme kıllarının dağılımı; II.B-3:4, II.B-4: 10, II.B-5: 12, III.B-3: 14, III.B-4: 15, III.B-5: 12, IV.B-3: 15, IV.B-4: 14, IV.B-5: 16 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Sazlıklarla kaplı küçük göller, 07.09.2011, 1 $\circ$, Kabataş Köyü, Açıkavaklık Gölü, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Konya (Boyacı, 1995); Elazığ ve Erzurum (Erman vd., 2006a; Erman ve Özkan, 1999; 2000); Kars (Aşçı, 2002); Afyon (Özkan vd., 2003; Boyacı ve Özkan, 2003) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; İran'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; Bader, 1975; K.O. Viets, 1987; Smit vd., 2000; Pešić ve Saboori, 2007; Smit vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010; Pešić vd., 2010).

3.17.2. *Arrenurus (s.str.) bruzelii* Koenike, 1885

ERKEK

Vücut 1036 / 802 μm büyülüğünde ve orta kısmı genişlemiş, ön kenarı hafif içbükeydir. Gözler arasındaki mesafe 298 μm 'dir. Sirt olugunun ön kenara uzaklığı 228 μm , genişliği 546 μm 'dir. Oluğun dışında kalan salgı bezleri bir tümsek üzerinde yer alır. Sırtta bulunan iki çift hörgüt, öne doğru yönelmez. Petiol ortada hafifçe şişkin, 170 μm boyunda ve 112 μm genişliğindedir. Petiolün uç yan kısımlarında birer çıkıştı vardır; yine alt kısmında aşağı doğru bir çıkıştı yer alır, üst son yarıda dışarı açılır. Petiole yönelik kıllar petiolün ortasını biraz geçer. Petiolün üstünde bulunan kitin yakanın arka kenarı düz, yan kenarları yuvarlaktır. Kuyruk lobları iyi gelişmiş, arka yanlara yönelik ve aralarındaki mesafe 628 μm 'dir.

Epimer boyları sırasıyla; 324-316-328-408 μm 'dir. Epimer yüzeyleri üstte pürtüklü, altta büyük nokta çukurlukludur. IV. epimerin iç kenarı paralel, arka kenarı çıkışlıdır. Eşyelsel bölge 642 μm genişliğindedir. IV. epimere yönelen ucu son yarıda hafifçe geriye yönelik ve her iki yanda beşer adet kıl taşımaktadır.

İnfrakapitulum 184 μm , keliser 240 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 42-90-72-108-65 = 377 μm 'dir. Palp yüzeyi derin ve seyrek nokta çukurlukludur.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 94-140-152-196-185-237 = 1004 μm , II.bacak: 104-146-169-225-218-260 = 1122 μm , III.bacak: 125-182-180-255-238-268 = 1248 μm , IV.bacak: 152-250-252-362-190-207 = 1413 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme kıllarının dağılımı; II.B-3: 4, II.B-4: 7, II.B-5: 5, III.B-3: 8, III.B-4: 12, III.B-5: 9, IV.B-3: 12, IV.B-4: 9, IV.B-5: 10 şeklindedir.

DİŞİ

Vücut 1010 / 974 μm büyüklüğünde, önde hafif içbükey veya düz, yanlarda şişkin arkada ise köşelidir. Gözler arasındaki mesafe 367 μm 'dir. Sırt plağı 765 / 568 μm büyülüğündedir.

Epimer boyları sırasıyla; 320-306-352-415 μm 'dir. Epimerlerin arasında iki sıra nokta çukurluğu vardır. IV. epimerin alt orta kısmı dar açılıdır. Eşeysel bölge 690 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar uç kısma kadar aynı genişlikte, üst ve alt kenarlar düz ve arka yanlara doğru yönelir. Eşeysel açıklık 156 μm boyunda ve 187 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 184 μm , keliser 208 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 40-94-71-118-62 = 385 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 98-84-160-204-187-227 = 960 μm , II.bacak: 100-109-167-244-208-249 = 1077 μm , III.bacak: 120-112-158-224-200-230 = 1044 μm , IV.bacak: 198-200-215-280-216-230 = 1339 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme kıllarının dağılımı; II.B-3: 5, II.B-4: 9, II.B-5: 8, III.B-4: 10, III.B-5: 9, IV.B-3: 13, IV.B-4: 12, IV.B-5: 10 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük gölet ve göller, 08.09.2011, 2 ♂♂, 1 ♀, Sarıcıçek Yaylası, Subatan Göleti; 07.09.2011, 5 ♂♂, 17 ♀♀, Kabataş Köyü, Açıkavaklık Gölü; 08.09.2011, 44 ♂♂, 20 ♀♀, Kocahaydar Gölü, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Elazığ ve Erzurum (Erman, 1990; Erman vd., 2006a; Erman ve Özkan, 1999; 2000), Konya (Boyacı, 1995); Ardahan (Aşçı, 2002); Tokat (Bursalı, 2002); Afyon (Uysal, 2005; Aşçı vd., 2006-2007); Malatya (Esen, 2006); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Türkistan, İran, Afrika'da; Cezayir'den bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit vd., 2000; Pešić ve Saboori, 2007; Smit vd., 2010; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.17.3. *Arrenurus* (s.str.) *claviger* Koenike, 1885

ERKEK

Vücut 1042 / 780 büyülüğünde ve önde hafifçe daralmış olup ön kenarı içbükeydir. Gözler arasındaki mesafe 300 μm 'dir. Üzerinde yayvan iki tümsek vardır. Sırt olduğu vücutun yanlarına kadar ulaşır. Sırtluğunun ön kenara uzaklığı 254 μm 'dir. Sırt plağının genişliği 521 μm 'dir. Petiol uç kısmında içbükey, alt orta kısmında şişkince, son yarında yukarı doğru yönelmiştir. Petiol 142 μm boyunda ve 80 μm genişliğindedir. Petiole yönelik kıllar çatallanmış olup petiolden daha uzun ve uç kısımları birbirine yaklaşır. Kitin yaka geniş kaideli, sivri ucu ve yanlara doğru çıkıştı oluşturur. Kuyruk lobları iyi gelişmiş, arka yanlara doğru yönelmiş ve aralarındaki mesafe 590 μm 'dir.

Epimer boyları sırasıyla; 352-315-351-432 μm 'dir. Son grup epimerler arasında bir sıra nokta çukurluğu vardır. IV. epimerin arka kenarı ortada çıkışlıdır. Eşeysel bölge 666 μm genişliğindedir. Eşeysel plakların ucu yukarıya yönelik ve IV. epimere yaklaşmıştır.

İnfrakapitulum 198 μm , keliser 230 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 36-88-80-112-72 = 388 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 94-88-150-200-176-253 = 961 μm , II.bacak: 100-98-168-224-204-260 = 1054 μm , III.bacak: 128-124-176-242-230-280 = 1180 μm , IV.bacak: 200-198-272-346-158-194 = 1368 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme kıllarının dağılımı; II.B-3: 3, II.B-4: 5, II.B-5: 5, III.B-3: 10, III.B-4: 9, III.B-5: 8, IV.B-3: 10, IV.B-4: 8, IV.B-5: 9 şeklindedir.

DİŞİ

Vücut 1030 / 762 μm büyülüğünde, arka yanları belirgin köşeli ve ön kenarı hafif içbükeydir. Gözler arasındaki mesafe 331 μm 'dir. Sırt plağı 734 / 740 μm büyülüğündedir.

Epimer boyları sırasıyla; 315-294-320-402 μm 'dir. Son grup epimerler arasında 3 sıra nokta çukurluğu vardır. IV. epimerin arka kenarı çıkışlıdır. Eşeysel bölge 692 μm genişliğindedir. Eşeysel açıklık 154 μm boyunda ve 170 μm genişliğindedir. Eşeysel plakların arka kenarları vücutun enine eksenine paraleldir.

İnfrakapitulum 180 μm , keliser 112 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 42-86-78-122-70 = 398 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 82-72-118-158-160-198 = 788 μm , II.bacak: 100-96-152-200-188-218 = 954 μm , III.bacak: 110-102-136-196-190-216 = 950 μm , IV.bacak:

$196-180-200-246-200-202 = 1224$ μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme killarının dağılımı; II.B-3: 4, II.B-4: 8, II.B-5: 6, III.B-3: 7, III.B-4: 9, III.B-5: 8, IV.B-3: 8, IV.B-4: 11, IV.B-5: 9 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Sazlıklarla kaplı küçük göllerin su bitkileri ile kaplanmış kıyı kesimleri, 07.09.2011, 5 ♂♂, 3 ♀♀, Kabataş Köyü, Açıkavaklık Gölü, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Erman ve Özkan, 1999); Afyon (Özkan vd., 2003; Boyacı ve Özkan, 2003; 2004; Aşçı vd., 2006-2007; Erman ve Özkan, 1999); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır (Viets, 1956; Besseling, 1964; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit vd., 2000; Pešić ve Saboori, 2007; Smit vd., 2010; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.17.4. *Arrenurus (s.str.) cuspidator* (Müller, 1776)

ERKEK

Vücut 1035 / 760 büyüklüğünde ve önde daralmış olup ön kenarı içbükeydir. Gözler arasındaki mesafe 296 μm 'dir. Sırt plağının arka kısmında birbirine yakın ve öne doğru yönelmiş iki tümsek vardır. Sırt plağının ön kenara uzaklığı 202 μm , genişliği 472 μm 'dir. Petiol 130 μm boyunda ve 75 μm genişliğindedir. Petiol ince ve arka kısma doğru hafifçe genişlemiş, arka kenarı yuvarlaktır. Kitin yaka kaideye geniş, uca doğru hafifçe daralmış ve arka kenarı düzdür. Petiole yönelik kilların boyu petiolün boyunu geçmez. Kuyruk lobları kısa, yanlara yönelmiş ve uca doğru belirgin olarak incelmiştir. Kuyruk lobları arasındaki mesafe 447 μm 'dir.

Epimer boyları sırasıyla; 306-284-320-372 μm 'dir. Epimerler arasında üç sıra nokta çukurluğu vardır. Son grup epimerlerin iç kenarları öne doğru birbirinden uzaklaşır. Eşeysel bölge 506 μm genişliğindedir. Eşeysel bölgenin arka kenarı ortada girintilidir. Eşeysel plaklar vücutun yan kenarlarına kadar uzanır.

İnfrakapitulum 174 μm , keliser 188 boyundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 36-78-66-98-50 = 328 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 78-136-142-160-190-248 = 954 μm , II.bacak: 95-152-160-205-218-260 = 1090 μm , III.bacak: 102-162-164-224-200-228 = 1080 μm , IV.bacak: 150-258-238-350-156-200 = 1352 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme killarının

dağılımı; II.B-3: 3, II.B-4: 4, II.B-5: 4, III.B-3: 6, III.B-4: 6, III.B-5: 6, IV.B-3: 6, IV.B-4: 6, IV.B-5: 8 şeklindedir.

DİŞİ

Vücut 1240 / 1062 μm büyüklüğünde, önde daralmış ve arka yanlarda belirgin köşelidir. Gözlerin olduğu kısmında deri hafifçe kabarmış ve aralarındaki mesafe 362 μm 'dir. Sırt plağı 890 / 698 μm büyülüğündedir. Sırt plağının arka kısmındaki kıl çifti diğerlerinin dört katı kadar uzundur.

Epimer boyaları sırasıyla; 356-330-358-434 μm 'dir. Epimerler arasında iki sıra nokta çukurluk bulunmaktadır. IV. epimerler arkada hafif çıkıştı oluşturur. Eşeysel bölge 596 μm genişliğindedir. Eşeysel açıklık 172 μm boyunda ve 181 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar arka yanlara yönelmiş, yanlara doğru hafifçe bükülmüş ve uç kısma doğru biraz genişlemiştir.

İnfrakapitulum 182 μm , keliser 208 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 38-76-70-104-58 = 346 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyaları; I.bacak: 86-122-136-170-167-186 = 867 μm , II.bacak: 89-146-158-200-205-206 = 1004 μm , III.bacak: 104-146-152-204-210-206 = 1022 μm , IV.bacak: 174-200-213-266-226-216 = 1295 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme kıllarının dağılımı; II.B-3: 3, II.B-4: 6, II.B-5: 7, III.B-3: 7, III.B-4: 10, III.B-5: 8, IV.B-3: 9, IV.B-4: 11, IV.B-5: 10 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük göl ve göletlerin su bitkileri ile kaplanmış kıyı kesimleri, 08.09.2011, 54 ♂♂, 8 ♀♀, Kocahaydar Gölü; 08.09.2011, 8 ♂♂, 7 ♀♀, Sarıcıçek Yaylası, Subatan Göleti; 07.09.2011, 2 ♂♂, Kabataş Köyü, Açıkavaklık Gölü, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Adiyaman ve Erzurum (Erman ve Özkan, 1999); Elazığ (Erman ve Özkan, 1999; 2000; Erman vd., 2006a); Ardahan (Aşçı, 2002); Tokat (Bursali, 2002); Afyon (Uysal, 2005; Aşçı vd., 2006-2007; Erman ve Özkan, 1999); Malatya (Esen, 2006); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır (Viets, 1956; Besseling, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit vd., 2000; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010; Smit vd., 2010).

3.17.5. *Arrenurus (s.str.) cuspidifer* Piersig, 1894

ERKEK

Vücut 1156 / 926 μm büyüklüğünde ve önde daralmış, hafif içbükeydir. Gözler arasındaki mesafe 342 μm 'dir. Sırt olluğu vücutun yanlarına ulaşır. Sırt olluğunun ön kenara uzaklığı 269 μm , genişliği 552 μm 'dir. Sırt plağı üzerinde aynı kaideyen çıkan bir çift tümsek öne doğru yönelmiştir. 137 μm boyunda ve 83 μm genişliğindeki petiol, düz ve arka kısma doğru çok hafif genişler. Kitin yaka çok kısa, sivri uçlu ve arka kenarı içbükeydir. Petiole yönelik kıllar petiolün boyunu geçmez. Kuyruk lobları arasındaki mesafe 622 μm 'dir.

Epimer boyları sırasıyla; 347-318-349-427 μm 'dir. Son grup epimerlerin iç kenarları öne doğru birbirinden biraz uzaklaşır ve aralarında 2-3 sıra nokta çukurluk vardır. IV. epimerin arka kenarı ortada çıkıntılı ve III. epimerin iki katı kadar genişliktedir. Eşeysel bölge 516 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar vücutun yan kenarlarına kadar uzanır.

İnfrakapitulum 192 μm , keliser 231 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 34-85-66-108-68 = 361 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 95-91-136-189-177-260 = 948 μm , II.bacak: 105-102-157-216-208-275 = 1063 μm , III.bacak: 117-126-160-235-220-255 = 1113 μm , IV.bacak: 190-212-262-382-154-211 = 1411 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme kıllarının dağılımı; II.B-3: 4, II.B-4: 5, II.B-5: 6, III.B-3: 8, III.B-4: 10, III.B-5: 8, IV.B-3: 10, IV.B-4: 13, IV.B-5: 12 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük göletler, 08.09.2011, 1 ♂, Sarıcıçek Yaylası, Subatan Göleti, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Adana, Konya ve Nevşehir (Smit, 1995); Adıyaman, Erzurum, Kayseri ve Yozgat (Erman ve Özkan, 1999); Elazığ (Erman ve Özkan, 1999; 2000; Erman vd., 2006a); Van (Küçüköner, 2001); Kars (Aşçı, 2002); Tokat (Bursali, 2002); Afyon (Uysal, 2005; Özkan vd., 2003; Boyacı ve Özkan, 2003; Aşçı vd., 2006-2007) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Rusya, Türkistan, İran, Afrika'da; Cezayir'den bilinmektedir (Viets, 1956; K.O. Viets, 1987; Smit vd., 2000; Pešić ve Saboori, 2007; Smit vd., 2010; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.17.6. *Arrenurus* (s.str.) *demirsoyi* Erman, 1993

ERKEK

Vücut 990 / 750 μm büyüklüğünde ve arkada köşeli, ön kenarı ise düzdür. Gözler deri altında ve aralarındaki mesafe 252 μm 'dir. Sırt oluğunu vücutun yanlarına ulaşmaz ve yüzeyde kaybolur. Sırt oluğunu ön kenara uzaklığı 156 μm , genişliği 432 μm 'dir. Sırtta hörgüç yoktur. Petiol 244 μm boyunda ve 100 μm genişliğindedir. Petiol kaidede geniş, uç kısma doğru daralır ve yukarı doğru yay şeklinde kıvrılır. İki parçalı olan petiol, eşyel bölgeye çok yakın çıkar. Kitin yaka küçük, kaidede geniş ve arka kenarı düzdür. Petiole yönelik kıllar petiolün boyunu geçmez. Kuyruk lobları arasındaki mesafe 410 μm 'dir.

Epimer boyları sırasıyla; 320-292-332-360 μm 'dir. Epimerler altta büyük nokta çukurluklu, üstte pürtüklüdür. Son grup epimerlerin iç kenarları birbirine paralel ve aralarında bir sıra nokta çukurluğu vardır. IV. epimerlerin arka kenarı ortada çıkışlıdır. Eşyel bölge 540 μm genişliğindedir. Eşyel plaklar hafif aşağı yönelmiştir.

İnfrakapitulum 148 μm boyunda ve ucu yukarı doğru kıvrılır, keliser 180 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 30-74-51-77-44 = 276 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 62-66-102-120-128-156 = 634 μm , II.bacak: 70-82-112-142-162-200 = 768 μm , III.bacak: 96-102-132-182-186-205 = 903 μm , IV.bacak: 140-154-178-200-112-162 = 946 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme kıllarının dağılımı; II.B-3: 4, II.B-4: 3, II.B-5: 3, III.B-3: 4, III.B-4: 7, III.B-5: 6, IV.B-3: 5, IV.B-4: 6, IV.B-5: 9 şeklindedir.

DİŞİ

Vücut 1010 / 986 μm büyüklüğündedir. Vücutun ön kenarı düzdür. Gözler arasındaki mesafe 315 μm 'dir. Sırt oluğunu ön kenara uzaklığı 202 μm 'dir. Sırt plağı 802 / 686 μm büyülübüyüğündedir.

Epimer boyları sırasıyla; 352-310-356-412 μm 'dir. Son grup epimerlerin iç kenarları arasında 2 sıra nokta çukurluğu vardır. IV. epimerlerin arka kenarı ortada çıkışlıdır. Eşyel bölge 650 μm genişliğindedir. Eşyel plaklar vücutun arka yanlarına yönelmiştir. Eşyel açıklık 150 μm boyunda ve 156 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 162 μm , keliser 201 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 36-90-54-96-61 = 337 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 76-72-114-140-144-165 = 711 μm , II.bacak: 88-82-124-162-170-182 = 808 μm , III.bacak: 96-98-130-171-186-188 = 869 μm , IV.bacak: 140-

$145-164-210-182-201 = 1042 \mu\text{m}$ 'dir. Bacak parçalarına yüzme killarının dağılımı; II.B-3: 2, II.B-4: 4, II.B-5: 5, III.B-3: 5, III.B-4: 7, III.B-5: 7, IV.B-3: 5, IV.B-4: 7, IV.B-5: 8 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımları, 30.06.2011, 1 ♀, 08.09.2011, 2 ♂♂, Damlar, dere, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Elazığ (Erman, 1990; Erman ve Özkan, 2000; Erman vd., 2006a; 2006b); Malatya (Esen, 2006) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Asya'da; sadece Türkiye'den bilinmektedir (Erman vd., 2010).

3.17.7. *Arrenurus (s.str.) distans* Walter, 1927

ERKEK

Vücut 1218 / 790 μm büyülüğündedir. Vücutun ön kenarı içbükeydir. Gözler arasındaki mesafe 322 μm 'dir. Sırtluğu vücutun yanlarına ulaşır. Sırtluğunun ön kenara uzaklığı 286 μm , genişliği 519 μm 'dir. Sırtta bir çift hörgü var ve uçları öne yönelmiştir. Petiol uç kısmı doğru birden şişkinleşmiştir. Petiolün arka kenarının ortasında sivri ve küçük bir çıkış vardır. Petiol 142 μm boyunda ve 102 μm genişliğindedir. Petiole yönelik killar petiolün boyunu geçmez. Kitin yakanın kaidesi geniş ve arka kenarı içbükeydir. Kuyruk lobları arka yanlara yönelik ve aralarındaki mesafe 541 μm 'dir.

Epimer boyaları sırasıyla; 342-309-337-399 μm 'dir. Son grup epimerlerin iç kenarları arasında 2-3 sıra nokta çukurluğu vardır. IV. epimerin arka kenarı ortada çıkışlıdır. Eşeysel bölge 523 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar çok sayıda eşeysel çukurluklu ve vücutun yanlarına kadar uzanır.

İnfrakapitulum 216 μm , keliser 234 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 42-100-72-113-65 = 392 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyaları; I.bacak: 94-89-156-194-185-260= 978, II.bacak: 96-94-164-228-220-282 = 1084 μm , III.bacak: 102-113-174-224-226-287= 1125 μm , IV.bacak: 195-219-241-373-135-186 = 1349 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme killarının dağılımı; II.B-3: 3, II.B-4: 5, II.B-5: 6, III.B-3: 7, III.B-4: 11-12, III.B-5: 8-8, IV.B-3: 10, IV.B-4: 11, IV.B-5: 11 şeklindedir.

DİŞİ

Vücut 1015 / 990 μm büyülüğündedir. Vücutun ön kenarı düz, arka yanlarda belirgin köşelidir. Gözler arasındaki mesafe 315 μm 'dir. Sırt olugunun ön kenara uzaklığı 210 μm 'dir. Sırt plagi 752 / 600 μm büyülüğündedir.

Epimer boyları sırasıyla; 355-316-362-420 μm 'dir. Son grup epimerlerin iç kenarları arasında 4 sıra nokta çukurluğu vardır. Eşeysel bölge 600 μm genişliğindedir. Eşeysel açıklık 142 μm boyunda ve 150 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 165 μm , keliser 195 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 40-96-70-110-60 = 376 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 90-85-145-190-180-255 = 945 μm , II.bacak: 95-90-160-220-215-259 = 1039 μm , III.bacak: 99-110-172-220-225-280 = 1106 μm , IV.bacak: 192-210-240-350-132-185 = 1309 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme kıllarının dağılımı; II.B-3: 3, II.B-4: 5, II.B-5: 5, III.B-3: 6, III.B-4: 9, III.B-5: 8, IV.B-3: 10, IV.B-4: 11, IV.B-5: 10 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük göl ve göletler, 08.09.2011, 3 ♂♂, 3 ♀♀, Kocahaydar Gölü, 08.09.2011, 5 ♂♂, 5 ♀♀, Sarıcıçek Yaylası, Subatan Göleti, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Elazığ (Erman vd., 2006a; 2006b); Muğla (Erman vd., 2006b) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; Fransa, İsveç, Makedonya, Asya'da; İran'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit vd., 2000; Pešić ve Saboori, 2007; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.17.8. *Arrenurus (s.str.) oezkani* Smit & Erman, 2003

ERKEK

Vücut 1011 / 758 büyülüğünde ve ön kenar hafif içbükeydir. Gözler arasındaki mesafe 296 μm 'dir. Sırt oluğu vücutun yanlarına ulaşır. Sırt olugunun ön kenara uzaklığı 264 μm , genişliği 480 μm 'dir. Sırtta bir çift küçük hörguç vardır. Petiol orta kısmında şişkindir. Petiolün arka kenarı içeri doğru girintilidir. Arka kenarında sivri bir çıkıştı vardır ve bu çıkıştı petiolün arka kenarını geçer. Petiol 132 μm boyunda ve 119 μm genişliğindedir. Petiole yönelik kıllar petiolün boyunu geçmez. Kitin yakanın kaidesi geniş ve arka kenarı içbükeydir. Kuyruk lobları kısa ve aralarındaki mesafe 486 μm 'dir.

Epimer boyları sırasıyla; 321-302-327-406 μm 'dir. Son grup epimerlerin iç kenarları arasında 1-2 sıra nokta çukurluğu vardır. IV. epimerin arka kenarı çıkışlıdır. Eşeysel bölge 583 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar vücutun yan kenarlarına kadar uzanır.

İnfrakapitulum 176 μm , keliser 199 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 34-83-68-99-66 = 350 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 86-87-142-171-175-203 = 864 μm , II.bacak: 94-99-157-201-208-210 = 969 μm , III.bacak: 113-120-142-218-208-228 = 1029 μm , IV.bacak: 175-172-216-273-172-196 = 1204 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme killarının dağılımı; II.B-3: 4, II.B-4: 4, II.B-5: 6, III.B-3: 4, III.B-4: 8, III.B-5: 7, IV.B-3: 8, IV.B-4: 9, IV.B-5: 10 şeklindedir.

DİŞİ

Vücut 1053 / 911 μm büyülüğünde, arka yanlarda yuvarlak ve ön kenarı düzdür. Gözler arasındaki mesafe 322 μm 'dir. Sirt olugunun ön kenara uzaklışı 268 μm 'dir. Sirt plağı 769 / 756 μm büyülüğündedir.

Epimer boyları sırasıyla; 312-294-328-402 μm 'dir. Son grup epimerlerin iç kenarları arasında 3 sıra nokta çukurluğu vardır. Eşeysel bölge 665 μm genişliğindedir. Eşeysel açıklık 142 μm boyunda ve 179 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar geniş ve vücutun arka yanlarına doğru uzanır.

İnfrakapitulum 176 μm , keliser 227 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 36-84-68-105-56 = 349 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 92-80-136-167-163-192 = 830 μm , II.bacak: 93-92-149-190-195-196 = 915 μm , III.bacak: 100-103-138-199-198-199 = 937 μm , IV.bacak: 188-164-195-252-220-223 = 1242 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme killarının dağılımı; II.B-3: 3, II.B-4: 6, II.B-5: 6, III.B-3: 6, III.B-4: 9, III.B-5: 8-9, IV.B-3: 8, IV.B-4: 10, IV.B-5: 9 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük göl ve göletler, 01.07.2011, 1 ♂, 19 ♀♀, 07.09.2011, 15 ♂♂, 127 ♀♀, Kabataş Köyü, Açıkavaklık Gölü; 08.09.2011, 47 ♂♂, Kocahaydar Gölü; 08.09.2011, 3 ♂♂, 5 ♀♀, Sarıçık YayLASı, Subatan Göleti, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Bingöl ve Erzurum (Erman ve Özkan, 1999; Smit ve Erman, 2003).

Dünyadaki Yayılışı: Asya'da; sadece Türkiye'den bilinmektedir (Erman vd., 2010).

3.17.9. *Arrenurus* (s.str.) *robustus* Koenike, 1894

ERKEK

Vücut 952 / 780 μm büyüklüğünde, ön kenarı düz veya hafif içbükeydir. Gözler arasındaki mesafe 294 μm 'dir. Sırtluğu vücudun arka yanlarına ulaşır. Sırtluğunun ön kenara uzaklığı 258 μm , genişliği 499 μm 'dir. Sırtta hörgüçler hafif kabartı şeklindedir. Petiol 96 μm boyunda ve 87 μm genişliğindedir. Petiol kısa, arka kısmı genişlemiş, tokmak şeklindedir. Kitin yaka geniş kaideli ve arka kenarı içbükeydir. Petiole yönelik kıllar petiolün boyunu geçmez. Kuyruk lobları kısa ve aralarındaki mesafe 564 μm 'dir.

Epimer boyaları sırasıyla; 328-315-332-384 μm 'dir. Son grup epimerlerin iç kenarları öne doğru birbirinden uzaklaşır ve aralarında 3-4 sıra nokta çukurluğu vardır. Eşeysel bölge 612 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar geniş ve vücudun yan kenarlara kadar uzanır.

İnfrakapitulum 165 μm , keliser 197 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 38-83-56-91-65 = 333 μm 'dir. P₄'ün iç tarafında üç kısma yakın bölgede 7-8 adet ince kıl vardır.

Bacak parçalarının boyaları; I.bacak: 54-81-132-175-201-290 = 933 μm , II.bacak: 85-107-194-199-226-307 = 1118 μm , III.bacak: 82-121-145-210-227-236 = 1021 μm , IV.bacak: 134-172-196-395-216-215 = 1328 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme kıllarının dağılımı; II.B-3: 2, II.B-4: 4, II.B-5: 4, III.B-3: 4, III.B-4: 6, III.B-5: 7, IV.B-3: 5, IV.B-4: 9, IV.B-5: 10 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük göletler, 08.09.2011, 1 ♂, Sarıcıçek Yaylası, Subatan Göleti, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzincan (Erman vd., 2002); Elazığ (Erman vd., 2006a); Tokat (Bursali, 2002) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Afrika'da; Cezayir'den bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit vd., 2000; Smit vd., 2010; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.17.10. *Arrenurus* (s.str.) *virens* Neuman, 1880

ERKEK

Vücut 1418 / 969 μm büyüklüğünde ve ön kenarı hafif içbükeydir. Gözler arasındaki mesafe 423 μm 'dir. Sırtluğunun ön kenara uzaklığı 354 μm 'dir. Sırt plaqının genişliği 629 μm 'dir. Sırttaki hörgüçler belirgin değildir. Petiol ortada genişlemiş ve yumurta

şeklinde, 235 μm boyunda ve 158 μm genişliğindedir. Petiole yönelik killar petiolün arka kenarı ile aynı hizadadır. Kitin yaka kaidede dar, kenarlara doğru genişler ve arka yan kenarları sivridir. Kuyruk lobları uzun, arka yanlara yönelsmiş ve aralarındaki mesafe 789 μm 'dir.

Epimer boyları sırasıyla; 393-359-391-526 μm 'dir. Son grup epimerlerin iç kenarları öne doğru hafifçe birbirinden uzaklaşır ve aralarında 1-2 sıra nokta çukurluğu vardır. IV. epimerin arka kenarı ortada belirgin bir çıkış yapar. Eşeysel bölge 758 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar vücutun yan kenarlarına ulaşmaz.

İnfrakapitulum 221 μm , keliser 250 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 44-105-90-132-84 = 455 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 108-113-192-267-238-312 = 1230 μm , II.bacak: 114-131-210-300-266-325 = 1346 μm , III.bacak: 140-150-208-310-267-302 = 1377 μm , IV.bacak: 244-233-300-465-184-232 = 1658 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme killarının dağılımı; II.B-3: 5, II.B-4: 8, II.B-5: 8-9, III.B-3: 11, III.B-4: 14, III.B-5: 10, IV.B-3: 14, IV.B-4: 16, IV.B-5: 15 şeklindedir.

DİŞİ

Vücut 1478 / 1269 μm büyülüğünde, arka yanlarda yuvarlak ön kenarı ise düzdür. Gözler arasındaki mesafe 446 μm 'dir. Sırt olugunun ön kenara uzaklışı 370 μm 'dir. Sırt plağı 992 / 826 μm büyülüğündedir.

Epimer boyları sırasıyla; 427-370-419-520 μm 'dir. Son grup epimerlerin iç kenarları arasında 4 sıra nokta çukurluğu vardır. IV. epimerin arka kenarı ortada çıkışlıdır. Eşeysel plaklar vücutun arka yanlarına doğru uzanmıştır. Eşeysel bölge 810 μm genişliğindedir. Eşeysel açıklık 177 μm boyunda ve 197 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 227 μm , keliser 265 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 44-123-90-142-85 = 484 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 109-120-200-282-249-286 = 1246 μm , II.bacak: 117-145-228-310-271-300 = 1371 μm , III.bacak: 130-145-200-287-265-289 = 136 μm , IV.bacak: 220-224-276-355-284-271 = 1630 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme killarının dağılımı; II.B-3: 6, II.B-4: 11-12, II.B-5: 11, III.B-4: 11, III.B-5: 15, IV.B-3: 12, IV.B-4: 16, IV.B-5: 14-15 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Küçük göller, 08.09.2011, 5 ♂♂, 3 ♀♀, Kocahaydar Gölü, Kemaliye.

Türkiye’deki Yayılışı: Erzurum (Erman ve Özkan, 1994) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa’da yaygındır (Viets, 1956; Besseling, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit vd., 2000; Pešić vd., 2010; Smit vd., 2010).

3.17.11. *Arrenurus (Megaluracarus) globator* (Müller, 1776)

ERKEK

Vücut 872 / 512 μm büyüklüğünde ve ön kenarı düzdür. Gözler arasındaki mesafe 211 μm ’dir. Kuyruk bir boğumla başlar ve arkaya doğru belirgin bir şekilde uzar. Genişliği 228 μm olan kuyruğun arka kenarı düz, arka kısmında ise beş çift kıl vardır. Sırtluğu kuyruk bölgesinde vücutun yan kenarlarına ulaşır. Sırtluğunun ön kenara uzaklığı 135 μm ’dir. Sırt plağının genişliği 342 μm ’dir.

Epimer boyları sırasıyla; 212-202-220-235 μm ’dir. Epimerler arasında iki sıra nokta çukurluğu vardır. Eşeysel bölge 410 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar vücutun yan kenarlarına ulaşır ve alt kenarlarında çok sayıda uzun kıl vardır.

İnfrakapitulum 134 μm , keliser 147 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 30-51-40-60-26 = 206 μm ’dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 56-60-81-107-121-168 = 593 μm , II.bacak: 65-71-92-130-140-183 = 681 μm , III.bacak: 77-70-89-135-137-165 = 673 μm , IV.bacak: 105-126-134-178-120-170 = 833 μm ’dir. Bacak parçalarına yüzme kıllarının dağılımı; II.B-3: 4, II.B-4: 4, II.B-5: 4, III.B-3: 4-5, III.B-4: 6, III.B-5: 4, IV.B-3: 4, IV.B-4: 3, IV.B-5: 8-10 şeklindedir.

DİŞİ

Vücut 810 / 670 μm büyüklüğünde ve ovalıdır. Vücut ön kenarda düz ve arka yanlarda yuvarlaktır. Gözler arasındaki mesafe 215 μm ’dir. Sırtluğunun ön kenara uzaklığı 152 μm ’dir. Sırt plağı 678 / 517 μm büyülüğündedir.

Epimer boyları sırasıyla; 238-200-246-280 μm ’dir. Son grup epimerlerin arka kenarları düz değildir ve iç kenarları arasında 3-4 sıra nokta çukurluğu vardır. Eşeysel bölge 530 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar uç kısma kadar aynı genişlikte, uç kısımda ise yuvarlaktır. Eşeysel açıklık 150 μm boyunda ve 142 μm genişliğindedir

İnfrakapitulum 125 μm , keliser 154 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 30-52-42-61-32 = 217 μm ’dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 54-70-72-110-112-122 = 540 μm , II.bacak: 60-64-90-126-139-146 = 625 μm , III.bacak: 67-68-88-129-142-146 = 640 μm , IV.bacak: 99-114-119-163-159-163 = 817 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzeme kıllarının dağılımı; II.B-3: 3, II.B-4: 4, II.B-5: 4, III.B-3: 3, III.B-4: 6, III.B-5: 7-8, IV.B-3: 4, IV.B-4: 9, IV.B-5: 8 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Sazlıklarla kaplı küçük göller, 01.07.2011, 5 ♀, 07.09.2011, 1 ♂, 11 ♀♀, Kabataş Köyü, Acıkavaklık Gölü, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Kayseri (Viets, 1956; Özkan vd., 1996); Konya (Boyacı, 1995); Van (Küçüköner, 2001); Rize (Aşçı, 2002); Afyon (Uysal, 2005; Özkan vd., 2003; Boyacı ve Özkan, 2003; 2004; Aşçı vd., 2006-2007); Elazığ (Erman vd., 2006a) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da yaygındır. Asya'da; Altaylar, Japonya, Rusya ve İran'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit vd., 2000; Pešić ve Saboori, 2007; Smit vd., 2010; Pešić vd., 2010; Smit ve Gerecke, 2010).

3.17.12. *Arrenurus (Micruracarus) bipapillosum* Halbert, 1911

ERKEK

Vücut 672 / 553 μm büyüklüğünde ve ön kenar hafif dışbükeydir. Gözler arasındaki mesafe 200 μm ve arkasında yer alan birinci çift yanal salgı bezleri, koni şeklindeki bir çıkıştı üzerinde bulunmaktadır. Sırt olduğu arka yanlara doğru yüzeyde kaybolur. Sırtluğunun ön kenara uzaklığı 172 μm 'dir. Sırt plağıının genişliği 386 μm 'dir. Kuyruk bölgesi ortada geniş bir yarıklı iki parçaya ayrılmıştır. Bu parçaların arka kenarlarında birer kitin çıkıştı vardır. Kuyruk kısmında altı çift kıl vardır.

Epimer boyları sırasıyla; 254-234-251-279 μm 'dir. Epimerler arasında bir sıra nokta çukurluğu vardır. Eşyayel bölge 390 μm genişliğindedir. Eşyayel açıklık, boşaltım açıklığına çok yakındır.

İnfrakapitulum 138 μm , keliser 159 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 33-77-52-71-35 = 268 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 55-49-73-96-107-110 = 490 μm , II.bacak: 66-57-75-102-117-122 = 539 μm , III.bacak: 71-62-74-100-126-115 = 544 μm , IV.bacak: 93-109-94-125-123-112 = 656 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzeme kıllarının dağılımı; II.B-3: 2, II.B-4: 3, II.B-5: 4, III.B-3: 2, III.B-4: 5, III.B-5: 5, IV.B-3: 4, IV.B-4: 5, IV.B-5: 5 şeklindedir.

DİŞİ

Vücut 832 / 700 μm büyülüğündedir. Vücut arka yanlarda yuvarlak, ön kenarı ise hafif dışbükeydir. Gözler arasındaki mesafe 252 μm 'dir. Sırt olugunun öne kenara uzaklığı 168 μm 'dir. Sırt plağı 575 / 510 μm büyülüğündedir.

Epimer boyları sırasıyla; 272-234-280-296 μm 'dir. Epimerler arasındaki nokta çukurlukları iki sıralıdır. Eşeysel bölge 542 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar üç kısma doğru daralır ve hafifçe üst yanlara doğru yönelir. Eşeysel açıklık 125 μm boyunda ve 140 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 122 μm , keliser 145 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 32-70-48-62-33 = 245 μm 'dir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 62-75-77-96-108-115 = 533 μm , II.bacak: 64-78-84-110-120-132 = 588 μm , III.bacak: 70-86-85-112-130-127 = 610 μm , IV.bacak: 99-130-114-144-140-132 = 706 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme killarının dağılımı; II.B-3: 1, II.B-4: 3, II.B-5: 4, III.B-3: 2, III.B-4: 5, III.B-5: 6, IV.B-3: 4, IV.B-4: 5, IV.B-5: 4 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Akarsuların durgun kısımları, 07.09.2011, 1 ♂, 3 ♀♀, Kabataş Köyü, çay, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Elazığ (Erman ve Özkan, 2000; Erman vd., 2006a); Malatya (Esen, 2006) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; İrlanda, İspanya, İtalya, Fransa ve Danimarka'dan bilinmektedir (Viets, 1956; K.O. Viets, 1987; Smit vd., 2000; Smit ve Gerecke, 2010).

3.17.13. *Arrenurus (Micruracarus) forpicatus* Neuman, 1880

ERKEK

Vücut 980 / 760 μm büyülüğündedir. Gözler ön kenara yakın ve aralarındaki mesafe 250 μm 'dir. Ön kenarı düzdür. Sırt olugunun ön kenara uzaklığı 300 μm 'dir. Sırt plağının genişliği 400 μm 'dir. Üzerinde üç çift salgı bezisi ve killar yer alır. Ortadaki salgı bezisi ve killar birbirine yakın yerleşmiştir. Arkadaki salgı bezisi kilları, diğerlerinin yaklaşık 3 katı uzunluktadır. Sırt plağı arkada burun şeklinde bir çıkıştı oluşturur. Bunun ucunda da hac şeklinde bir yapı vardır. Kuyruk arkaya doğru daralmış, iki loblu, sol lob, sağ lobun üzerinde yer almıştır. Aralarında yumurta şeklinde bir açıklık vardır.

Epimer boyları sırasıyla; 310-280-312-360 μm 'dir. I. epimerler arasında iki, son grup epimerler arasında üç sıra nokta çukurluğu vardır. Eşeysel bölge 712 μm genişliğindedir. Eşeysel bölge arkada düz, ön-orta kısımda ise girintilidir. Eşeysel açıklık arka yarıdadır.

İnfrakapitulum 152 μm , keliser 170 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 37-84-48-75-38 = 282 μm 'dir. P₂ oldukça büyük, iç tarafta şişkin ve çok sayıda kıl ile kaplıdır.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 70-90-112-148-152-196 = 768 μm , II.bacak: 72-112-122-178-190-220 = 894 μm , III.bacak: 82-100-148-200-188-192 = 910 μm , IV.bacak: 130-170-178-190-180-240 = 1088 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme kıllarının dağılımı; II.B-3:3, II.B-4: 5, II.B-5: 4, III.B-3: 4, III.B-4: 8, III.B-5: 6, IV.B-3: 5, IV.B-4: 10, IV.B-5: 10 şeklindedir.

DİŞİ

Vücut 1012 / 862 μm büyülüğünde ve boyuna uzamış, önde hafifce daralmıştır. Gözler arasındaki mesafe 290 μm 'dir. Sırt olugunun ön kenara uzaklığı 322 μm 'dir. Sırt oluğu yumurta şeklinde ve 675 / 600 μm büyülüğündedir.

Epimer boyları sırasıyla; 312-282-294-363 μm 'dir. Eşeysel bölge arkada düz ve 700 μm genişliğindedir. Eşeysel plaklar yanlarda kesik uçludur. Eşeysel açıklık yanlardan basık, 122 μm boyunda ve 102 μm genişliğindedir. Eşeysel kapaklar tamamen beneklidir. Boşaltım açıklığı vücudun arka kenarına yakındır.

İnfrakapitulum 164 μm , keliser 188 μm uzunluğundadır. Palp parçalarının üst uzunluğu; 47-88-42-86-46 = 309 μm 'dir. Palp yapısı erkekteki gibidir.

Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 74-92-124-149-150-178 = 767 μm , II.bacak: 69-100-152-178-182-192 = 873 μm , III.bacak: 74-112-138-180-195-210 = 909 μm , IV.bacak: 120-146-164-217-205-220 = 1072 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme kıllarının dağılımı; II.B-3:2, II.B-4: 5, II.B-5: 4, III.B-3: 3, III.B-4: 8, III.B-5: 6, IV.B-3: 5, IV.B-4: 10, IV.B-5: 10 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Sazlıklarla kaplı küçük göller, 01.07.2011, 1 ♂, 8 ♀♀, 07.09.2011, 17 ♂♂, 46 ♀♀, Kabataş Köyü, Acıkavaklık Gölü, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzincan (Erman vd., 2002).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; İsveç, Norveç, Finlandiya, İrlanda, İngiltere, Fransa, Belçika, Hollanda, Almanya, Danimarka, Polonya, Litvanya, Rusya, İsviçre, Avusturya,

Çek Cumhuriyeti, Romanya, İtalya'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Besseling, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit ve Gerecke, 2010; Smit vd., 2010).

3.17.14. *Arrenurus (Truncaturus) fontinalis* Viets, 1920

DİŞİ

Vücut 1210 / 1000 μm büyüklüğündedir. Vücut ön tarafta hafif dar, arka yanlarda ise yuvarlaktır. Gözler arasındaki mesafe 386 μm 'dir. Sırt plağı 1020 / 970 μm büyülüğünde ve sırtın neredeyse tamamını kaplar. Sırt plağının ön kenara çok yakın ve büyük olması da bu türün ayırt edici bir özelliğidir.

Epimer boyları sırasıyla; 350-310-348-395 μm 'dir. III. ve IV.epimerlerin iç kenarları arasında 2 sıra nokta çukurluğu vardır. IV. epimerin arka kenarı belirgin çıkışlı değildir. Eşeysel plaklar vücutun yanlarına doğru uzanır. Eşeysel bölge 734 μm genişliğindedir. Eşeysel açıklık 174 μm boyunda ve 200 μm genişliğindedir.

İnfrakapitulum 172 μm , keliser 200 μm uzunluğundadır. P₄'ün uç orta kenarındaki kıl "Y" şeklindedir. Palp parçalarının üst uzunluğu; 58-147-84-140-60 = 489 μm 'dir.

III. bacağın 3. ve 4. parçalarının uç kısımlarında dışçikler mevcuttur. Bacak parçalarının boyları; I.bacak: 110-98-100-124-164-160 = 756 μm , II.bacak: 92-100-130-182-200-162 = 866 μm , III.bacak: 96-102-128-170-200-176 = 872 μm , IV.bacak: 148-135-139-206-211-205 = 1044 μm 'dir. Bacak parçalarına yüzme kıllarının dağılımı; II.B-3: 4, II.B-4: 3, II.B-5: 4, III.B-3: 4, III.B-4: 3, III.B-5: 3, IV.B-3: 3, IV.B-4: 3, IV.B-5: 3 şeklindedir.

İncelenen Örnekler ve Yaşama Alanları: Kaynak sularının döküldüğü havuzcukların, su bitkilerince zengin olduğu kısımlar ve akarsuların durgun kısımları, 30.06.2011, 3 ♀♀, 08.09.2011, 1 ♂, Damlar, kaynak; 01.07.2011, 1 ♀, Kabataş Köyü, dere, Kemaliye.

Türkiye'deki Yayılışı: Erzurum (Özkan ve Boyacı, 1994; Özkan ve Erman, 2000); Van (Küçüköner, 2001); Malatya (Esen, 2006); Antalya (Gülle, 2010) ve Bingöl (Esen, 2011).

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'da; Almanya, Belçika, Danimarka, Hollanda, İspanya ve İtalya'dan bilinmektedir (Viets, 1956; Szalay, 1964; K.O. Viets, 1987; Smit vd., 2000; Smit ve Gerecke, 2010).

4. SONUÇLAR ve TARTIŞMA

Kemaliye' nin su kenesi faunasının tespitini amaçlayan bu çalışmada; Kemaliye'den, akarsu, birikinti, çay, göl, gölet, kaynak ve birçok irili ufaklı derelerin de içinde bulunduğu toplam 21 istasyon belirlenmiştir. 2011 yılının Haziran-Eylül aylarında belirlenen bu istasyonlara gidilerek toplam 2062 örnek toplanmıştır. Toplanan su keneleri değerlendirilmiş ve toplam 17 familyaya ait 76 tür tespit edilmiştir. Bu türlerden; *Lebertia (Brentalebertia) anatolica* sp. nov. bilim dünyası için; *Sperchon (Hispidospercon) algeriensis* (Lundblad, 1942), *Atractides* (s.str.) *glandulosus* (Walter, 1918) ve *Atractides* (s.str.) *nahavandii* Schwoerbel & Sepasgozarian, 1976 Türkiye faunası için yeni kayittır. Tespit edilen türlerin tümü Kemaliye için yeni kayittır. Erzincan'dan şu ana kadar *Arrenurus (Micruracarus) forpicatus* Neuman, 1880 ve *Arrenurus* (s.str.) *robustus* Koenike, 1894 türleri bilinmektedir (Erman vd., 2002). Dolayısıyla diğer türlerin tümü Erzincan için de yeni kayittır.

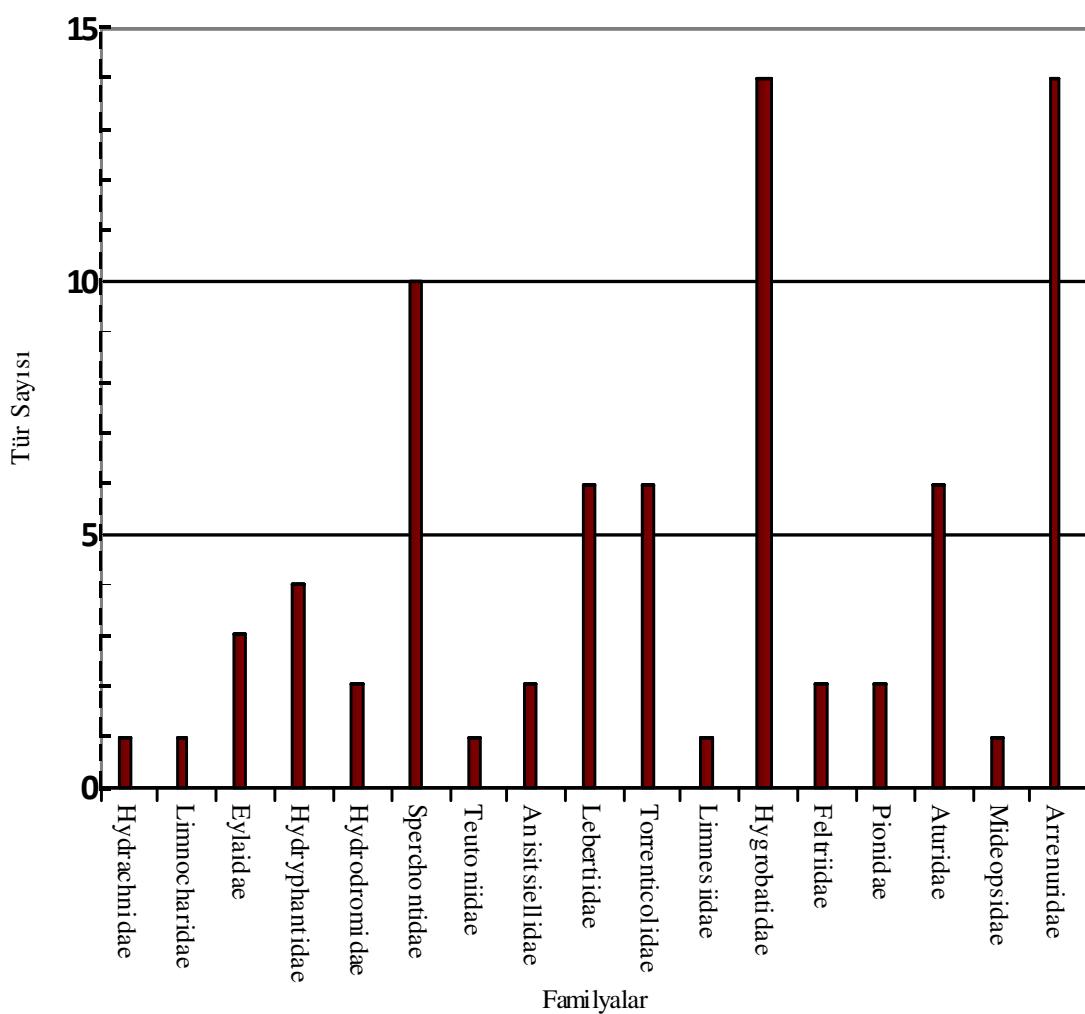
Tespit edilen türlerin familyalara dağılımı; Hydrachnidae: 1, Limnocharidae: 1, Eylaidae: 3, Hydryphantidae: 4, Hydrodromidae: 2, Sperchontidae: 10, Teutoniidae: 1, Anisitsiellidae: 2, Lebertiidae: 6, Torrenticolidae: 6, Limnesiidae: 1, Hygrobatidae: 14, Feltriidae: 2, Pionidae: 2, Aturidae: 6, Mideopsidae: 1 ve Arrenuridae: 14 şeklindedir (Şekil 10).

Bugüne kadar Türkiye'de su keneleri üzerine yapılan sistematik çalışmalar göz önünde bulundurulduğunda, çok çeşitli su kaynaklarına sahip olan Kemaliye ilçesinin su kenesi faunasının da zengin olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmaya tespit edilen 76 tür, bilim dünyasına, Türkiye su kenesi faunasına ve türlerin zoocoğrafik dağılımına katkı sağlamıştır.

Bu kısımda sadece Türkiye ve dünya için yeni olan ve sistematik sorunları bulunan türler üzerinde durulacaktır.

***Trichotyas (Lundbladia) petrophila* (Michael, 1895):** Vücut büyüğünü 900 / 630 µm olarak verilen erkek bireyin sırt plaklarında nokta çukurluklarının düzensiz dağıldığı, frontal organı taşıyan ilk plaqın arkada daraldığı, birbirine yakın olan dördüncü çift merkezi plakların üçgen şeklinde ve dördüncü çift yanal plakların arkaya doğru uzadığı, gözlerin hemen arkasındaki yanal plakların küçüldüğü belirtilmiştir (Özkan, 1982).

Örneklerimizin hem dişi hem de erkek bireylerinde sırttaki IV. çift yanal plaklar daha önce yapılan tanımlardaki gibi arkaya doğru uzamış, ancak plakların arka kenarları girintili olup, loblar şeklindeki görünümü daha önce verilen şekillerden farklıdır. Ayrıca dişi örneklerimizin bazlarında frontal plak arkada daralmış ve II. çift sırt salgı bezleri hizasında sonlanırken, bazı dişi bireylerde ise daha kısadır. Erkeklerin tümünde frontal plağın arka ucu, II. çift sırt salgı bezlerinin hizasından daha uzundur. Türün diğer özellikleri daha önceki verilerle uygunluk göstermektedir.

Şekil 10. Kemaliye'de tespit edilen familyaların tür sayıları

Sperchon (*Hispidosperhon*) algeriensis (Lundblad, 1942): *S. algeriensis* önceleri ayrı bir tür olarak tanımlanmış fakat daha sonraki çalışmalarda *S. papillosum*'un bir alt türü olarak verilmiştir (Lundblad, 1956; 1962). Gerecke (1991), *S. algeriensis*'i ayrı bir tür olarak ele almış, bu türü *S. papillosum* ve *S. setiger* ile karşılaştırmıştır. *S. papillosum*'tan P_3 'ün alt kısmındaki kıllarla ayırdığını, *S. papillosum*'ta bir çift, *S. algeriensis*'te iki çift kılın bulunuğunu belirtmiştir. Sicilya'dan yakalanan örneklerde, toplam palp uzunlıklarının erkekte 452-488 μm , dişide 551-726 μm ve *S. papillosum*'a göre (erkek: 381-426 μm , dişi: 460-562 μm) palplerin daha uzun olduğunu belirtmiştir. Ayrıca P_4 'ün uzunluğunun, toplam palp uzunluğuna oranının her iki türde de farklı olduğunu (*S. algeriensis*: % 36,5-38,0; *S. papillosum*: % 33,2-36,4), P_2 'nin üst kısmında toplam 12-18 kılın bulunduğu ve diğer organlarda da (keliser, capitulum, eşyel plaklar) boyutlarında farklılıklar olduğunu belirtmiştir. *S. setiger*'in ise toplam palp uzunluğu ve palp deseni bakımından *S. algeriensis*'ten ayırdığını belirtmiştir.

Örneklerimizde, palp uzunluğu 603-697 μm , P_4 'ün toplam palp uzunluğuna oranı % 35,9-36,0'dur. Aynı bölgeden yakalanan *S. papillosum* örneklerinde bu oran % 34,1'dir. Örneklerimizde P_4 'ün uzunluğunun toplam palp uzunluğuna oranının biraz daha az olması dışında, P_3 'ün alt kısmında her iki yanda iki çift kama kılı bulunmasıyla türün daha önce verilen özelliklerine büyük ölçüde uygunluk göstermektedir.

Türkiye faunası için yeni kayittır.

Lebertia (s.str.) rivulorum K. Viets, 1933: Yüzme kıllarının düzeni ve sayısı bakımından *Lebertia* altcinsinin diğer türlerinden ayrılan bu türde IV.B-5'de 4-5 yüzme kılı bulunmaktadır. Derinin düz, boşaltım açıklığı etrafında katmanlar halinde ince çizgili olduğu, dişiler için vücut büyülüğünün 1000-1050 / 700-800 μm , I. epimer çizgisinin uzunluğunun 180 μm , II. epimer çizgisinin uzunluğunun 165 μm olduğu, oranlarının 1,0-1,1 arasında ve II. epimerin arka kenarının dar, eşyel plak boyunun 180 μm , eşyel çukurlukların boyalarının sırasıyla, 55-50-40 μm , palp parçalarının üst uzunlıklarının sırasıyla, 33-105-108-130-40 = 415 μm , P_4 'ün kaideenden uca doğru belirgin daraldığı, üst tarafındaki kılların uzun, ventralindeki kılların parçayı 1:3:3 şeklinde ayırdığı, IV. bacağın 4., 5. ve 6. segmentlerinin uzunlıklarının sırasıyla 265-300-285 μm , yüzme kıllarının dağılıminin ise II.B-5: 1-2, III.B-5: 3-5, IV.B-5: 4-5 şeklinde olduğu, IV.B-1'de bir dorsal ve 2 dorsodistal kılın, IV.B-6'da 2 küçük ventral kılın bulunduğu belirtilmiştir (Gerecke, 2009).

Örneğimiz biraz daha küçük olup deri düz ve boşaltım açıklığı etrafında çizgili değildir. Ayrıca eşeysel plak ve palp parçaları daha uzun ve P₄'ün üst ucunda daha fazla sayıda kıl bulunmaktadır. Diğer özellikleri türün daha önce verilen tanımına uygunluk göstermektedir.

Erkeği daha önce Van'dan verilen bu türün dişisi, Türkiye'den ilk defa yakalanmıştır.

***Lebertia (Brentalebertia) anatolica* sp. nov. :** Bugüne kadar *Brentalebertia* altcinsine ait üç tür bilinmektedir. Bunlar; Orta Avrupa'dan *Lebertia minutipalpis* Viets, 1920, Güney Alpler'den *Lebertia hygropetrica* Gerecke, 2008 ve Kanarya Adaları'ndan *Lebertia hupalupu* Gerecke, 2009'dur. P₃'ün alt uç kısmında 2 kılın bulunması *Lebertia anatolica*'yı bu üç türden ayırmaktadır. Bu atasal karakter, önceden sadece *Paralebertia* cinsinde ve *Eolebertia* altcinsinde bilinmekteydi. Her iki taksonun üyeleri, P₂, P₃ ve P₄'deki kılların daha fazla sayıda olmasıyla, diğer *Lebertia* türlerinden ayrılmaktadır. Ayrıca I. epimerlerin ön uçlarının aşağı doğru kıvrılmış olması, *Lebertia anatolica*'nın *Brentalebertia* altcinsine ait olması gerektiğini gösterir. *Lebertia anatolica*, I. epimer ile II. epimerin birleşme çizgilerinin uzunlıklarının hemen hemen eşit olması ve eşeysel çukurlukların ortada boğumlanmamış şekildeki görünümü bakımından *Lebertia hupalupu*'ya benzerlik gösterir. *Lebertia anatolica*'da boşaltım açıklığı kitinleşmiş, deri belirgin çizgili, P₃'de 6 kıl ve IV-L-6'in ventralinde 2 kalın kıl vardır. Bu özellikleri bakımından *Lebertia hupalupu*'dan farklılık gösterir.

Bilim dünyası için yeni olarak tanımlanmıştır.

***Atractides* (s.str.) *glandulosus* (Walter, 1918):** Erkeklerde; vücut uzunluğunun 440 µm, derinin ince çizgili, epimer bölgesi büyülüğünün 342 / 405 µm, IV. epimerin arka kenarının, III. karın salgı bezıyla kaynaştığı, I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisinin 121 µm, gnatozomanın 140 µm, keliserin 211 µm uzunlukta olduğu, eşeysel bölge büyülüğünün 117 / 139 µm ve ön kenarının dışbükey, eşeysel kılların 50 tane, palpin eşeysel iki şekillilik gösterdiği, palp parçalarının üst uzunluğunun, 40-72-76-92-22 = 302 µm, P₂'nin alt uç kısmının hafif kııntılı olduğu, P₄'ün ventralindeki uzun kılların, palp parçasını 2:1:1 şeklinde ayırdığını ve iç tarafından kılıç benzer kılın, üç ventral kila yakın, boşaltım açıklığının düz olduğu, eşeysel çukurlukların uzunlıklarının sırasıyla; 50-55-64 µm, III. eşeysel çukuruğun uzunca olduğu, I. ve II. karın salgı bezlerinin birbirinden uzak olduğu, I.B-5'in nispeten kısa ve kalın, üst kenarının hafif dışbükey, uzunluğunun

170 μm , I.B-5'teki kama killarının birbirine yakın, S₁'in 92 μm , S₂'nin 74 μm uzunlığında ve aralarındaki mesafenin 19 μm olduğu, I.B-6'nın güçlü bir şekilde büküldüğü belirtilmiştir (Gerecke, 2003).

Örneğimiz; biraz daha büyük ve P₂'nin alt uç kısmındaki çıkışının biraz daha öne doğru uzaması bakımından daha önceki verilerden farklılık, diğer özelliklerini bakımından ise uyum göstermektedir.

Türkiye faunası için yeni kayittır.

***Atractides* (s.str.) *nahavandii* Schwoerbel & Sepasgozarian, 1976:** İran'dan verilen örneklerde, erkeklerin; vücut büyülüğünün 448 / 304 μm , derinin sırtta ince çizgili, epimer bölgesi büyülüğünün 255 / 278 μm , I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi uzunluğunun 100 μm , eşeysel bölge büyülüğünün 83 / 86 μm ve ön kenarının dışbükey, palp yapısının çok az eşeysel iki şekillilik gösterdiğini, palp parçalarının üst uzunluğunun, 24-54-52-65-26 = 221 μm ve P₂'nin alt uç kısmının çıkışlı, P₄'ün iç tarafındaki kalın kılın iki ventral kıl arasında olduğunu, boşaltım açıklığının düz, eşeysel çukurlukların uzunluklarının sırasıyla, 24-23-29 μm , I. ve II. karın salgı bezlerinin birbirinden uzak, I.B-5'in üst uzunluğunun 109 μm , yüksekliğinin 48 μm ve kama killarının birbirine yakın, S₁'in 55 μm , S₂'nin 51 μm uzunlığında ve aralarındaki mesafenin 2 μm , I.B-6'nın tıknaz, ortada daralmış, ucta kalınlaşmış olduğu belirtilmiştir (Pešić vd., 2004).

Kemaliye'den topladığımız örneklerin vücut büyülüğü, biraz daha küçüktür. İran'dan verilen örneklerde erkeklerde, III. eşeysel çukurluk belirgin olarak ilk ikisine göre daha büyük, I. ve II. eşeysel çukurlukların boyalarının ise hemen hemen eşit olduğu, bizim örneklerimizde ise eşeysel çukurlukların boyaları arasında belirgin bir farkın olmadığı tespit edilmiştir. Örneklerimizin palp parçaları daha narindir. Türün diğer özellikleri, daha önceki verilere uygunluk göstermektedir. Sadece İran'dan bilinen bu türün Türkiye'den tespit edilmesi, yayılış alanının daha geniş olacağını göstermektedir.

Türkiye fayası için yeni kayittır.

***Atractides* (s.str.) *protendens* K. O. Viets, 1955:** Dişilerin vücut büyülüğü 870 / 730 μm , derinin sırtta uzun çizgili, epimer bölgesi büyülüğü 392 / 515 μm , I. ve II. epimerlerin kaynaşma çizgisi uzunluğu 126 μm , gnatozomanın uzunluğu 153 μm , eşeysel bölge büyülüğü 193 / 207 μm , eşeysel plak boyu 145 μm , palp parçalarının üst uzunluğu, 35-76-85-94-33 = 323 μm , P₂ ve P₃'ün alt kenarının düz, çıkışsız, P₄'ün ventralindeki

kılların bu parçayı 1:1:1 şeklinde ayırdığı ve iç tarafındaki kalın kılın iki ventral kıl arasında, uca yakın olan kıla yaklaşlığı, boşaltım açıklığı düz, eşeysel çukurlukların uzunlukları sırasıyla, 47-55-47 μm , I.B-5'in üst uzunluğu 170 μm , alt uzunluğu 121 μm , I.B-5'teki kama kıllarından S_1 'in 74 μm , S_2 'nin 71 μm uzunlığında ve aralarındaki mesafenin 12 μm , I.B-6'nın üst uzunluğu 150 μm , yüksekliği 32 μm olarak verilmiştir (Gerecke, 2003).

Türkiye'de Isparta Gönen'den toplanan ve *Atractides protendens* olarak tanımlanan dişi bireyin vücut büyülüüğü 869 / 716 μm , derinin sırtta ve karında çizgili, epimer boyalarının sırasıyla, 364-336-280-214 μm , gnatozoma uzunluğunun 187 μm , keliser uzunluğunun 323 μm , tırnağın uzunluğunun 94 μm , eşeysel plak boyunun 174 μm , ön destek plağının 92 μm , I. ve II. karın salgı bezlerinin kaynaşmış, palp parçalarının üst uzunluğunun, 34-88-105-122-40 = 389 μm , P_2 'nin ventral kenarının çıkıntısız, P_3 ve P_4 'ün alt kenarının düz, P_4 'deki lateral kıl, ventral kılların ortasında, eşeysel çukurlukların üçgen şeklinde, I.B-5'in üst uzunluğunun 170 μm , alt uzunluğunun 121 μm , I.B-5'in kaideye yakın kesimde keskin bir büükülme ve uçta genişleme gösterdiğini, I.B-5'teki kama kıllarının biribirine yakın ve kısa olduğunu, I.B-6'nın kısa, uçta hafif dorsal ve ventral kenarlara yönelik büküldüğü belirtilmiştir. Boyacı vd. (2010)'lerinin verdikleri tanımda, P_4 'ün üst uzunluğunun fazla olması ve P_3 'ün üst ucunda sadece bir kılın bulunması, I.B-5'in kaideye yakın kesiminde keskin bir büükümenin olduğu ve uçta genişleme gösterdiği belirtilmiş ancak, çizdikleri şkil ile yazılan ifade çalışmaktadır. Şekillerinde, kaideye yakın herhangi bir büükümenin olmadığı, ve uçta genişlemiş ifadesi kullanılmasına rağmen, daraldığı görülmektedir. Türkiye faunası için yeni olarak verilen bu kayda, bu nedenlerle ihtiyatla bakılmalıdır.

Örneklerimiz biraz daha küçük olup, Gerecke (2003)'in tanımına büyük ölçüde uygunluk göstermektedir.

***Arrenurus* (s.str.) *bicuspidator* Berlese, 1885:** Erzurum'dan yakalanan örnekte, erkek bireyinin, vücut büyülüüğü 1344 / 1000 μm , sırt olugunun yanal kuyruk çıkıntılarının kaidesine kadar ulaştığı, kuyruk uzantılarının iyi geliştiği ve arkaya yöneldiği, kuyruk lobları arasındaki mesafenin 812 μm , kitin yakanın oldukça küçük, işbükey, kenarlarının sivri ve genişliğinin 124 μm , petiolün uç kısmında işbükey, alt-orta kısmında aşağı doğru yöneldiği ve son yarıda yukarıya kuvvetlice büküldüğü ve boyunun 140 μm olduğu belirtilmiştir (Erman ve Özkan, 2000). Konya'dan yakalanan erkeğin vücut büyülüüğü 1400 / 1134 μm , epimerler arasının dar, petiolün küçük, içten dışa doğru devamlı

genişlediği ve uç kısmının hafif içbükey olduğu, kuyruk loblarının uzun ve uca doğru inceldiği, kitin yakanın kuyruk loblarının başlangıcına kadar devam ettiği ve palp parçalarının üst uzunluğunun, $41-105-74-136-78 = 434 \mu\text{m}$ olduğu belirtilmiştir (Boyacı, 1995); Bingöl'den yakalanan erkek örneklerde ise vücudun petiol dahil $1410-1427 \mu\text{m}$ boyunda ve $1015-1059 \mu\text{m}$ genişliğinde, petiolün ortada hafifçe genişlemiş, arka kenarının içbükey ve $145 \mu\text{m}$ boyunda, $74 \mu\text{m}$ genişliğinde, kitin yakanın kaidesinin petiolün genişliğinden fazla ve arka kenarının hafif içbükey, kuyruk loblarının iyi geliştiği, arka yanlara yöneldiği ve aralarındaki mesafenin $838 \mu\text{m}$, kapitular olugun "V" şeklinde, palp parçalarının üst uzunluğunun, $42-111-86-133-79 = 451 \mu\text{m}$ olduğu belirtilmiştir (Esen, 2011).

Kemaliye Kabataş Köyü, Açıkavaklık Gölü'nden yakalanan örneğimizin vücut parçalarına ait ölçümleri biraz daha küçüktür. Ayrıca son grup epimerler arasında iki sıra nokta çukurluğu bulunması, kapitular olugun "U" şeklinde olması, petiolün uzun ve uç yan kenarları belirgin köşeli, kitin yakanın arka kenarının düz, kuyruk loblarının daha kısa ve sivri uçlu olmaması ve aralarındaki mesafenin az, P_2 'nin P_3 ile hemen hemen aynı boyda olması tür için daha önce verilen özelliklerden farklılık göstermektedir. Özellikle kuyruk kısmı bakımından farklılık gösteren bu örneğin problemlerinin açıklığa kavuşturulması için, yeteri kadar örneğin toplanıp, yeniden değerlendirilmesi gerektiği kanısındayız.

5. KAYNAKLAR

- Aşçı, F.**, 2002. Kars, Ardahan, Artvin ve Rize İlleri Su Kenelerinin (Acari, Hydrachnella) Sistemik Yönden İncelenmesi, *Doktora Tezi*, Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Aşçı, F., Boyacı, Y.Ö. ve Özkan, M.**, 2010. Türkiye Faunası İçin Yeni Üç Su Kenesi (Acari, Hydrachnidia) Türü, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, **XXIII** (1), 365-377.
- Aşçı, F., Boyacı, Y.Ö. ve Özkan, M.**, 2011a. A new species of water mite family Hygrobatidae (Acari, Hydrachnidia) from Turkey, *Journal of Biology & Life Sciences*, **2** (2), 14-16.
- Aşçı, F., Boyacı, Y.Ö. ve Özkan, M.**, 2011b. Two new water mite records (Acari, Hydrachnidia, Hygrobatidae) for the Turkish fauna, *Çankaya Uni. Journal of Science and Engineering*, **8** (2), 201-204.
- Aşçı, F., Bursali, A. ve Özkan, M.**, 2006-2007. Afyonkarahisar İli Su Kenesi (Acari; Hydrachnidia) Faunası, *Süleyman Demirel Üni. Eğirdir Su Ürünleri Fak. Derg.*, **2-3** (1-2), 46-49.
- Bader, C.**, 1975. Die Wassermilben des Schweizerischen Nationalparks, 1. Systematisch-Faunistischer Teil. *Ergebnisse der wissenschaftlichen Untersuchungen im Schweizerischen Nationalpark*, **14**, 1-270.
- Besseling, A. J.**, 1964. De Nederlandse Watermijten (Hydrachnella, Latreille, 1882), Monogr. Nederl. Entomol., Amsterdam.
- Boyacı, Y.Ö.**, 1995. Konya İli ve Çevresi Su Kenelerinin (Hydrachnella, Acari) Sistemik Yönden İncelenmesi, *Doktora Tezi*, Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Boyacı, Y.Ö.**, 2004. A new species of water mite of the genus *Atractides* Koch, 1837 (Acari: Hydrachnidia) for the Turkish fauna, *Zoology in Middle East*, **38**, 5-7.
- Boyacı, Y.Ö.**, 2007. *Limnolegeria longiseta* Motaş, 1928 and *Sperchon rostratus* Lundblad, 1969: Two Water Mite Species (Acari, Hydrachnidia) from Turkey, *Turkish Journal of Zoology*, **31**, 281-286.
- Boyacı, Y.Ö. ve Özkan, M.**, 2003. Işıklı Gölü (Denizli) Faunası Su Keneleri (Hydrachnella, Acari), *Ege Üni. Su Ürünleri Fak. Derg.*, **20** (3-4), 357-366.
- Boyacı, Y.Ö. ve Özkan, M.**, 2004. Two New Records of Water Mites (Hydrachnidia, Acari) for the Turkish Fauna: *Bandakia concreta* Thor, 1903 and *Brachypoda mutila* Walter, 1928, *Turkish Journal of Zoology*, **28**, 279-284.

- Boyacı, Y.Ö. ve Özkan, M.**, 2007. Dumlu Çayı ve Akdağ Suyu Su Kenelerinin (Acari, Hydrachnidia) Sistematisk ve Ekolojik Yönden İncelenmesi, *Ege Üni. Su Ürünleri Derg.*, **24** (1-2), 113–115.
- Boyacı, Y.Ö. ve Özkan, M.**, 2008. A Species of *Nilotonia* Thor, 1905 (Acari, Hydrachnidia, Anisitsiellidae) New for the Turkish Fauna, *Turkish Journal of Zoology*, **32**, 391–395.
- Boyacı, Y., Özkan, M., Didinen, H., Gölle, P., Kara, D. ve Özvarol, Y.**, 2010. Göller Yöresi Su Kenesi (Hydrachnidia, Acari) Faunası, TÜBİTAK, Temel Bilimler Araştırma Grubu, Proje no: 107T321.
- Bursahı, A.**, 2002. Yeşilirmak Havzası Su Kenelerinin (Acari, Hydrachnella) Sistematisk Yönden İncelenmesi, *Doktora Tezi*, Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Bursahı, A., Aşçı, F. ve Özkan, M.** 2011. *Lebertia insignis* Neuman, 1880 (Acari, Hydrachnidia, Lebertiidae), a new record for the Turkish fauna, *Türk Entomoloji Bülteni*, **1** (1), 27-30.
- Cassagne-Mejean, F.**, 1966. Contribution à l'étude des Arrenuridae (Acari, Hydrachnella) France, *Acarologia*, **8** (fasc. Suppl.), 1–183.
- Cook, D.R.**, 1974. Water Mite Genera and Subgenera, Mem. Amer. Entomol. Inst., Michigan.
- Çitil, C., Esen, Y. ve Erman, O.** 2011. Türkiye Faunası İçin Yeni Bir Su Kenesi (Acari: Hydrachnidia) Cinsi ve Türü: *Teutonia* (s.str.) *cometes* (Koch, 1837), *Fırat Üniv. Fen Bilimleri Dergisi*, **23** (2), 111-115.
- Di Sabatino, A., Smit, H., Gerecke, R., Goldschmidt, T., Matsumoto, N. ve Cicolani, B.**, 2008. Global diversity of water mites (Acari, Hydrachnidia; Arachnida) in freshwater, *Hydrobiologia*, **595**, 303–315.
- Erman, O.**, 1990. Elazığ İli Su Kenelerinin (Hydrachnella, Acari) Sistematisk Yönden İncelenmesi, *Doktora Tezi*, Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Erman, O., Çitil, C., Orhan, O., Tellioğlu, A. ve Özkan, M.**, 2006b. Arrenuridae (Hydrachnidia: Acari) Üzerine Araştırmalar VI. *Arrenurus* Dugès, 1834 Cinsi Hakkında, *Fırat Ün. Fen ve Müh. Bil. Derg.*, **18** (3), 270–277.
- Erman, O. ve Özkan, M.**, 1994. Arrenuridae (Hydrachnella, Acari) Üzerine Bir Çalışma, *XII. Ulusal Biyoloji Kongresi*, Edirne, **VI**, 150–160.
- Erman, O. ve Özkan, M.**, 1997. *Limnesia* (*Limnesia*) Koch, 1836 (Limnesidae, Hydrachnella, Acari) Türleri Üzerine Bir Çalışma, *Hacettepe Fen ve Müh. Bil. Derg.*, **18**, 67–89.

- Erman, O. ve Özkan, M.**, 1999. Arrenuridae (Hydrachnella, Acari) Familyası Üzerine Bir Çalışma II, *Turkish Journal of Zoology*, **23**, 357–375.
- Erman, O. ve Özkan, M.**, 2000. Elazığ İli Su Kenesi (Hydrachnella, Acari) Faunası, *Fırat Üni. Fen ve Müh. Bil. Derg.*, **12** (2), 19–28.
- Erman, O., Özkan, M. ve Aşçı, F.**, 2002. Arrenuridae (Hydrachnella: Acari) türleri üzerine araştırmalar IV, *Türkiye entomoloji dergisi*, **26** (3), 169–179.
- Erman, O., Pešić, V., Esen, Y. ve Özkan, M.**, 2010. A checklist of the water mites of Turkey (Acari: Hydrachnidia) with description of two new species, *Zootaxa*, **2624**, 1–48.
- Erman, O. Tellioğlu, A., Orhan, O., Çitil, C. ve Özkan, M.**, 2006a. Hazar Gölü ve Behremaz Çayı Su Kenesi (Hydrachnidia: Acari) Faunası ve Mevsimsel Dağılımı, *Fırat Üni. Fen ve Müh. Bil. Derg.*, **18** (1), 1–10.
- Erman, O., Tellioğlu, A., Çitil, C. ve Özkan, M.**, 2008. Türkiye Faunası İçin Yeni *Hygrobates* Koch, 1837 (Hygrobatidae: Hydrachnidia: Acari) Türleri, *Fırat Üni. Fen ve Müh. Bil. Derg.*, **20** (1), 1–14.
- Esen, Y.**, 2006. Malatya İli Su Kenelerinin (Acari: Hydrachnidia) Sistematisk Yönden İncelenmesi, *Yüksek Lisans Tezi*, Fırat Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Esen, Y.**, 2011. Bingöl İli Su Kenelerinin (Acari, Hydrachnidia) Sistematisk Yönden İncelenmesi, *Doktora Tezi*, Fırat Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Esen, Y., Çitil, C. ve Erman, O.**, 2011b. A New Species of the Family Unionicolidae Oudemans, 1909 (Acari, Hydrachnidia) for the Turkish Fauna, *Fırat Üni. Turkish J. of Sci. & Tech.*, **6** (2), 111-116.
- Esen, Y. ve Erman, O.** 2012. Malatya İli Su Kenelerinin (Acari: Hydrachnidia) Sistematisk Yönden İncelenmesi, *Fırat Üniv. Fen Bilimleri Dergisi*, **24** (1), 33-40.
- Esen, Y., Pešić, V. ve Erman, O.**, 2010. Water mites of the genus *Sperchon* Kramer (Acari: Hydrachnidia: Sperchontidae) from Turkey, with description of two new species, *Zootaxa*, **2514**, 35–46.
- Esen, Y., Pešić, V. ve Erman, O.**, 2011a. Water mites of the family Aturidae Thor, 1900 from Turkey (Acari: Hydrachnidia), with description of two new species, *Zootaxa*, **2746**, 25–42.
- Esen, Y., Pešić, V. ve Erman, O.**, 2012. New Records of Water Mite (Acari: Hydrachnidia) Species for the Turkish Fauna, *Turkish Journal of Zoology*, **36** (3), 375-382.

- Gerecke, R.**, 1991. Taxonomische, faunistische und ökologische Untersuchungen an Wassermilben (Acari, Actinedida) aus Sizilien unter Berücksichtigung anderer aquatischer Invertebraten, *Lauterbornia*, **7**, 1-303.
- Gerecke, R.**, 1996. Untersuchungen über die Wassermilben der Familie Hydryphantidae (Acari, Actinedida) in der Westpalaearktis II. Die Wassermilben der Familie Hydryphantidae in den Mittelmeerlandern, Systematik, Faunistik, Zoogeographie, *Arch. Hydrobiol. Suppl.* **77** (3/4), 337–513.
- Gerecke, R.**, 2003. Water mites of the genus *Atractides* Koch, 1837 (Acari: Parasitengona: Hygrobatiidae) in the western Palaearctic region: a revision, *Zoological Journal of the Linnean Society*, **138**, 141–378.
- Gerecke, R.**, 2009. Revisional studies on the European species of the water mite genus *Lebertia* Neuman, 1880 (Acari: Hydrachnidia: Lebertiidae), *Abhandlungen der Senckenbergischen Naturforschenden Gesellschaft*, **566**, 1–144.
- Gerson, U. ve Smiley, R.L.**, 1990. Acarina, Biocontrol Agents, Chapman and Hall, London.
- Güderoğlu, M.**, 2006. Akdağ Milli Parkı, (Sandıklı, Afyonkarahisar) Akarsularındaki Su Kenesi (Acari, Hydrachnella) Faunasının Sistematisk Yönden İncelenmesi, *Yüksek Lisans Tezi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Afyon.
- Gülle, P.**, 2010. Antalya İli Su Kenesi (Hydrachnidia: Acari) Faunası, *Doktora Tezi*, Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Isparta.
- Gülle, P., Boyacı, Y.Ö., Kebapçı, Ü. ve Gülle, İ.** 2010. A new *Atractides* Koch, 1837 (Acari: Parasitengona: Hygrobatiidae) species for the Turkish Fauna, *Oltenia. Studii și comunicări. Științele Naturii*, **26**, 84-86.
- Gülle, P., Boyacı, Y.Ö. ve Gülle, İ.** 2011. A new species of *Arrenurus* Dugès, 1834 (Acari: Hydrachnella) from Turkey. *Türk entomol. derg.*, **35** (4), 569-573.
- Küçüköner, Z.**, 2001. Van İli Su Kenelerinin (Acari, Hydrachnella) Sistematisk Yönden İncelenmesi, *Doktora Tezi*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Lundblad, O.**, 1956. Zur Kenntnis süd- und mitteleuropäischer Hydrachnellen, *Arkiv för Zoologi*, **10** (1), 1–306.
- Lundblad, O.**, 1962. Die Hydracarinen Schwedens, II, *Arkiv för Zoologi* (2), **14** (1), 1–635.
- Maitland, P. S.**, 1977. A Coded Checklist of Animals occurring in Fresh Water in the British Isles, Institute of Terrestrial Ecology, Edinburgh.
- Oezkan, M.**, 1982. Wassermilben (Acari, Actinedida) aus der Türkei, *Entomologica Basiliensis*, **7**, 29–60.

- Orhan, O.**, 2006. Hazar Gölü ve Behremaz Çayı Su Kenelerinin (Acari: Hydrachnidia) Sistemik ve Mevsimsel Yönden İncelenmesi, *Yüksek Lisans Tezi*, Fırat Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Özkan, M.**, 1980. Doğu Anadolu Su Akarları (Acari, Hydrachnellaee) Üzerine Taksonomik Araştırmalar I, *Doğa Bilim Dergisi, Temel Bilimler*, **5**, 25–46.
- Özkan, M.**, 1982. Doğu Anadolu Su Akarları (Acari, Hydrachnellaee) Üzerine Sistemik Araştırmalar, *Doçentlik Tezi*, Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Erzurum.
- Özkan, M.**, 1989. Doğu Anadolu Su Akarları (Acari, Hydrachnellaee) Üzerine Sistemik Araştırmalar IV, *Doğa Türk Zooloji Dergisi*, **13** (2), 88–108.
- Özkan, M. ve Boyacı, Y.Ö.**, 1992. Türkiye Faunası İçin Yeni Bir *Ljania* Thor, 1898 (Acari, Hydrachnellaee, Axonopsidae) Türü, *Doğa-Tr. J. of Zoology*, **16**, 84–91.
- Özkan, M. ve Boyacı, Y.Ö.**, 1994. Türkiye Faunası İçin Yeni Üç *Arrenurus* Dugès, 1834 (Arrenuridae, Hydrachnellaee, Acari) Türü, *Turkish Journal of Zoology*, **18**, 185–191.
- Özkan, M., Boyacı, Y.Ö. ve Erman, O.**, 2003. Sultan Sazlığı, Çapalı ve Işıklı Gölü Su Kenesi Faunasının Tür Çeşitliliği, Rastlanma Sıklığı ve Baskınlık Değerleri Üzerine Bir Araştırma, I. *Ulusal Erciyes Sempozyumu, Bildiriler Kitabı*, 23–25 Ekim 2003, Erciyes-Kayseri, s. 303–309.
- Özkan, M. ve Erman, O.**, 2000. Arrenuridae (Hydrachnallae Acari) Türleri Üzerine Araştırmalar III, *Anadolu Üni. Bil. ve Tek. Derg.*, **1** (1), 165–183.
- Özkan, M., Erman, O. ve Boyacı, Y.Ö.**, 1993. Sultan Sazlığı'nın (Kayseri) Su Akarları (Hydrachnellaee, Acari) Faunası, TÜBİTAK, Temel Bilimler Araştırma Grubu, TBAG-1064.
- Özkan, M., Erman, O. ve Boyacı, Y.Ö.**, 1995. Sultan Sazlığı'ndan (Kayseri) Türkiye Faunası İçin Yeni Bazı Su Kenesi (Acari, Hydrachnellaee) Türleri II, *Turkish Journal of Zoology*, **19**, 77–118.
- Özkan, M., Erman, O. ve Boyacı, Y.Ö.**, 1996. Sultan Sazlığı'nın (Kayseri) Su Akarı (Hydrachnellaee, Acari) Faunası Üzerine Bir Araştırma, *Turkish Journal of Zoology*, **20**, 95–98.
- Özkan, M., Erman, O. ve Boyacı, Y.Ö.**, 2000. Türkiye Faunası İçin Yeni Bir Su Kenesi (Limnocharidae, Hydrachnellaee, Acari) Türü, *Limnochares aquatica* (Linnaeus, 1758), *M.Ü. Fen Bilimleri Dergisi*, **16**, 11–15.
- Özkan, M. ve Soysal, Z.**, 1989. Türkiye'den Yeni Bir *Nilotonia* (Acari, Hydrachnellaee) Türü, *Doğa-Tr. J. of Zoology*, **13** (1), 15–27.

- Pešić, V., Ağırbaş, E. ve Turan, D.**, 2007. A contribution to the knowledge of the water mite fauna of running waters draining to the Eastern Black Sea coast of Turkey, *Lauterbornia*, **59**, 45–52.
- Pešić, V. ve Erman, O.**, 2006. Water mite species of the genus *Atractides* Koch (Acari: Hydrachnidia, Hygrobatidae) from Turkey, with a description of one new species, *Zootaxa*, **1198**, 53–68.
- Pešić, V., Erman, O. ve Esen, Y.**, 2006. New Records of Water Mites (Acari: Hydrachnidia) from Turkey, *Acta entomologica serbica*, **11** (1/2), 95–99.
- Pešić, V., Saboori, A., Asadi, M. ve Vafaei, R.**, 2004. Studies on water mites of the family Hygrobatidae (Acari, Hydrachnidia) from Iran, I. The water mite genus *Atractides* Koch, with the description of five new species, *Zootaxa*, **495**, 1–40.
- Pešić, V. ve Saboori, A.**, 2007. A checklist of the water mites (Acari: Hydrachnidia) of Iran, *Zootaxa*, **1473**, 45–68.
- Pešić, V., Smit, H., Gerecke, R. ve Di Sabatino, A.**, 2010. The water mites (Acari: Hydrachnidia) of the Balkan peninsula, a revised survey with new records and descriptions of five new taxa, *Zootaxa*, **2586**, 1–100.
- Pešić, V. ve Smit, H.** 2011. Water mites of the *Sperchon denticulatus* species group (Acari, Hydrachnidia, Sperchontidae) from Turkey and Iran, *Systematic & Applied Acarology*, **16**, 35–39.
- Smit, H.**, 1995. New records of water mites from Turkey, with 11 species new for the Turkish Fauna (Acari, Hydrachnella), *Storkia*, **4**, 10–15.
- Smit, H. ve Erman, O.**, 2003. New species of water mites of the genus *Arrenurus* from eastern Turkey (Acari: Hydrachnidia: Arrenuridae), *Aquatic Insects*, **25** (3), 233–240.
- Smit, H. ve Gerecke, R.**, 2010. A Checklist of the Water Mites of France (Acari: Hydrachnidia), *Acarologia*, **50** (1), 21–91.
- Smit, H., Gerecke, R. ve Di Sabatino, A.**, 2000. A catalogue of water mites of the superfamily Arrenuroidea (Acari, Hydrachnidia) from the Mediterranean countries, *Arch. Hydrobiol. Suppl.*, **121** (3-4), 201–267.
- Smit, H. ve Hammen, H.**, 2000. Atlas van de Nederlandse Watermijten (Acari: Hydrachnidia), Nederlandse Faunistische Mededelingen.
- Smit, H., Van Haaren, T. ve Tempelman, D.**, 2010. Checklists of Water Mites (Acari: Hydrachnidia and Halacaridae) of the Baltic States, *Latvijas Entomologs*, **4**, 52–75.
- Szalay, L.**, 1912. Hydracarinen aus Kleinasien, *Allatoni Közlemenek*, **11**, 68–97.
- Szalay, L.**, 1964. Víziatkák Hydracarina, Fauna Hungariae, Akadémiai Kiadó, Budapest.

- Thon, K.**, 1905. Hydrachniden: Ergebnisse einer naturwissenschaftlichen Reise zum Erschias-Dagh, Kleinasien, *Annalen des K. K. Naturhistorischen Hofmuseums in Wien*, **20**, 155–163.
- Turan, D. ve Pešić, V.**, 2004. Three Water Mite Species of the Genus *Torrenticola* Piersig (Acari, Hydrachnidia) New for the Turkish Fauna, *Natura Montenegrina, Podgorica*, **3**, 37–41.
- Turan, D. ve Pešić, V.**, 2005. *Monatracides stadleri* (Walter, 1921), a new water mite species (Acari, Hydrachnidia) for the Turkish Fauna, *Natura Montenegrina, Podgorica*, **2**, 41–44.
- Uysal, G.**, 2005. Karamik Gölü Su Keneleri (Acari, Hydrachnellae) Üzerine Sistematis Bir Çalışma, *Yüksek Lisans Tezi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Afyon.
- Viets, K.**, 1936. Wassermilben oder Hydracarina (Hydrachnellae und Halacaridae), Dahls Tierwelt Deutschl. Jena.
- Viets, K.**, 1956. Die Milben des Süßwassers und des Meeres. Hydrachnellae et Halacaridae (Acari), II. und III. Teil: Katalog und Nomenklator, Veb Gustav Fischer Verlag, Jena.
- Viets, K.O.**, 1987. Die Milben des Süßwassers (Hydrachnellae und Halacaridae [part.], Acari), 2. Katalog, Sonderbände des Naturwissenschaftlichen Vereins, Hamburg.

ÖZGEÇMİŞ

20.02.1981 tarihinde Elazığ'da doğdum. İlk, orta ve lise öğrenimimi Elazığ'da yaptım. 2001 yılında başladığım Fırat Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü'nde lisans eğitimimi 2005, Tezsiz Yüksek Lisansımı 2006 yılında tamamladım. 2010 yılının bahar döneminde Fırat Üniversitesi Biyoloji Bölümü Zooloji Anabilim Dalı'nda Tezli Yüksek Lisansa başladım.